

FRENK LARAMI

DOCK HOLIDAY

BROJ 254 • CENA 36,00 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

*For the
new edition
Hank
Harrison*

YU ISSN 0353-0000

9 770353 000019

GLORI KRIK

★ DOK HOLIDEJ ★

KOL ŠELTON

GLORI KRIK

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ
Broj 254

Glavni i odgovorni urednik
Slavko DRAGINČIĆ

Urednik
Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala
Shelton Cole
WHERE GUNS TALK

Recenzija
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Prevod i adaptacija
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor
Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik
Đorđe JOVANOVIĆ

Ilustracija na naslovnoj strani
Branislav KERAC
Branislav PERKOVIĆ

Naslovna strana
Ferenc BARAT

Korektori
Marija BURANJI
Ilona TAKAČ

Štampa: 25. IX. 1991.
Tržište: 5. X. 1991.

Izdaje: MARKETPRINT, DD za izdavačku delatnost, Novi Sad, Radnička 32

Štampa: NIŠP „FORUM“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ; Urednik: Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala: Shelton Cole – WHERE GUNS TALK

Copyright: UNIVERSUM PRESS

Sva prava se zadržavaju, uključujući prava na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Mišljenjem Republičkog Sekretarijata za kulturu ovo izdanje se svrstava u tarifni broj 8 Zakona o privremenim merama o porezu na promet proizvoda i usluga (S. L. SFRJ 4/91.)

Suv i topao zapadni vetar duvao je sa ravnice noseći sa sobom sitne čestice prašine i miris polusasušene ubokorene trave. Dok Holidej je poterao svog konja prošaranog beličastim pečatima nizbrdo i čim se našao iza prevoja vetar je utihnuo. Pred sobom je, na nekoliko stotina metara daleko, u podnožju uzvišenja ugledao neveliki grad utonuo u tamu predvečerja.

Grad ga nije interesovao, jer sem običnog utočišta za noć, nije u njemu video ništa drugo. Istina, kada je tog dana nešto pred podne napustio dilažansu i pojahao konja, vozar mu je objasnio da je Glori Krik zanimljiv grad i da boravak u njemu neće Doku biti nezanimljiv. Više po inerciji, Dok se uputio pravcem koji mu je vozar označio, ne znajući da li je postupio dobro ili ne. Nije znao šta ga u tom gradu očekuje ali je znao da ne treba da očekuje ništa izuzetno. Konj je počeo nervozno da trupka nogama i Holidej se nagnuo napred i potapšao ga rukom po znojnom natopljenom vratu. Snažni zelenko se odmah umirio, zaključivši po blagom dodiru ruke svog gospodara da je sve u najboljem redu.

– U redu, mali moj, idemo da pogledamo kakav je to grad.

Konj je kratko zarzao i Holidej je pustio vodice. Ždrebac se uputio niz put prema gradu koji je tonuo u noć. Odmah na ulasku u grad, Dok je ugledao tablu sa natpisom iz koga se moglo zaključiti da neki Dž. B. Holmer najbolje čuva i hrani konje po najnižoj ceni u gradu. Sledeći

oznaku, Dok je skrenuo u jednu sporednu ulicu. Na kraju ulice naišao je na jednu staju s ograđenim prostorom koji je služio za smeštaj konja i nizom pokrivenih pregrada u jednoj dodatnoj zgradi koja se nastavlja na staju. Staja, ograđeni prostor i štala izgledali su solidno građeni i dobro održavani, što je ukazivalo da natpis na tabli nije bio prazno hvalisanje Dž. B. Holmera.

Sjahavši sa konja poveo ga je u prostor osvetljen slabom svetlošću petrolejke. Miris sena namamio je Miga da digne glavu i raširi velike, crvene nozdrve. Kada se iz unutrašnjosti staje pojavio krivonogi štalar go do pojasa, Dok je već bio skinuo sedlo i opremu sa konjskih leđa. Štalar je bio čovek sićušnog, ružnog lica, upalih uzanih grudi i okomito povijenih ramena. Njegov beživotan pogled digao se do Holidejevog lica jedva malo preplanulog od jahanja po vetru i suncu, a onda se vratio do konja pod njim. Napucao je usne i treptaj čuđenja mu je raširio oči.

– Dolazite izdaleka, je l'te?

– Da, prilično. – Holidej je palcem zabacio na potiljak svoj fini šešir od tamnosivog filca.

Štalar je pružio ruku da dohvati Migove uzde, ali, ždrebac je mahnuo glavom i izmakao mu. Mršavi štalarski momak je pustio da mu ruke klom u niz tela. – Trebaće mu dobrog sena i zobi – rekao je,

– Daj mu i jednog i drugog koliko hoće. Dosta je putovao.

Štalar je klimnuo glavom i ozbiljno po-

gledao svoju mušteriju. – To će vas koštati dva dolara dnevno, mister...unapred.

Dok se mašio džepa i izvadio novčanicu od pet dolara. – Istimari ga što bolje možeš, daj mu dosta sena i zobi i ostavi mu prostora za kretanje. Ne pokušavaj da ga muštraš, jer može da bude opasan. Navikao je samo na jednog čoveka, mene.

Holidej je skinuo sa ramena kišni ogrtač i otresao prašinu sa njega. Uzevši svoju putnu torbu pošao je da za sebe potraži nešto za večeru, a uz to i čašu dobrog brendija. Odlazeći, čuo je štalara kako mumla.

– Konjiću, došao si na pravo mesto gde ćeš dobiti dobru hranu, videćeš i sam. Zato budi dobar. Prestani da bežiš i da se trzaš.

Putem kojim je došao, Dok se uputio nazad do glavne ulice. Bila je već nastupila noć i svetlost petrolejskih lampi dopirala je sa mesta gde se sporedna aleja ulivala u glavnu. Do njegovog uha dopirali su šumovi s ulice, uobičajeni zvuci života građana koji su izašli da još jedno veče provedu van uobičajenog monotonog toka života u kući. Pre nego što je došao do kraja sporedne ulice, Dok je zastao i izvadio tabakeru iz džepa. Pod prstima je oseti okruglinu havana cigara i odabravši jednu, izvadio je i odgrizao joj vrh.

Pažnju mu je odjednom privuklo kretanje na ulazu u sporednu ulicu. Neka osoba ušla je žurno u tamu uličice osvrćući se za sobom. Zašavši nekoliko metara iza ugla, ta osoba se priljubila uz zid, kao da se od nekoga krije i tračak svetlosti ulične svetiljke obasjao je ovalno lice neke žene, vrlo mlade, koliko je Dok u trenutku mogao da zapazi. Pri slaboj svetlosti razaznao je bujnu tamnokesternjastu kosu i fine crte lica. Lepa devojka, pomislio je. Ali lice te devojke odavalo je duboku zabrinutost.

Odjednom, devojka se još više priljubila uz zid i ukočila se kao kip. Doku se učinilo kao da je iz njenog grla čuo jedva čujan, prigušen krik.

Pogledao je u pravcu kuda je njen pogled bio upravljen. Tamo, na uglu ulice, iskrsnule su siluete tri čoveka, dvojice koji su išli jedan pored drugoga i trećeg koji ih je pratio na maloj udaljenosti kao da se koleba. Videvši ih da dolaze, devojka je počela da uzmiče pored zida, ne obraćajući pažnju na Holidejevo prisustvo.

Holidej je pažljivo odmerio ovu trojicu. Svetlost ulične svetiljke obasjala je uzdignutu glavu, nisko čelo, male stisnute usne i isturenu bradu jednog od njih. Odelo tog čoveka bilo je široko i neprikladno za njegovu izduženu, mršavu figuru. Čovek pored njega jako mu je naličio i pri igri senki, moglo se pomisliti da su braća blizanci. Taj je hodao levog ramena oborenog malo naniže, sa desnom rukom kao kandžom iznad drške revolvera. Imao je preteći stav kao da je spreman da potegne. Treći je bio nizak rastom, skoro kepec, okruglastog a mršavog, začuđenog lica, poluotvorenih usta i zbunjenog pogleda.

Sva trojica su se uputili prema mladoj ženi koja je uplašeno uzmicala pred njima. Tek što su učinili nekoliko koraka, Dok je kresnuo šibicu. Plamičak palidrvca privukao je devojčinu pažnju i ona se okrenula.

– Je li sve u redu, madam? – zapitao je Dok.

Devojka je napravila nekoliko užurbanih koraka prema njemu i mahinalno pružila ruku. – Molim vas pomozite mi.

– Naravno, ne bojte se ništa! – Uputio se prema ulazu u aleju, držeći u zubima upaljenu cigaru. Dvojica devojčinih gonilaca su zastali u mestu, a treći je ustuknuo korak nazad i glasno je zašištao kroz zube kao osoba koja se opekla.

– Vi tamo, ne mešajte se u ovo – rekao je srednji od trojice.

Pogledao je čoveka pored sebe i desnom rukom dao mu znak da ga sledi. Ovaj je zakoračio još dva koraka u uličicu, a onda je odjednom zastao, jer iza sebe na trotoaru glavne ulice začuo galamu i bat koraka. Okrenuo se i istog trenutka je odbačen nazad telom nekog masivnog čoveka koji je naleteo na njega. Obojica su se od sudara srušili na zemlju. Dok Holidej je pogledao prvog čoveka, onog koji ga je upozorio da se ne meša i na njegovom licu zapazio izraz rastućeg negodovanja i ljutine. Ruka mu se spustila na dršku revolvera. Čovečuljak je ustuknuo do zida i uplašeno kriknuo kada su se na njega bacila četiri snažna čoveka, mašući pesnicama. Uhvaćen u gužvi, bez šansi da pruži dostojan odgovor, čovečuljak se sagnuo i provukao se ubojicama između nogu, ostavljajući napadače da u mraku udaraju jedan drugoga.

Holidej se nije micao. Stajao je s užarenom cigarom u zubima i posmatrao okršaj kome nije znao ni razlog ni učesnike. Uplašena devojka se, međutim, pribila uz njega i njeno uplašeno lice se diglo prema njegovom. Krupne, od straha raširene oči gledale su ga sa strahom i nadom. Devojka je podrhtavala.

– Budite mirni. Niko vas neće taknuti – rekao je Dok Holidej.

Sa trotoara glavne ulice jurnula su još trojica napadača. Potmulu jeku, stenjanje i udarce nadjačavale su nerazgovetne psovke i jauci. Patuljak je u međuvremenu našao dosta bezbedno mesto na drugoj strani ulice i dok su se ostala dvojica komešali u gužvi, on je stajao priljubljen uz zid, baš kao što je i stajala devojka nekoliko trenutaka pre toga. Dok Holidej ga je nezainteresovano pogledao i koncentrisao pažnju na ostalu dvojicu. Uhvećani u kovitlacu zahuktalih tela, obojica su

psovali glasno. Onaj prvi, s uzdignutom glavom i niskim čelom, bio je dohvaćen nečijom rukom za prsa košulje i povučen napred. Dva snažna udarca promašili su njegovu glavu, jer se on brzo sagnuo. Uzvratio je udarac i za taj svoj trud dobio udarac pesnicom po ustima. Sa trotoara glavne ulice u aleju je nagnulo još ljudi.

Iskoristivši opštu gužvu, Dok Holidej je uzeo mladu ženu za mišicu i poveo je dublje u mračnu dubinu aleje. Petnaestak metara dalje od poprišta tuče, zaustavio se i nastavio da odbija guste dimove. Na licu mu se ogledao izraz duboke zamišljenosti.

– Ko su ta trojica? – zapitao je.

Odmahnula je glavom i lepršanje njene kose donelo je do njegovih nozdrva prijatan miris. Zapazio je da je vitka, ali da na pravim mestima ima mekih oblina.

– Ne znam – prošaputala je kao da se bojala da će je neko čuti. – Prate me već danim i danim. Svuda gde ja pođem pođu i oni za mnom.

Holidej je klimnuo glavom i zgazio na zemlju opušak cigare. Uskovitlana gomila u kojoj su sevale pesnice i odjekivali jauci protutnjala je pred njih niz aleju, nastavljajući besmisleni tuču. Malo kasnije, dva visoka mršava čoveka su se izvukli kroz splet izukrštenih ruku i nogu i zakotrljanih i izubijanih tela. Patuljak je pošao za njima, kao i prethodni put jedan korak iza njih. Žurili su da se što pre nađu na bezbednom mestu.

Pošto su se malo odmakli od pomahnitale gomile, čovek sa visoko dignutom glavom se zaustavio. Oči su mu ljutito gorele. Mrkim pogledom je izvesno vreme odmeravao Holideja, a onda je izgovorio resku psovku.

– Čuj ti! Gubi se!

Holidej je lagano odmahnuo glavom. Njegovo lice bilo je bezizrazno, neprozirno.

– Mister, govorite nerazumljive reči – rekao je.

Grč brige zaigrao je na suncem i vтром opaljenom vučjem licu dugačkog mršavka. Njegova uzana ramena su se nakostrešila, a s usana mu je sletalo nekoliko nerazumljivih reči. Zatim mu se ruka spustila naniže. Dok Holidej je munjevito potegao revolver i crni otvor revolverске cevi je zinuo prema mršavku. Istovremeno je ramenima delimično zaklonio mladu ženu.

– Ne budite budala, mister – rekao je mirnim ali čvrstim glasom.

Mršavkova ruka se zaustavila pri dodiru sa drškom revolvera, a ruka njegovog pratioca zadržala se na desetak santimetara daleko od futrole revolvera. Kepec je zastao i zaklonio se iza desnog od dva mršava čoveka.

Mlada žena se još više povukla u bezbednost iza Holidejevih leđa i kao da joj je nešto došlo na um, žurno izgovorila. – Pitajte ih ko su. Molim vas, saznajte šta hoće od mene.

Dok je klimnuo glavom. Ostavio je na mestu gde je iza njega stajala i uputio se pramo trojki. Kada je prišao bliže i izronio iz duboke senke na svetlost, dvojica visokih, mršavih su uzviknuli i brzo izmenjali poglede.

– Regnel! – rekao je jedan do njih dovoljno glasno da bi ga Dok mogao čuti.

Holidej je digao obrve od čega mu se na čelu napravila jedva приметна bora. U istom trenutku, čuo je da je i neko kratko prigušeno kriknuo kao kad je neko vrlo iznenađen. Odmah zaitm, devojka mu je žurno prišla i radoznalo se zagledala u njega, a na njenom licu više nije bilo ni trunke straha.

– Ko ste vi, do vraga, i šta hoćete od ove žene? – zapitao je Holidej energično.

Prvi visoki mršavko je nervozno liznuo suve usne. Kepec je obrisao rukavom zno-

jeno lice. Na bubuljičavom crvenom licu ostali su tragovi prašine pomešane sa znojem.

Pošto nije dobio nikakav odgovor, Holidej je nastavio. – Izgleda da ste nešto pogrešili. Odbijte i ostavite je na miru, to važi za sada i zauvek.

Rekavši to, Dok je pošao prema njima. Sva trojica su ustuknuli guraćuji se pri uzmicanju ramenima. Holidej ih je gonio ispred sebe do glavne ulice. Kada su se okrenuli i gundajući žurno se udaljili, Dok ih je i dalje neko vreme držao na nišanu. Sačekao je dok su nestali u senci iza saluna i tek tada se okrenuo sa nemerom da se vrati do devojke. Ali, za to nije bilo potrebe, jer ga je devojka pratila na kratkom odstojanju i kada se okrenuo, ona je zabacila rukom slap guste kestenjaste kose i pogledala ga sa više pribranosti. Ukrućenost njenih usana zasenio je nagoveštaj nervoznog osmeha.

– Već sam mislila da nikada nećete doći – rekla je. Odahnula je duboko kao da joj sa ramena pao težak teret i ponovo počela da doteruje kosu. Zatim je prešla na odeću i popravila suknju, a zatim bolje zategla svilenu bluzu preko isturenih bujnih grudi. Kada je primetila da je Holidej pomno gleda u prsa, rumen joj je oblila obraze. Ali, osmeh na usnama postao joj je irazitiji.

– Stanujem u pansionu gde sam najmila jednu sobu, mister Regnele. Možemo otići tamo. Moramo da razgovaramo.

Holidej je bacio pogled niz trotoar kojim su otišli trojica nepoznatih. Regnel? Nije mogao da se seti tog imena. Za to vreme, trojica upornih pratilaca njegove štićenice zastali su u mraku iza saluna i Dok ih je video kako stoje zbijeni jedan pored drugoga, odakle su pažljivo motrili svaki njegov pokret. Motrili su ali su ruke držali dalje od svojih revolvera.

Dok je duboko uzdahnio i zapitao. – Gde je taj pansion?

– Odmah tu gore.

Mlada žena je pošla pored njega i prošavši nekoliko koraka, zastala je i okrenula se pozivajući ga time da pođe za njom. No, njeno lepo lice zamaglio je izraz zabrinutosti.

– Ja sam Endžela – rekla je. – Endžela Grant.

Dok je klimnuo glavom dajući na znanje da je obavještenje primio na znanje. Još jednom je pogledao prema trojki da bi proverio njihovo ponašanje i video da su se približili nekoliko stopa. Uzeo je mladu ženu za ruku i poveo je za sobom.

– Biće bolje da razgovaramo u vašoj sobi. Još uvek su ljuti i naoštreni.

Na čvrst stisak njegove ruke, Endžela se ukrutila. Ali, posle kratkog slabog opiranja, dopustila je Holideju da je otprati trotoarom. Stigavši do pansiona, Dok je pustio ispred sebe i ulazeći za njom skinuo šešir. Začešljao je dugačkim prstima crnu, dugačku kosu koja mu je padala preko ušiju i pogledom obuhvatio predvorje. U predvorju nije bilo nikoga, izuzimajući jednog čoveka koji je u isto vreme bio domaćin zgrade, recepcionar i portir i koji je nešto radio iza pulta kod ulaza. Dok joj je rukom pokazao kanape pored prozora i pošao za njom preko odaje. Svetlost svetiljke sada je bolje osvetljavala njeno lice i, pogledavši ga sa više pažnje, Dok se iznenadio kako mu se to lice učinilo poznato. Bilo je nečeg ponosnog u načinu kako je držala glavu. Imala je mali, simpatično prćast nos i pune, sočne, pokretljive usne. Njene tamnosmeđe bademaste oči sijale su nekim izrazom blagosti.

– Prvo moramo da raščistimo jednu stvar, mis Grant, ja nisam taj za koga me držite. Moje ime nije Regnel.

Sjaj njenih očiju je ugasnuo i u njima se

ogledala zbunjenost. – Ka... kako? Vi... niste Regnel?

– Ne. Ja sam Džon Holidej.

Sigurnost i samouverenost koji su je poslednjih nekoliko minuta krasili odjednom kao da je poneo olujni vetar. Kao da se u njoj skrhała tek izgrađena ličnost.

– Ne razumem – rekla je. – Tamo na ulici...

– Nazvali su me imenom Regnel, mis Grant i ja to nisam osporio, jer nisam smatrao da je to tog momenta važno. No, nije potrebno da dalje ostajete u zabludi o mom identitetu. Rekao sam vam kako se zovem. A sada, kako bi bilo da mi ispričate o čemu je stvar? Ako ona trojica kane da vas i dalje uznemiravaju, pozvaćemo šerifa.

Ona je ponovo popravila kosu rukom i namestila polukružni češalj na njegovo mesto. Izgledala je ljupka i u svakom slučaju vredna interesovanja.

– Mislićete možda da sam luda – rekla je, a kada se toplina njenih očiju ohladila nastavila je – ili možda čak i nešto gore.

Holidej je zauzeo mesto pored nje, i dalje motreći šta se događa na ulici.

– Ispričajte mi sve od početka. Ako mogu, ja ću vam pomoći. Nemojte misliti o tome da će mi to oduzeti vremena. Vreme je nešto čega imam na pretek.

– Hvala vam – rekla je i oborila pogled do svojih ruku koje je držala prekrštene na krilu. Izvesno vreme sedela je nepomično i Dok je imao utisak da prebira misli. Imao je strpljenje i čekao je.

II

– Osetila sam veliko olakšanje kada su vas oni ljudi nazvali imenom Regnel, mister Holideje. Pomislila sam da je moje čekanje završeno – progovorila je najzad.

– Čekanje? Kakvo čekanje, mis Grant?

Pre nego što je počela da govori, napućila je usne i premestila ruke na krilo. Prijatnim, melodičnim altom rekla je.

– Ja ovde čekam Zeba Regnela. Dogovorili smo se da se nađemo ovde u Glori Kriku. Prešla sam kolima put od Čejena dovde, prolazeći kroz najstrašnije gradove koje sam ikada videla. Na ovu trojicu sam prvi put naišla u Barnabiju. Zainteresovali su se za mene i od tada su se pojavljivali na svakom mestu gde bih ja pošla. Nisu me gubili iz vida. Držali su se na odstojanju i večeras su prvi put pokušali da mi priđu i razgovaraju sa mnom.

Holidej je nabrao obrve razmišljajući o tome što mu je rekla. – Ako ste došli da se ovde nađete sa Regnelom, kako se moglo desiti da me zamenite s njim? – zapitao je konačno. – Svetlost nije bila toliko slaba kako mi se čini.

Na to su joj se obrazi oblili rumenilom. – Ja... ga nikada dosada nisam videla.

Njen pogled se za trenutak zadržao na njegovom licu, a onda

– Veridba preko pošte? – zapitao je.

U njenim bademastim očima ponovo je se pojavio tmurni oblak brige. – Moglo bi se tako reći, mister Holideje. Vidite, ja sam se javila na jedan oglas koji je izašao u Čejenskim novinama. Oglas je dao mister Regnel i u njemu je tražio da stupi u kontakt sa nekom mladom ženom koja bi bila zainteresovana da dođe ovamo. Ja sam mu se javila pismom, rekla sam da sam zainteresovana i tražila sam da detaljnije objasni šta ima na umu. Posle toga tri puta smo se dopisivali. Regnel mi je objasnio da je rudar, da se srećno obogatio i da ne vidi čemu bi taj novac i bogatstvo mogli da služe ako nema nekoga s kim bi ga podelio. Sudeći po tim pismima, on je obrazovan i iskren čovek.

Holidej je klimnuo glavom. I ranije je imao prilike da čuje takve priče. Mada su putem oglasa i dopisivanjem dosta puta

uspostavljali trajni odnosi, kod većina tako uspostavljenih veza obostrana sreća nije bila najčešći ishod.

– Ova teritorija nije baš pogodna za usamljenu ženu, pogotovu ako dolazi iz dugih krajeva i nije naviknuta na ovdašnja pravila ponašanja – rekao je.

– Mister Regnel mi je poslao novac da kupim nove karuce i novac potreban za troškove puta. Objasnio mi je da ima ovde neodložne poslove koji ga sprečavaju da dođe po mene u Čejen. Zdravstveno stanje mog brata se ponovo pogoršalo, pa sam odlučila da prikupim hrabrost i da...

– Vaš brat?

Načinila je ozbiljno lice i potvrdno klimnula glavom. – Da, moj mlađi brat. On je vrlo bolestan. Potrebno mu je da stalno bude u bolnici pod lekarskom negom. A to iziskuje mnogo novca. Pomenula sam to u svom drugom pismu mister Regnelu. On je pokazao veliko razumevanje za tu našu nevolju i više nego volju da pomogne. Javio mi je da smestim brata onako kako mislim da je najbolje, a on će platiti račune kad dođe u Čejen. Bila sam radosna i srećna zbog toga što je taj problem rešen. To je bilo prvi put da je neko hteo da učini nešto dobro za mene i mog brata. Morala sam da iskoristim priliku koja mi se ukazala.

Holidej je povukao dim i dunuo ga uvis. – I tako ste došli ovamo, a Regnel se još nije pojavio. Kada bi trebalo da dođe?

– Pisao je da će me potražiti čim bude mogao. – Oči joj je opet zamaglio oblak brige, ali je uprkos tome uspela da se slabo osmehne. – Sve će biti u redu, mister Holideje. Zadala sam vam dosta truda i hvala vam na svemu što ste učinili za mene. No, priznajem da sam zabrinuta zbog one trojice mojih pratilaca. Ne mogu da budem pametna zašto me prate i uznemiravaju.

– Ja ću ih srediti – rekao je Dok. – Imate li dovoljno novca, mis Grant?

Endžela je digla glavu i toplo mu se osmehnula. – Imam, mister Regnel me je dovoljno snabdeo. Ali ipak, hvala vam na vašoj brizi. Vrlo ste pažljivi.

Holidej je bolje namestio futrolu sa revolverom i zategao revere sakoa. – Ako budete opet imali nekih neprilika, nemojte se libiti da pozovete šerifa. Ali, bilo bi ipak najbolje da ostanete u svojoj sobi i da čekate Regnela. Ako čujem da je u gradu, potražiću ga i reći ću mu da ga očekujete.

– Hvala vam još jednom – rekla je Endžela i pružila ruku. Holidej je kratko vreme zamišljeno gledao a onda je prihvatio njenu ruku i rukovao se. Njen pogled je netremice počivao na njemu.

– Svaki čovek ponekad dođe u položaj da mu je neko potreban, niste vi u tome nikakav izuzetak – rekao je Dok. – Važno je da ne dozvolite da vas nešto skrene s puta kojim ste naumili.

Posle tih reči Holidej se okrenuo i udaljio, ostavljajući je da zainteresovano zuri za njim. Način kako se pola časa ranije suprotstavio trojici smutljivaca, ostavio je dubok utisak na Endželu Grant. Sada je ostala da sedi na svom mestu, osluškujući odjek njegovih čvrstih koraka na trotoaru. Pretpostavil je da je otišao u salun da popije nešto, kao što rade muškarci posle dugog putovanja. On joj je tako izgledao, kao muškarac, pravi muškarac.

Kopkalo je pitanje ko je u stvari bio taj čovek. Pojavio se neočekivano iz tame noći i bez uzbuđivanja sredio problem koji je danima mučio. Pitala se da li je pokazala dovoljno zahvalnosti. Kada je bolje razmislila, učinilo joj se da nije, jer je nekoliko stidljivo izgovorenih reči bilo sasvim malo za opasnost kojoj se izložila. Ali, pomislila je u odbranu sebe, on joj nije ni dao da mu se više zahvaljuje. Jed-

nostavnim rečima, učinio je da svako zahvaljivanje izgleda izlišno. Ostavljao je utisak čvrstog i enerigčnog ali ne i grubog, a još manje surovog čoveka. Osećala je da je u životu dosta preživeo, ali da ga život nije učinio okorelim.

Endžela je uzdahnula i zavalila se u stolici. Oko nje se spuštala sve tiša i mirnija noć. Počela je da razmišlja o Zebu Regnelu, pitajući se kakav je on čovek. Bilo je indicija da je dobar, mada joj ono što je u nekoliko pisama napisao nije govorilo mnogo. Ali konačno, šta su uopšte značile reči, izgovorene ili pisane? Važno je samo ono što čovek radi.

Zamišljena, prišla je portiru i uzela ključ svoje sobe. Kada se okrenula da pođe uz stepenice portir je upozorio. – Noć će, izgleda, biti vruća, mis Grant, ali, na vašem mestu, ja ne bih otvarao prozor. U gradu ima dosta svakojakog pijanog šljama; moglo bi se desiti da dođe do novih neprilika.

Endžela mu je zahvalila i pošla uz stepenice ka svojoj sobi.

– Ma, to je on, kad vam kažem – tvrdio je uporno Mark Medi, mršavko sa gordo dignutom glavom. – Nema nikakve sumnje. Video sam ga kad je dojahao na velikom zelenku pečatliji. Metju je pominjao tog konja, zar ne? Pominjao je visokog čoveka koji jaše velikog zelenka, sećate li se?

– Ima mnogo zelenih konja sa belim pegama u ovoj pokrajini – odgovorio je njegov brat Luk.

Njihov kratkonogi brat Džon Medi stajao je kao i uvek u pozadini i pipkajući prstima vrh nosa nervozno zurio u njih. Izgledao je zbunjen i uplašen.

Mark je žustro dunuo kroz nos. – Znam vraški dobro da u pokrajini ima dosta zelenih konja sa belim pegama. Ali, on se odmah uputio prema onoj devojci, mis

Grant, je li tako? I to nešto znači. Oteo je od nas, vrag ga odneo, i odveo je!

– Tata je rekao da ne smemo da psujemo, a ti psuješ, Mark – opomenuo ga je Džon Medi. Ako bi te tata čuo, oderao bi ti kožu s leđa.

Mark se okrenuo svom mlađem bratu i namršti se na njega. – Rekao sam ti već da zavežeš, vrag odneo i tebe, Džone! Što si ti neki kukavko. Smučilo mi se da slušam tvoje priče o tati. Tata ovo, tata ono. Zaveži tu svoju gubicu koja zna samo da cmizdri i zapomaže!

Džon je ustuknuo korak nazad i uobičajenim pokretom ruke obrisao nos. – Šta vičeš na mene, Mark, ja ti samo kažem – rekao je glasom bliskim jecanju.

– Nemaš šta da kažeš. Briši odavde. Zaudaraš na glupost.

Mark je preteći zakoračio prema Džonu i malecki se okrenuo i žurnim koracima se udaljio trotoarom. Zastao je pred vratima saluna i bojažljivo se okrenuo. Braća su ga posmatrala mirnodno. Malecki je pošao korak dalje, ali se predomislio i ušao u salun. Mucajući reči izvinjenja, osvrćući se na sve strane da se ne bi našao nekome na smetnji, uspeo je da se dočepa šanka. Izvadio je iz džepa nešto sitnine, dva puta prebrojavao novac i uplašeno digao pogled kada se čovek sa keceljom zaustavio ispred njega.

– Ako ništa ne pijete, mister, odmaknite se i pustite one koji žele da nešto popiju – rekao je barmen osornim glasom od koga se kepec trgao.

Džon je pogledao novac i pružio napred drhtavu ruku. Barmen je počeo da kopa po pruženoj šaci i pošto je kupio većinu novčića, nasuo je viski u čašu. Pogledao je prezrivo Džona i mičući bezglasno usnama udaljio se da usluži druge goste. Džon je uzeo čašu s pićem, osvrnuo se nervozno kao da se plaši da će ga neko

videti i srknuo viski. Zatim je spustio čašu na šank i pogledao oko sebe.

A onda je ugledao i visokog neznanca koji je pomagao Grantovoj. Stajao je sam na drugom kraju šanka ispijajući baš u tom trenutku sadržinu svoje čaše. Džon se okrenuo i sručivši viski u grlo pohitao prema izlazu. Naleteo je na nekog čoveka koji je posrtao i u nekoliko koraka našao se pred leptirastim vratima, osluškujući za sobom bujicu pijanih psovki.

Izašavši napolje, pogledao je na sve strane tražeći svoju braću. Mark i Luk Medi stajali su nekih pedesetak metara daleko i nezadovoljno posmarali grupicu kaubojica koji su opet motrili šerifa i njegovog pomoćnika na njihovom uobičajenom večernjem obilasku grada. Neprijateljsko gundanje iz grupe upozorilo je Marka i Luka da ti nevaljalci pripremaju nekome nešto ne baš mnogo prijatno. Njih dvojica sa svoje strane nisu želeli da u tome uzmu učešće.

Ulicom su, dižući prašinu, klopajući i škripeći prošla jedna teretna kola. Neka žena uspijeno priljubljena uz jednog visokog građanina glasno se zakikotala, na šta se građanin oprezno osvrnuo oko sebe kao da se boji da ga neko možda prati. Kada je par skrenuo u sporednu ulicu da bi izbegao pogledima radoznalaca, Mark je promrmljao.

– Nema zabune šta imaju na umu, je li?

Luk je potvrdno klimnuo glavom. Požudnim očima gutao je ženino raskošno zaobljeno telo i pogled na nju oživeo je u njegovom sećanju pomisao na jednu ženu u celom njegovom životu bez ikakve nade da će naći neku drugu, bar ne kada se uzme u obzir kako ih otac strogo drži, kako motri na njih i kako ih grdi ako bi pokušali da kradimice bace pogled na neko malo više otkriveno žensko koleno.

– Kad likvidiramo račun sa Regnelom, ja ću otići od kuće – rekao je Luk. – Otići

ću u neki grad gde me niko ne poznaje i gde niko ne poznaje tatu, u neki grad gde me tata neće moći da nađe. Tamo ću pribaviti neku žensku, napiću se dobro pića, a možda ću se malo i kockati. Neka sve ide do đavola, meni je sada dvadeset devet godina, a još nisam upoznao šta je prava zabava i zadovoljstvo.

Luk se počeo grubom šakom po košatom vratu i bezizraznim pogledom se osvrnuo oko sebe, ne skidajući zadugo pogled sa grupe kauboja. Do uha mu je dopro škripanje kože kao kad se neko pomera u sedlu, ali, nije obratio pažnju na taj šum. Onda ga je nešto udarilo po sredini leđa i on je posrnuo naglavce napred. Povikao je nešto u znak protesta, ali je jedva uspeo da se rukama zadrži da ne trese licem o zid, od čega zamalo nije polomio obe šake. Čuo je da je i Mark nešto uzviknuo, a onda je svom težinom tresnuo u njega i obojica su se srušili na zemlju. Odgurnuvši brata u stranu, Luk je uspeo da se izvuče ispod njega i stane na noge.

Lice mu je bilo crveno od besa koji je splasnuo još pre nego što je izbio iz njega. Blesasto je otvorio usta i ostao tako zabezeknut u osobu koja ga je gledala sa visine.

– Bazate lenjivci, kao što ste uvek bazali. Ni jedan dan u životu niste se potrudili da u znoju lica svog zaradite hleb svoj. Niste nikad znali za mukotrpan rad koji čisti telo, razum i dušu!

I Mark je stajao bez reči pred pojavom jednog snažnog gorostasnog čoveka odevenog u crno kvekersko odelo, koji je seдео na ledima sasvim belog konja.

– Tata!

– Misli su vam zaražene zlom! Vaše oči ne vide ništa drugo sem poroka ovoga sveta! Požuda i pohlepa su ovladali vašim dušama! Vi ste učenici đavola!

Glas gorostasnog čoveka odjekivao je

ulicom, a Luk i Mark su stajali preplašeno zbijeni jedan uz drugog, sa jadnim i molećivim izrazom lica pogruženo pokrivenog šakama. Stojali su bedni i pokorni kao mala deca koja očekuju kaznu. Isak Medi ih je otpustio još jednim mrkim pogledom, a onda je obratio pažnju na grad oko sebe. Krupne beonjače su mu se zakolutale od nezadovoljstva. Oči su mu se vratile dublje u očne duplje, a kosmate obrve su mu se nakostrešile i smrknuto se nadvile nad zenice užarene ljutnjom. Zatim je iz njegovih širokih prsa odjeknuo glas nalik na grmljavinu.

– Ovo je raj grešnika! Sodoma i Gomora! – izgovorio je gorostas dok je s naporom izvlačio svoje teško telo iz sedla. Luk je prišao da bi iz njegove ruke prihvatio vodice i vezao ih za privezište. Mark je stajao povučen nazad i nervozno lizao usne.

– Tata! Tata!

Lica blistavog od uzbuđenja, trotoarom je dotrčao treći Isakov sin Džon Medi. Isak Medi ga je posmatrao kako dolazi i debele energične usne su mu se razvukle u prezrivo i ljutito keženje. Upalim očima podsmešljivo je posmatrao svog žgoljavog trećeg sina. Zapazio je da je Džonovo odelo bilo dronjavije nego obično, da mu je košulja bila na jednom ramenu pocepana i da sa jednom njegovom čizmom nešto nije u redu. Došavši blizu, Džon je naglo zastao i osmehnuo se ponizno, osmehom ovčice. Isaku su ljutito zaigrale nozdrve i on je zgrabio Džona za prsa košulje i privukao ga sebi. Primakao je nos ustima svoga sina i urlik besa oteo mu se iz grla.

– Viski! – zaurao je. – Pakleni napitak!

Džon je cmizdravo jauknuo, jer ga je stisak gorostasovih snažnih ruku skoro ugušio. Zatim je osetio da je dignut sa trotoara na kome je stajao. Držeći ga u rukama kao lutku, Isak Medi sa krupnim koracima uputio niz ulicu i zaustavio se

ispred korita za napajanje stoke. Zagnjurio je Džonovu glavu u vodu i držao ga tako zagnjurenog dosta dugo, dok najzad nije odbacio zagrcnutog, poludavljenog krčljavka na prašnjavu ulicu.

– Samo nedelju dana ste bili daleko od moje ruke i već vas je satana uzeo pod svoje! – razdrao se Isak i okrenuo se trupkajući po trotoaru kao slon. Dograbilo je Marka i odgurnuo ga snažno na zid koji je potmulo odjeknuo od udara tela. Pošao je prema njemu da ga ponovo dočepa, ali, Mark mu je izmakao i stao pored Luka, pokušavajući da se zakloni iza njega.

– Smiri se tata, sve si shvatio pogrešno – rekao je Mark. – Morali smo da odemo, a da ti se ne javimo. Doznali smo nešto...nešto...

– Nešto za Metjua – umešao se Luk nervozno.

– Za mene bi bilo bolje da sam svoje seme bacio na golu zemlju nego što me je priroda uklela porodom kao što ste vi – zagrmeo je gorostasni starac. Prišao je korak bliže svojim sinovima i Džon je zaskičao. Isak ga je pljusnuo nadlanicom i kada je Džon skoro zajecao, Isak je izlio iz sebe lavu besa. – Činio sam sve što sam najbolje mogao, svevišnji gospod mi je svedok, a sada ću morati da stanem pred njega da primim zasluženu kaznu za moj neuspeh. A i vi sa mnom, takođe! Molite se za oprostaj, grešnici teški! Molite se bogu gospodu i tražite milost da vam oprosti! Pognite vaše tupave glave i...

– Metju je mrtav – rekao je Luk iznenada.

Isak je zastao u pola reči, nepomičan kao kip, sa pohabanom biblijom pritisnutom na široka prsa. Glava mu je lagano klonula naniže i ispod nakostrešenih obrva pogled mu je prošetao do Luka i zadržao se na njemu. Oči su mu plamtele.

– Šta si rekao, dečko?

– Metjua više nema, tata. Ubijen je u Čejenu.

– A mi smo pratili jednu ženu da bismo preko nje došli do njegovog ubice, tata – rekao je užurbano Mark. – Pratili smo je sve dovde. Tebi smo poslali poruku.

Džon je žrmknuo i obrisao vodu sa lica i kose. – Sve vreme smo je pratili, tata, sva trojica smo ga vrebali da ga ščepamo.

– Umuknite deco – zamumlao je Isak Medi. Prebacio je bibliju iz desne u levu ruku i udar knjige o dlan je odjeknuo u tišini. Isak je posle toga pažljivo pogledao ostalu dvojicu svojih sinova i konačno je klimnuo glavom prema Luku. – O'kej ti govori i pazi se! Neću nikakve podvale i laži. Ako je jedan moj dečak mrtav, onda ja o tome moram da znam punu i apsolutnu istinu.

Luk je počeo da priča i Mark je na to zavrteo svojom dignutom glavom. – Kad smo jahali u Čejen naišli smo na Metjua – počeo je Mark. – Bio je teško ranjen na dva mesta i takoreći je izdisao. Učinili smo sve što smo mogli da ga spasemo, ali, spasa nije bilo. Sahranili smo ga na malom brežuljku gde smo se jednom prilikom s tobom molili bogu, tata, a posle smo dojahali u Čejen.

Isak je posiveo u licu i oči su mu dobile ledeni sjaj. Čeona žila mu je iskočila kao tanka zmija. Pošto ništa nije rekao, Luk je nastavio užurbano.

– Pre nego što je umro, tata, on je...

– On je bio kršten imenom Metju i blagosloven prezimenom Medi. Nazivaj mog sina njegovim imenom, dečko!

– Naravno, tata, naravno, to sam zabravio – izvinio se Luk. – Pre nego što je preminuo, Metju nam je nešto reka. On je sa nekim čovekom, kome je ime Regnel, izvršio oružanu pljačku. Njih dvojica su opljačkali blagajnu „Vels Fargo“ kompanije u Čejenu, tata!

Isak je koraknuo korak napred i uhva-

tio Luka za gušu. – Šta to govoriš, dečače? Zar svog rođenog brata žigošeš kao lopova? Zar si svom bratu postao krvnik kao Kain Avelju?

Luk je počeo da se guši. Pokušao je nešto da odgovori, ali su ga očevi prsti čvrsto stezali za grlo.

Mark se umešao zaplićući jezikom od žurbe. – Luk je rekao istinu, tata. Časna reč, Metju nam je lično rekao to za pljačku. Rekao je jasno i glasno, nije moglo da bude nikakvog nesporazuma. Sto mu božjih gromova...

Isak je pustio Luka i odalamio Marka nadlanicom po licu. Kada se Mark zinutih usta zablenuo u svog oca, ovaj je zauralao. – Rekao sam ti da neću da slušam psovke i bogohuljenje! Rekao sam već da ne upotrebljavate nijednu reč koja nije zapisana u svetoj knjizi. Moram li batinama da vam to uteram u glavu?

Pošto je nekoliko puta duboko udahnuo da bi povratio dah, Luk je promuklim glasom izgovorio. – Ne lažem, tata. To je čista istina.

Isak se stresao kao da ga je neko opekao usijanim gvoždem. Nastavio je da zuri u mračno nebo iznad njegove glave i da bezglasno miče usnama. A onda je prineo bibliju usnama i poljubio je. Posle toga im se ponovo okrenuo, dosta smirenog izraza lica, ali sa vatrom ljutine u očima.

– Dobro, hoću sve da čujem i saznam, Luk, ali, neću nikakve upadice od cmizdravca i psovača. Nikakve, jeste li me čuli?

Luk je pročistio grlo i počeo. – Kao što sam ti rekao, tata, Metju i taj Regnel su opljačkali poslovnicu „Vels Fargo“ kompanije u Čejenu i trebalo je da se Metju nađe sa Regnelom kada umaknu poteri. Metju je uspeo da umakne, ali kada se našao sa Regnelom, ovaj ga je ubio i uzeo ceo plen. Za čudo, iako teško ranjen, Metju je bio živ kad smo ga našli. Pre ne-

go što je umro, sve nam je ispričao i rekao da ćemo Regnela lako prepoznati. On je visok crnomanjast čovek, jaše zelenka sa belim pegama i uputio se prema zapadu. Kad smo to saznali, poslali smo ti poruku i uputili smo se na zapad. Sledeći Metjuova uputstva našli smo njegov trag i zamalo da smo ga uhvatili u hotelu u Barnabiju.

– Zamalo? – presekao ga je Isak.

Luk se ponovo zakašljao. – Videli smo ga kada je ušao u hotel i pošli smo za njim do njegove sobe. Kad smo upali unutra, on je zbrisao kroz prozor. Videli smo mu samo leđa.

– Glupani! – zagrmeo je Isak.

– Možda jesmo, ali, nismo ga pustili da tek tako pobegne. Pojurili smo ga i on je zbrisao u takvoj žurbi da je zaboravio svoje bisage. U jednoj od torbi našli smo ovo pismo upućeno na ime Zeba Regnela.

Isak je istrgao tri pisma iz Lukove ruke i grubo ga odgurnuo od sebe. Otvorio je kovertu i prišao ispod ulične svetiljke da bi pročitao pisma. Posle nekoliko minuta, Isak je savio pisma i prišavši im nabusito promrmeljao.

– Ta žena, ta mis Endžela Grant...Šta je s njom?

– Ona je ovde u gradu, tata – rekao je Luk sinući licem. – Dovezla se na kolima, a posle toga je u grad dojahao jedan crnomanjast čovek na zelenom konju sa belim pegama, samo nismo bili sigurni, kao što je Mark rekao, da li je to Regnel. No posle se sve razjasnilo. Kad smo onu Grantovu priterali u tesnac, pojavio se taj čova sa revolverom u ruci i naterao nas da uzmaknemo. Vrebali smo ga da se ponovo pojavi, pa da se obračunamo s njim, ali, pre toga si se ti, tata, pojavio. Šta kažeš šta bi trebalo da uradimo?

– Taj čovek je u salunu – umešao se Džon tiho.

Isak se besno okrenuo i pogledao ga. – Šta kažeš, dečko?

Džon je uzdahnulo uplašeno. – U salunu, tata. Maločas sam ga video.

Isak je duboko uzdahnulo, a onda savio pisma i stavio ih u džep. Zategao je tanku crnu mašnu i otresao prašinu sa pantalona i crnog-satenskog sakoa. Posle toga je otvorio bibliju i punim prstima prelistao nekoliko listova pre nego što je rekao glasno.

– Priprmemite se da čujete reči gospodnje.

Digao je glavu prema nebu, a njegovi sinovi su ćutke stajali pažljivo slušajući njegovo mrmljanje. Kada je završio, Isak se okrenuo i čvrstim korakom se uputio trotoarom praćen svojim sinovima. Stigavši do leptirastih vrata saluna okrenuo se.

– Ovo što ćemo sada učiniti biće delo Svevišnjeg. Grešnika za grešnika, a obojica su samo prah ove zemlje. Pokaži mi ko je taj čovek!

Luk i Mark su izmenjali zabrinute poglede, ali ih je Isak obojicu dohvatio za ramena i gurnuo ih u salun. Zatim je i sam ušao unutra.

III

Salun je bio pun naroda i kada su Luk i Mark Medi glavačke uleteli u gomilu, niko na to nije obratio previše pažnje. No kada se za njima na vratima saluna pojavila gromadna silueta Isaka Medija, salunom je zavladała grobna tišina. Isak je prodornim pogledom preleteo po gomili i pri pogledu na svakog pojedinca njegovog lica dobijalo je sve mrgodniji izraz. Kratko se obratio Luku i Marku. – Gde je on?

Dvojica njegovih visokih sinova osvrnuli su se oko sebe da bi pronašli objekat na koji se odnosilo pitanje njihovog oca. No, odjednom se pored Isaka pojavio Džon i prstom pokazao u pravcu kraja šanka, gde

je ležerno oslonjen stajao Dok Holidej sa čašom u jednoj, a cigarom u drugoj ruci. Stajao je okružen kaubojima, ali se njegova upadljiva figura jako izdvajala od bezlične gomile ostalih gostiju. Isakove obrve su se mrgodno skupile na čelu i između stisnutih usana zabeleli su se zubi.

Stari je dograbio Džona za okovratnik kaputa i digao ga sa poda. – Gde, dečko?

Eno tamo tata, onaj visoki čovek. To je on.

Isak je kroz stisnute zube izlio bujicu nerazgovetnih reči i odbacio svog sina u stranu kao neku stvar. Onda je dograbio Luka i Marka i gurnuo ih prema šanku.

– Onaj? – Zapitao je pokazajući masivnim prstom prema Holideju. – Je li to vaš Zeb Regnel?

– Da tata, to je on – rekao je Luk. – To je taj koji je ubio Metjua.

Isak je nešto glasno promrmljao i tresnuo ih glavom o glavu. U međuvremenu, treći sin Džon povratio je ravnotežu i sada je pokorno stajao iza svog oca.

– Budi oprezan tata, on je vrlo vešt i brz sa revolverom – posavetovao ga je Džon. – I lukav je, smeo bih da se kladim.

Isak ga je šljepnuo snažno nadlanicom, od čega se Džon zaneo u stranu. Gledajući Doka Holideja ozbiljnim očima, Isak ga je oslovio. – Izgleda mi da je ovde došlo do ozbiljne zabune u pogledu vaše ličnosti, Holideje, od strane ovih nedostojnih hulja koje sam doneo na ovaj svet. Ako imate vremena da malo pričekate, ja ću im već objasniti šta je prava istina svevišnjeg gospoda.

Isak se okrenuo i dohativši Luka i Marka za prsa, počeo da ih drmusa, sve dok im šesiri nisu pali sa glava i dok im dugačka kosa nije pala po licu. Kada je prestao da ih drmusa, okrenuo ih je prema Doku Holideju i rekao.

– Čovek koga vidite pred sobom je Dok Holidej, glupaci. Holidej, koji se slučajno

zadesio u mom domu dok ste se vi šunjali po mračnim izbama grešnog grada, ostavljajući mene da se znojim i da se mučim za vaše dobro. – Prebacio je svovju bibliju u levu ruku i ispružio desnicu prema Holideju.

Dok Holidej je prihvatio pruženun ruku i srdačno je protresao. – Zdravo Medi, kako ste – rekao je.

– Holideje, bilo bi dobro da me ne zaľuduju ove budale od mojih sinova. Smatrali su da ste vi neki čovek koji se zove Regnel, ubica mog četvrtog sina Metjua, koga mislim da znate. Taj Regnel je ubio Metjua u Čejenu.

Holidej je pogledao krajnje zbunjenog i uplašenog Luka i njegovog brata Marka. – Pretpostavljao sam da mora postojati neka zabuna.

– Zabuna i zabluda su njihova druga priroda, Holideje. Zablude su ono od čega su oni sazdani, to je niz gluposti koji oni bez prekida čine. I tako, ne čudi me šta su oni ovde, Holideje – nastavio je sedokosi sranac. Stavio je bibliju na šank i nekoliko puta značajno potapšao rukom po njoj. – Ali recite mi šta je jedan čovek kao što ste vi, koji bi u svako doba bio spreman da pruži ruku pomoćnicu jednom starom čoveku u nevolji, koji bi bio spreman da podeli svoju hranu, da podeli svoje plemenite misli, recite mi šta jedan takav čovek radi u jedno ovakvom smetlištu greha?

Luk je još uvek pročišćavao grlo, a Mark je i dalje trľjao bradu na mestu gde ga je Isakova ruka tvrda kao kamen pogodila. Džon je stojao zgrčćen iza njih, s očima punim obožavanja uperenim na svog oca, zadovoljan što su njegovi raniji gresi zaboravljeni i oprošteni.

Isak je ponovo prekinuo tišinu ponovivši isto pitanje. – Recite šta ste radili ovde, Holideje?

– Ništa osobito – rekao je Holidej. – Jednostavno sam prolazio ovuda.

Isakove usne su se malo izvile i izraz njegovih očiju je postao nešto tvrdi, ali u njegovom pogledu nije se primetila nikakva značajna promena. – Hteo bih da znam ovo u vezi sa mojim dečacima i sa neprilikama koje su vam priredili...to bih želeo da znam, Holideje.

– Nisu me doveli ni u kakvu naročitu nepriliku – rekao je Holidej. – Zaboravite na to, Medi.

– Hoću da znam, mister! – Isak Medi je tresnuo pesnicom po bibliji tako da se ceo šank zatresao. Oči su mu opet gorele divljim sjajem. Holidej ga je pogledao i mirno slegnuo ramenima.

– O'kej, ako baš hoćete da znate onda ću vam reći. Naľeteo sam u sporednoj ulici na vaše sinove i jednu mladu ženu. Oni su je pratili i izgledalo je kao da nemaju baš poštene namere prema njoj. Naravno, stao sam na njenu stranu.

– Kao da nemaju poštene namere? Koliko daleko su otišli u tome?

– Samo toliko koliko sam im dopustio. Nije bilo nikakvog nasilja i nikome se ništa nije desilo. Prema tome, uzmite vaše dečake i vodite ih kući.

Isak Medi je, međutim, tvrdoglavo odmahnuo glavom. – Nemam nameru da to učinim i neću se vratiti kući sve dok ne nađem ubilačkog nikogovića koji je ubio mog sina. Otići ću da se upoznam s tom ženom – objavio je Isak glasno – I kada od nje saznamo ono što je potrebno, naći ću tu hulju koju su moji sinovi pratili do ovog grada. A za neprilike koje su vam naneli, mister Holideje, ja vam se najiskrenije i najponiznije izvinjavam. To se više neće ponoviti, dajem vam reč.

Posle toga, Isak se okrenuo, zgrabio Marka i Luka za ruku i gurnuo ih prema izlazu iz saluna. Dok ih je gurao prema izlazu, Isak je mľatio Luka i Marka bibli-

jom po leđima, a ova dvojica su posrćući od njegovih udaraca držali ruke iznad glava, da bi se koliko toliko zaklonili od njegovog besa. Grupa kaubojja koja je stajala na njihovom putu gromko se nasmejala smešnoj sceni, ali se njihov smeh preobratio u bolno stenjanje kada je Mark posrćući zario lakat u stomak jednog krupnog kaubojja u šarenoj košulji. Kauboj je odbacio čašu iz ruke i dograbio Marka za prsa košulje, ali, u tom momentu, Isak je zgrabio malog Džona i bacio ga na njih. Mark i kauboj u kariranoj košulji su pali na zemlju i kauboj je jauknuvši glasno opsovao. Isak je krenuo napred ne obazirajući se na njegovo negodovanje i odgurnuvši ramenom dvojicu drugih kaubojja, prišao je kaubojju u kariranoj košulji i dignuvši ga bez napora sa zemlje, bacio ga preko šanka na drugu stranu. Zatim se sagnuo, dohvatio Marka za okovratnik i gurnuo ga prema leptirastim vratima, vičući iz sveg glasa. – Polazi satano, polazi u vatru ispaštanja koja te očekuje!

Ali barmen je povikao za njim. – Hej, čekaj ti tamo! Ovaj kauboj koga si bacio razbio mi je tri flaše najboljeg viskija, mister. Neko bi to morao da plati.

– To vam je već samo po sebi naknada, mister, jer ćete manje grehova natočiti ovim bednicima i manje ćete zgrešiti pred svevišnjim. – Pogledao ga je pretećim pogledom kao da mu se sprema sudnji dan i bez ijedne reči čvrstim korakom izašao i uputio se niz ulicu prema pansionu u kome je stanovala mis Endžela Grant.

Njegovi sinovi bez reči su pošli za njim.

*

Dok Holidej je gledao u svoju čašu i diskretno se osmehivao. Oko njega grupa kaubojja je galamila i ogorčeno sipala bujice kletvi, a neki od njih su glasnim povcima iskazivali želju da izađu napolje i

obračunaju se sa starim narogušenim čitačem biblije. U međuvremenu, barmen je pomogao ošamućenom kaubojju da ustane.

Malo kasnije u salun je ušao čovek sa metalnom zvezdom prikopčanom na prsa košulje i počeo da razgovara sa barmenom. Kada mu je barmen prstom pokazao na Holideja, predstavnik zakona je čvrstim korakom pošao prema njemu. Pre nego što se naslonio laktom na šank, šerif je nekoliko trenutaka pronicljivo posmatrao Doka Holideja kao da premišlja na koji način da mu se približi.

– Izgleda mi da ste zapali u neku nevolju, mister – rekao je obraćajući se Doku.

Holidej je ravnodušno slegnuo ramenima. Predstavnik zakona je palcem podigao šešir više na čelo, a onda je uzeo čašu sa pićem koju je barmen stavio ispred njega i dignuvši je prema svetlosti zagledao se u žućkastu tečnost.

– Čujem da ste imali neke neprilike sa jednom mladom ženom u sporednoj ulici – rekao je šerif – a onda je došao onaj propovednik sa biblijom da vas potraži. Da li bi vam smetalo ako bih vam postavio nekoliko pitanja?

– Možete postaviti pitanje, ali ne znam koliko će to vredeti. Ne znam mnogo o uzrocima večerašnjeg događaja – rekao je Dok.

– Ne bih rekao po vašem odelu da ste kauboj. Tražite posao?

– Pa, ne baš u pravom smislu te reči. Recimo da sam ja individualista po prirodi i da radim samo za sebe.

– Privatni preduzetnik, tako nešto, jel' te? – rekao je šerif mereći Holideja ispod oka. – Kako se zovete?

Holidej je izdržao njegov pogled i nešto kao začetak osmeha zaigralo mu je na usnama.

– Ja sam Džon Holidej – rekao je šerifu i pogledao ga preko čaše.

Šerif je uzvratilo na isti način. – Ja sam šerif Lasting. Vi poznajete onog kvekeru sa biblijom?

Pre nego što je odgovorio na postavljeno pitanje, Holidej je srknuo gutljaj brendija. – Taj kveker se zove Isak Medi i pre nekoliko meseci proveo sam na njegovoj farmi nekoliko dana. A koliko mi je poznato zaplet događaja je ovakav. Njegovi sinovi pratili su kretanje jednog čoveka na zelenku i došli su do ovog grada. Po nekim njihovim pretpostavkama, taj čovek je u nekoj vezi sa ženom koja se zove Endžela Grant. Sem toga ne bih znao ništa da vam kažem, šerife Lasting, sem jedne jedine činjenice: u pomrčini, njih trojica su me zamenili za jednog drugog čoveka.

Lasting se na to trgao i nabrao obrve, kao da to obaveštenje za njega ima mnogo važnosti. – Kažete da su vas pogrešno smatrali za nekog drugog čoveka, je li?

– Da, radi se o zabludi.

Lasting je vrhom prsta zagladio gornju usnu i krajičkom oka pogledao „kolt“ čija je drška od slonove kosti izvirivala ispod Holidejevog elegantnog sakoa. – Jedan svedok koji je u uličici video šta se desilo, priča da ste potegli revolver brže nego što zmija zvečarka može da ujede.

– Ima i sporih zvečarki – rekao je Holidej.

Lasting se sasvim kratko osmehnuo. – Zatim se u salunu pojavio taj vaš Medi sa svojim sinovima i počeo da lomi i krši po salunu.

Holidej se diskretno nasmejao. – Pa, malo je malklao svoje sinove zbog toga što su me zabludom smatrali za ono što nisam, šerife. Istina, prebacio je jednog kauboja na drugu stranu šanka i pri tome razbio nekoliko flaša viskija, ali, to je sitnica. On je prilično ekspolizvan čovek i

kad mu nešto sune u glavu, ne misli mnogo o tome da li će neko biti povređen ako smatra da je ono što radi po volji njegovog svevišnjeg gospoda.

– Po volji njegovog... – začudio se Lasting i počeo se po glavi.

– On i njegova biblija su prilično dobra kombinacija, šerife. On je gorostasne građe i po prvom utisku snagato i nasilnik, ali, koliko ja znam, nije u stanju da čoveku pričinu veće zlo. Mislim da nije ništa bolji niti gori nego otali ljudi, dakle, ništa gori niti bolji nego vi i ja.

Dok je završio svoje piće i odstupio korak dalje od šanka. Što se njega lično tičalo, razgovor sa šerifom mogao se smatrati završenim. Već se okretao da pođe, kada je Lasting spustio na njegovu podlakticu svoju čvrstu muskuloznu ruku.

Dok se okrenuo i hladno pogledao predstavnika zakona.

– Nisam još završio sa razgovorom, Holideje. Hteo sam da vam kažem još samo jedno. Metju Medi je ubijen pre nedelju dana...pošto je prethodno opljačkao poslovnicu „Vels Fargo“ kompanije u Čejenu.

Dok Holidej se trgao. – Posle izvršene pljačke, rekoste li?

– Da, posle izvršene pljačke. Uspeo je da se izvuče, pošto je izvršio svoju zamisao, tačnije rečeno, on i njegov ortak za koga se kasnije utvrdilo da je niko drugi nego poznati rezbojnik Ringo Nejl. Sada, kada ste to čuli, ne čini li vam s da je večerašnji događaj i ovo što ste mi rekli dobilo neki drugi obrt, Holideje?

Holidej ga je izvesno vreme bez reči posmatrao. Poznavao je Isaka Medija kao časnog i poštenog čoveka, ali naravno, to nije moralo da znači da su i njegovi sinovi takvi.

Lasting se jedva primetno osmehnuo krajičkom usana. – Prilično neobičan sklop činjenica, zar ne? Ringo Nejl i jedan

od Medijevih dečaka napali su i opljačkali poslovnicu kompanije „Vels Fargo“ u Čejenu i odmaglili otuda sa pljačkom od 40 hiljada dolara u zlatu. Posle toga, Metju Medi je u toku bekstva, pod misterioznim okolnostima završio život. Ne zna se kako se to desilo, da li je ranjen u bekstvu ili se desilo nešto drugo. – Šerif je pri tome značajno pogledao Holideja. – Sledeće što o tome znam je da ste se odjednom vi pojavili u Glori Kriku i da ste se umešali u incident sa jednom mladom ženom zbog toga što su vas trojica Medijevih dečaka, koji su tražili ubicu njihovog brata, zamenili za nekog čoveka koji se zove Regnel – Lasting je srknuo svoje piće.

Dok je još i dalje stajao korak dalje od šanka i zamišljeno posmatrao šerifa. – Ne razumem zbog čega mi sve to govorite, šerife.

– Pa evo zašto. Vi, Regnel i Ringo Nejl... to se nekako povezuje, od nekuda kao da se uklapa, zar ne?

Dok Holidej je nezainteresovano slegnuo ramenima. – Ne vezujete zajedno različite stvari šerife.

– I ne nameravam da to činim. Ali, interesuje me šta mislite o ovome što ću vam sada reći, Holideje? Vi ste došli u ovaj grad iz Parson Folsa, tamo iz oblasti Plejt River gde se negde u blizini nalazi i Čejen. Zatim treba da računamo i na to da su vas Medijevi sinovi greškom, ili možda ne greškom, zamenili za čoveka koji je ubio njihovog brata. Posle toga kao treće, ja nikada nisam čuo niti sam upoznao bilo koga ko je video ili čuo za čoveka po imenu Zeb Regnel, a koji bi trebalo da jaše zelenka sa belim pegama...istog onakvog na kome ste vi dojahali.

Holidej je na to uzdahnuo duboko. – Savetovao bih vam da ne brzate sa donošenjem zaključka, šerife.

Lasting je odrečno odmahnulo glavom. – Uvek sam nastojao da ne budem brzo-

plet, ali, kada prikupim činjenice i složim ih, ja onda vrlo brzo delujem.

Holidej je izvesno vreme stajao zamišljen. – Ja opet stvari gledam malo drukčije. Po mojim nekim pretpostavkama, Zeb Regnel i taj Ringo Nejl mogli bi biti ista ličnost.

Lasting je iznenađeno zinuo. – Šta kažete? – Regnel-Nejl. To zvuči fantastično.

– Pa možda zvuči fantastično, ali po mom mišljenju, ta fantastika ima u sebi mnogo realnih činjenica – počeo je Dok da razlaže svoju ideju. – Pođimo samo od toga da je Regnel stupio u kontakt sa mis Grant i ponudio joj da se uda za njega. Medijevi dečaci, pratiće nekog čoveka koji je jahao zelenka sa belim pečatima, a koji se čovek zvao Zeb Regnel greškom su od mene pomislili da sam on. Kasnije je prispeo i Isak Medi i zahvaljujući tome što me je on od ranije poznavao, ja sam u očima njegovih sinova ispao čist. Moje je mišljenje da vam posle toga preostaje da učinite samo jednu stvar.

– Recite šta je to, Holideje.

– Morate da pođete i da utvrdite gde se taj Zeb Regnel nalazi. Regnel je bio u prepirci sa gospođicom Endželom Grant i preko pisama je s njom zakazao sastanak u ovom gradu.

Lasting je promumlao zamišljeno. – Regnel ili Nejl.

– Imate li možda njegov opis ili možda poternicu? – Zapitao je Dok.

Lasting je potvrdno klimnuo glavom. – Zajedno s obaveštenjem o pljački i otkriću groba Metju Medija, nedaleko od Čejena, poslati su mi i poternica i opis. Prema tim informacijama, Nejl prilično liči na vas...

Dok Holidej se osmehnulo. – E tu smo, došli smo na ono glavno. Medijeva grupa goni čoveka koji se zove Zeb Regnel. Endžela Grant čeka u Glori Kriku tog

istog Regnela. Čini mi se da niko ne bi trebalo da vam sugerira šta treba da bude vaš sledeći potez.

Lasting se isprasio i bolje namestio opasač sa revolverom na kratkom trupastom struku. – Ne, Holideje, niko nema potrebe da mi govori šta treba da radim. Iz ovih stopa idem da potražim tu Grantovu devojku. Vi pođite sa mnom.

Dok ga je pogledao ispod oka. Nije voleo da mu neko naređuje. No, na drugoj strani, interesovala ga je sudbina Endžele Grant. Okrenuvši se šanku, Holidej je uzeo svoju čašu, završio piće i bez ikakvog daljeg razgovora pošao iz saluna. Na trotoaru Lasting je pokazao Holideju pravac u kome se nalazila zgrada pansiona.

U predvorju pansiona Holidej je prišao do portirskog pulta i stao pred mršavog kućepazitelja Bena. – Je li mis Grant u svojoj sobi?

Kućepazitelj je pažljivo odmerio Holideja, pa onda je njegov pogled prešao na Lastinga koji je stajao korak dva pozadi.

– Ne, nije. Napustila je pansion pre kratkog vremena. Došao je, naime, jedan visok crnomanjast čovek dosta elegantno odeven i zapitao za nju. Rekao sam mu u kojoj je sobi i on se popeo na sprat. Posle desetak minuta, oboje su sišli odozgo noseći njenu putnu torbu. Ona je isplatila svoj račun i zatim su oboje izašli. Video sam da je taj nepoznati čovek upregao konje u njena kola i posle toga su otišli prema severu.

Lasting je procedio kroz zube nerazgovetnu kletvu.

– Taj nepoznati je vozio?

Ben je odmahnuo glavom. – Ne, on nije sedeo na sedištu. Pratio je kola jašući svog konja.

– Zelenka sa krupnim belim pegama? – promumlao je Lasting.

Na Benovom licu pokazalo se iznenađenje. – Da, tačno tako, jahao je jednog

zelenka snažnog žustrog, sa dugim koracima.

Lasting je nešto promumlao u znak zahvalnosti, a onda se okrenuo Holideju koji je primetio kratko. – Regnel, alias Ringo Nejl.

Lasting je čvrsto stisnuo usne. – Izgledao da će biti tako.

– Devojka je došla iz Čejena, a otuda je došao i Nejl – nastavio je Holidej da komponuje celinu događaja. – Bogami šerife, treba dobro da se zamislite. Preko vaše teritorije prelazi četrdeset hiljada dolara u suvom zlatu, a to nije mala para. Šta mislite kako biste vi nosili toliku količinu zlata? Zlato je teško.

Lasting se namrgodio. – Naravno, na kolima. Sto mu gromova ta žena je umešana znači u pljačku i po svoj prilici da je od samog početka bila njihov saučesnik.

Dok Holidej je zamišljeno odmahnuo glavom. – Ja ne mislim tako. Razgovarao sam s njom i po mojoj oceni ona je poštena osoba. Koliko je njoj u znanju, Zeb Regnel je rudar, tačnije kopač zlata koji se srećnim slučajem obogatio. Ona mi je to rekla i ja joj verujem. Sumnjam da je ikada čula za Ringo Nejl. Je li taj Nejl opasan tip?

– Opasan je da opasniji ne može biti, Holideje! Ringo Nejl je najveća hulja od svih nevaljalaca koji su ikada pojahali konja na ovom svetu. Njegova glava je učenjena znatnom svotom...zbog pljačke i ubistva. Ona pljačka u Čejenu nije mu prvi put.

– To onda znači da je mis Grant u nevolji, je li tako Lasting? To znači da joj treba pomoći. – Okrenuo se i pošao. – Ja odlazim.

Holidej je zakoračio u dvorište saluna i Lasting je resko doviknuo za njim. – Čekajte malo Holideje. Ne sviđa mi se mnogo pomisao da se uplicete u moj posao.

Još manje mi se sviđa da to činite samoinicijativno. Ako želite da učestvujete u poteri, onda je najbolje da se prijavite i da položite zakletvu kao moj pomoćnik, zajedno s ostalim učesnicima potere.

No, Dok Holidej je nastavio da hoda kuda je naumio, kao da nije čuo njegove reči. Na izlazu iz dvorišta okrenuo se i pogledao nazad. – Ako slučajno naiđete na Isaka Medija, bilo bi dobro da mu kažete ovo do čega ste došli. Medi i njegovi sinovi bi vam mogli biti od velike koristi.

Holidej je pošao sporednim uličicama da bi izbegao susret sa familijom Isaka Medija, misleći da mu susret s njima u tom trenutku ne bi bio ni od kakve koristi. Nekoliko minuta kasnije, stigao je do gradske štale i probudivši štalskog momka, rekao mu da osedla njegovog konja. Kada se vinuo na leđa snažnog zelenka, začuo je neku viku na glavnoj ulici. Odmah zatim prema štali je potrčala čitava gomila ljudi. Ne želeći da proverava zbog čega vika i zbrka, Holidej je dirnuo konja petama u slabinu i naterao ga u trk. Nekoliko trenutaka kasnije, plašt noći zavio je njegovu siluetu na konju, a desetak minuta zatim, Glori Krik se nalazio već daleko iza njega.

IV

– Šta misliš da bi trebalo da učinimo, tata? – zapitao je Mark Medi svog gorostasnog oca.

Isak mu nije odgovorio odmah jer je bio zaokupljen posmatranjem ljudi koji su se okupljali ispred zatvorske zgrade. Luk je stajao naslonjen na zid trgovine mešovite robe, dirkajući prstom donju usnu i proklinjući u sebi svog oca zbog toga što mu je ispred desnog oka, kao znak očeve nežnosti, lice krasila ogromna modrica i

ogrebotina na jagodičnoj kosti levog obraza.

– Pronađi brat i dovedite ovamo vaše konje – rekao je Isak konačno. – I požurite da vas ne čekamo dugo.

Ali, pre nego što su se dva brata udaljili da poslušaju očevo naređenje, sa drugog kraja grada, ulicom je dotrčao žgoljavi treći brat Džon. Boreći se da povрати izgubljeni dah, jedva je uspeo da prevali preko usana. – Tata, onaj Holidej je upravo odjahao iz grada.

– Pa šta? Šta me se to tiče? Jesam li ja njegova dadilja? – grmnuo je Isak okrećući glavu na drugu stranu da bi izbegao neprijatan zadah koji je dopirao od neopranog tela njegovog najmlađeg sina.

Džon je nabrao obrve ne shatajući pravo značenje reči njegovog oca. – Video sam ga kad je otišao sa šerifom u pansion. Tata, tamo su nešto razgovarali sa kućepaziteljem. Uspeo sam da im se privučem sasvim blizu i čuo sam sve što su govorili.

Isak je duboko uzdahnuo. Još jednom je pogledao prema ljudima koji su se okupljali pred zatvorskom zgradom i onda prasnuo. – Šta su to tvoje zmijske uši čule, dečko?

– Onaj kućepazitelj, on je rekao da je mis Grant otputovala sa jednim čovekom koji je jahao konja zelenka sa belim pečatima. Mister Holidej, on je rekao da je to dokaz da je Regnel niko drugi nego Ringo Nejl.

– Nejl? – Isak je zgrabio svog sina za prsa košulje i privukao ga sebi. – Hoćeš li da mi kažeš, dečko, da su njih dvojica govorili o tome da je ovde bio ona hulja Nejl?

Džon je uspaničeno klimnuo glavom. – Otišao je sa mis Grant, tata. Mister Holidej i šerif kažu da je on taj koji je ubio Metjua, opljačkao silnu gomilu zlata i posle toga došao ovamo da se oženi sa mis Grant.

Isak ga je odgurnuo u stranu i zaurloao na Luka i Marka. – Zar vas dvojica još niste doveli ovamo te proklete konje?

Dvojica braće odjurili su kao da ih je neko ošinio. Očiju sjajnih od oduševljenja i samozadovoljstva, Džon je stajao na ivici drvenog trotoara i sa mnogo nade i očekivanja gledao svog oca. Pošto Isak i dalje nije obraćao pažnju na njega kao da ne postoji, osmeh zadovoljstva i blistavi izraz radosti u njegovim očima polako su se ugasili i on je nesigurno kao i pre progovorio. – Učinio sam ono što je trebalo, zar ne tata?

Isakovo namršteno lice okrenulo se prema Džonu koji se zaplašen tim neočekivanim gestom glupavo osmehnulo i rukavom obrisao nos. Isak Medi je ljutito zabrundao i nogom šutnuo svog sina kepeca po nogama. Posle toga se udaljio, nastojeći da ne čuje krik iznenađenja sa usta žgoljavog Džona koji se sručio na trotoar. Hodajući čvrstim korakom niz ulicu, Isak je digao glavu i pogledao prema nebu, kao da objašnjenje za mnogo šta što ga snalazi očekuje sa tih nedokučivih visina.

*

Dok Holidej je bodrio svog konja da ne posustane i da žuri što može brže. Snažni zeleni pastuv kao da je shvatao šta se od njega traži, ulagao je svu snagu da udovolji želji svog gospodara i uskoro su iza njega ostale mnoge milje koje su ga razdvajale od Lastingove potere i Isaka Medi-ja.

Usporivši vodicama trk, Holidej je izbio na vrh jednog uzvišenja i odatle bacio pogled preko prostrane, mesečinom obasjane prerije. Sve dotle dok mu je pogled mogao dopreti, nije video nikoga i pred njim se van srebrnasto obojenog kruga pružala samo tamna praznina. A kroz tu

prazninu i do nje, kao dve uporedne linije, pružili su se tragovi kolskih točkova, a pored njih tragovi konjskih kopita. Dok Holidej je dao konju kratak odmor da se izduva, a posle toga ga je poterao u ravnomerani kas, sve dok pred sobom nije ugledao ravnu kao ogledalo posrebreanu površinu neke reke. Pošto je tim istim putem došao do Glori Krika, Holidej je poznao put i sećao se da tu ispred njega postoji most preko koga može preći na drugu stranu reke u ravnu prostranu pustaru. Iza reke, koliko se sećao, nalazila se neplodna i negostoljubiva zemlja.

Deset minuta kasnije, Holidej je stigao do reke koja je odatle vijugala prema jugu, u vidu uzane srebrnaste trake čija je površina bila neopisivo glatka i mirna. Holidej je znao iz iskustva da se ispod te mirne dobroćudne površine kriju stotine podmuklih neukrotivih vrtloga, mnogobrojni besni brzaci i virovi kroz koje čak ni njegov snažni žrebac ne bi mogao da se probije. Bila je to jedna od onih reka koju bi se čovek usudio da pregazi samo u situaciji krajnje opasnosti i nužde.

Ali, tu je bio most, istina drveni most, ali načinjen od jakih debelih greda, koje su se oslanjale na debele stubove zarivene duboko ispod rečnog dna. Tako je most bio pouzdan i siguran za prelaz, čak i u doba najvećeg vodostaja.

Holidej je pomilovao zelenka po znojem okupanom vratu i vodicama ga usmerio u pravcu drvenog mosta, udaljenog jedva nekih četvrt milja daleko. Zadovoljan što više ne mora da juri nego da hoda, konj se radosno uputio pravcem kojim ga je Holidej usmerio, prateći trag kola i jednog jahaćeg konja koji su vodili pravo prema mostu. Dok nije znao koliko je vremena uspeo da nadoknadi i koliko se bliže nalazio Ringo Nejlu i Endželi Grant, ali bio je čvrsto uveren da će ih stići pre nego što svane sutrašnji dan.

Holidej se nalazio nekih dve stotine metara daleko od mosta kada je crvenkastožućkasta svetlost prosvetlila noćnu tamu i odmah zatim gromka eksplozija prolomila je tišinu. Zategnuvši vođice, Dok Holidej je zastao ne shvatajući odmah šta se događa, a onda su kroz vazduh počeli da lete komadi polomljene građe i delovi debelih trupaca koji su se kovitali naspram mesečinom obasjanog neba. Tek kada je prestala da pada kiša polomljenog drveta, kamenja, blata i vode, on je ugledao pogurenu siluetu nekog čoveka koji je trčao suprotnom obalom. Trenutak kasnije, silueta čoveka je nestala iz njegovog vidokruga, a odmah zatim, Dok je začuo škripu i kotrljanje točkova na tvrdom kamenitom tlu. Posle toga ugledao je jedna kola koja su izronila iz zaklona niskog pamukovog drveta, a pored kola jednog konja koji je vezan kaskao pored njih.

Holidej je došao do reke i zategnuvši vođice zastao na visokoj obali. Pogledao je u pravcu mosta i ono što je video nije ga mnogo iznenadilo. Na drvenoj konstrukciji nedostajala je sredina a oba kraja naslonjena na obale nisu bila ništa drugo nego izuvijana i polomljena gomila rascepanog drveta i polomljenih potpornih stubova. Nekoliko santimetara debeo žičani kabl bio je uvijen oko osnovnog potporišta naslonjenog na obalu. Holidej je promrmľjao nerazgovetnu kletvu sebi u bradu i zagledao se pažljivo u reku. Rekla je tekla brže nego dva dana ranije, kada je on na tom istom mestu prešao preko mosta putem za Glori Krik. Pogledao je prema drugoj obali; kola i jahač pored njih više se nisu videli.

Holidej je poterao konja duž blatnjave obale. Jedino dosta pogodno mesto za prelaz, mesto sa dosta plitkim gazom nalazilo se nekih petnaest milja dalje prema severu. Za sada je Nejl dobio prvu rundu, uspeo je da mu umakne i stekne izvesnu

prednost. Ali, budući da je uz sebe imao devojkę i da je vozio kola sa teretom koji je trebalo prevesti preko pustinje, Holidej se nije mnogo brinuo za to da izgubljeno vreme neće naknaditi. Kada se konačno bude sreo sa Ringo Nejlom imaće još jedan razlog više da se s njim bez milosti obračuna.

*

Na blagoj uzbrdici Endžela Grant je usporila brzinu kola, a zatim je odjednom zategla vođice i zaustavila konja. Ispred kola na nekih desetak metara jahao je tobožnji Regnel i kada je škripanje točkova zamuklo iza njega, on se okrenuo jastrebovski namrgođenog lica i pogledao šta je tome uzrok. Jedan kratak trenutak u njegovim očima je goreo izraz ljutine, ali kada je Endžela podigla pogled do njega, taj izraz je odjednom postao blaži.

– U čemu je stvar? – Zapitao je.

Endžela je na to odmahнула glavom. – Ne znam šta da vam kažem mister Regnelle, jednostavno, osećam da možda ne bi trebalo da idem dalje, tj. ne bi trebalo dok ne saznam čemu je sve ovo potrebno.

– Kako to mislite čemu je sve ovo potrebno, Endžela? – zapitao je Regnel.

Devojka se osvrnula i bacila pogleda preko prostranstva kojim su došli. – Mislim na most – rekla je. – Zašto ste porušili most, to mi nikako nije jasno?

Regnel je priterao konja bliže kolima i namešteno umornim pokretom zabacio šešir na potiljak. Mesečina je obasjala njegove dosta oštre ali ipak lepe crte lica. U njemu je bilo neke dečake naivnosti, naravno, samo na prvi pogled. No, odmah posle tog prvog utiska, pažljivi posmatrač je jasno mogao da ispod relativno prijatnih crta otkrije grabljivu vučiju suštinu duše. No, u svojoj naivnosti, Endžela to nije mogla da razlikuje. Pisma Zeba Re-

gnela ostavila su na nju utisak njegove iskrenosti i jedva da je mogla verovati da je u životu zadesila tako velika sreća.

– Morao sam da most dignem u vazduh – rekao je. – Vi to ne možete razumeti, jer ste još mladi, ali ćete jednog dana opravdati moje držanje. Kad neko nešto teško stekne, onda se bori da to sačuva. Ja sam se mnogo mučio da bih stekao ovo što imam.

– Ali ne razumem vas – nastavila je devojka. – Ljudima je taj most neophodan za prelaz preko reke. Bez njega neće moći da dolaze u Glori Krik i odlaze iz njega. Naravno...

– Razmišljao sam ja o tome, nemojte misliti – odgovorio je Regnel još uvek strpljivo. – I priznajem da sam zbog toga prilično neraspoložen. Nije u mojoj prirodi da nekome nešto naškodim ili učinim nažao, ali ovoga puta to se desilo.

– Zašto ste onda to učinili, mister Regnel? Kakve to veze ima s onim pričanjem o teško stečenom imetku.

– Bilo bi bolje ako biste me jednostavno zvali po imenu Zeb, Endžela. Naravno, kao što sam vam rekao u Glori Kriku, ja ne očekujem ni sada, a ni pre nisam očekivao da mi se odmah na prvi pogled bacite u naručje. Pružićemo jedno drugom dosta vremena da se bolje upoznamo, mislim da je to neophodno za čvrst i dobar i dugotrajan odnos. Ali ipak, negde moramo početi, zar ne, i zato vas predlažem da budete slobodniji. Za vas sam odsada jednostavno Zeb, pristajete?

Endželine obraze obililo je rumenilo. A onda je, prekrstivši ruke na krilu, rekla još tišim glasom. – U redu Zebe, pristajem. Ali, molim te objasni mi ovo sa mostom, ako hoćeš. Moja je želja da te razumem i da ti verujem. Što je najvažnije, ja zaista mnogo želim da ti poduhvat uspe.

Zeb Regnel se zagledao u noć, glave nakrivljene malo na jednu stranu, kao da

pomno osluškuje da li će odnekuda čuti neki neuobičajeni šum. Konačno je progovorio.

– Pa ako baš hoćeš da znaš, objasniću ti. Ja sam stekao i sakrio na jednom mestu mnogo zlata. Toliko zlata koliko ti nikada u životu nisi videla i koliko će biti dovoljno da lepo i udobno živimo negde na zapadu ili na istoku, gde budeš htela. Mislim da kada čovek prvi put u životu dođe do nečega od velike vrednosti, on jednostavno nije u stanju da zaveže jezik i da o tome ne govori nikome. On taj svoj uspeh mora nekome da pokaže, da bi dokazao kako je bio đavolski uporan, vredan i pametan. Znaš, čovek pođe u brda, zaputi se tamo u potrazi za srećom, istražuje, kopu zemlju, lomi stenje, nada se. Ali je mučan i tegoban život, svih onih tri stotine šezdeset i više dana, spavanje na goloj zemlji, pucanje kičme pod teretom teškog kamenja, napinjanje mišica i žuljanje ruku, čas za časom, dan za danom, nedelja za nedeljom, po svakom vremenu, kiši u suncu, bez pristojno pripremljene hrane. Pa, povrh svega toga, dolazi još i samoća, a to je ono što najviše pritiska. To je pakao.

Endžela je osetila da se u njoj budi i da je sve više obuzima osećanje simpatije prema njemu. – Pa, zašto si to onda sve uradio?

Regnel se stidljivo osmehnuo. – Ne znam tačan odgovor na to pitanje, ali, mislim da sam u duši uvek gajio neku potajnu nadu da će neko iskrsnuti na tom usamljeničkom putu. I zaista jednog kišnog jutra to se desilo. Naišao sam na zlato, mnogo zlata, dovoljno za čoveka da se pristojno smesti, da kupi neko imanje i kuću, da sebi nađe nekoga koga će voleti i ko će ga voleti, da zauvek prekine monotoniju i usamljenost sa nekom drugom osobom koja će ga razumeti...

Regnel je netremice pogledao Endželu

i njoj se učinilo da su mu oči vlažne. – Ti si divna. Nisam imao hrabrosti da ti to ranije kažem, ali, želeo sam to od prvog trenutka. Čim sam te video u tvojoj sobi u pansionu, rekao sam sebi: Zebe Regnel ako si ikada u svom životu učinio nešto pametno, onda je to bio onaj oglas u čejenskim novinama... – osmehnuo se, a Endžela je na to lako porumenela.

Regnel je nastavio.

– Idući prema mostu, ja sam neprekidno razmišljao o svim onim ljudima koji su znali za moje zlato, bilo da sam im ja to rekao ili da su čuli od nekog drugog. Setio sam se kako su me mnogi gledali kao da im je jedina želja da me zauvek nestane s ovog sveta. Razmišljao sam takođe i o tome šta bi mi ti mogla značiti, kako bih mogao da sve što želiš uskladim s onim što imam. Razmišljao sam o mnogo, mnogo čemu, gledajući tebe i razmišljajući kako si lepa i kako dobro voziš kola sa mnogo samopouzdanja i mere za budućnost. Razmišljajući o svemu tome, rekoh ti, odlučio sam da most dignem u vazduh i da sve te grabljivice i lešinare, koji se ne bi ustezali da nas pobiju i dočepaju se našeg zlata, ostavim daleko iza nas. Nisam hteo da preuzimam nikakav rizik, ne kada imam u vidu to što sam teško radio, to što sam stekao i to što mi je na dohvatu ruke i verovatno ću steći.

Endžela je pružila ruku i stavila mu šaku na podlakticu. – Žao mi je što sam te pitala, Zebe. Nisam shvatala šta imaš na umu, ali, sada mi je jasno.

Na to je on duboko uzdahnio. – Pričala si mi o nekim ljudima, Endžela, ti ljudi su pohlepni i cilj im je naše zlato. Morao sam, kao što vidiš, da most dignem u vazduh... za tvoje dobro.

Devojka je uzela uzde u ruke, a onda je stidljivo se osmehnuvši pogledala Regnela i rekla. – Hoćemo li poći, Zebe?

On se dobroćudno osmehnuo i navu-

kao šešir dublje na čelo. Okrenuvši svog konja, radosno je kliknuo da bi ga poterao u trk i njegov konja je jurnuo putem koji je vodio niz padinu, a zatim dalje u pustaru. Regnel je jahao napred na udaljenosti od dvadesetak metara, tako da Endžela nije mogla da mu vidi lice, a on je opet bio zadovoljan da je topot kopita konja i kotrljanje točkova prigušivao njegov ciničan smeh koji nije mogao da obuzda.

Devojčin izgled mu se dopadao. Sem toga što je lepo izgledala, ona je imala i duha i, tako mu svega na svetu, nije više mogao da odagna pomisao da je po svaku cenu mora imati. Verovao je da mu to neće biti teško, uprkos njenom poštenju i njenim moralnim obzirima. Bogatstvo je imalo ukus nečeg neodoljivog i kada jednom oseti slasti udobnog života, sve ostalo će biti lako.

Zeb Regnel je žustro gonio svog konja kroz noć, poklanjajući visokom crnomanjastom čoveku na zelenom konju samo onoliko misli koliko ga je dovodio u vezi sa mostom i putem kojim će taj čovek do mosta svakako doći. Pa lepo, taj lovački pas koji je možda želeo da ga ščepa, sada više neće moći da prati njegov trag.

Isak Medi, bio je umoran. Znojio se više nego ikada u svom životu, čak više nego usred leta kada su mu mišići pucale radeći na njegovom ranču. No, Isak se nije žalio, bar ne glasno. Zadržavao je svoje žalbe za sebe, zato što su njegovi sinovi bili uz njega i posmatrali ga dok su jahali zajedno, čudeći se, on je to znao, šta mu je i kakvu vrašku zamisao ima na umu.

Isak Medi ipak nije nameravao da im kaže nijednu reč. Od samog početka mimo njegovog očekivanja, stvari su se okrenule naopačke i tako je ostalo sve do tog trenutka. Regnel, mis Grant, Ringo Nejl, Dok Holidej. I na kraju, još i onaj prokleti drski smutljivac i bezobraznik šerif. A što je bilo za njeg najgore, njegovi dečaci nisu

se pokazali na visini i kao što obično biva, napravili su od sebe budale...

Obrisao je znoj koji mu se sa čela slivao na obrve, i šakom prešao po bibliji u svom džepu od kaputa. Pitao se i čudio zašto jedan takav častan, pošten i bogobojažljiv čovek kao što je on, mora da trpi toliko mnogo mučenja.

Mark i Luk su jahali pored njega, ali je Džon još uvek bio daleko iza poslednjeg uzvišenja, šiban vrelim vetrom koji ga je silio da se očajnički priljubi uz vrat svog mršavog koščatog konjića. Kada ih je Džon konačno stigao, oči su mu bile zamagljene, a znoj je curio niz njegovo izmučeno lice.

– Da li je tebi namera da nas zadržavaš, dečake? – Rekao je Isak tmurno ne gledajući svog sina.

Džon je odmahnuo glavom i nelagodno se promeškolio u sedlu, jer mu se to pitanje nije dopalo. Plašio se nekih sankcija, a među takvima bila je i mogućnost da ga otac i braća ostave da jaše sam. A ta pomisao ledila mu je krv u žilama. Plašila ga je pomisao da bi mogao ostati sam u preri, čak eventualno i noću, uz zavijanje šakala i kliktanje sova. – Tata, hitao sam toliko brzo koliko sam mogao, ali vi ste toliko brzo jahali da nisam mogao da održim taj tempo.

– Pođi ispred mene dečake, hoću da te imam na oku. I pazi ako samo usporiš jaću te pregaziti, kao suv list. Kreći smesta! Pred nama je ubica koga moramo naći da iz njega iskorenimo seme zla ovog sveta. – Isakov besan pogled preneo se sa Džona na drugu dvojicu njegovih sinova. – Nešto od ovoga važi i za vas dvojicu tupoglavaca. Obratite pažnju na trag i nemojte smesti s uma jednu jedinu stvar: ubica vašeg brata je negde ispred nas, vozeći na kolima pun tovar grehova ljudskih i prokaženu ženu čije će nedostojne postupke uskoro svi prepoznati.

Isak je gurnuo Džona u leđa i mali žglojavi mladić zamalo što nije pao iz sedla. Uz veliki napor i očajničkom brzinom, uspelo mu je da se ispravi i povрати ravnotežu, u čemu mu je mnogo pomoglo što je njegova krivonoga kobila sedlastih, ulegnutih leđa stajala nepomično na svom mestu. Mamuznuvši je da pođe, Džon je poterao svoju kobilu ispred oca i braće, onoliko brzo koliko je ona mogla ići. Mark i Luk su podboli svoje konje i ovi su krupnim skokovima pošli za njim, a iza sve trojice jahao je Isak namršten i ljutito usplamtelih očiju. Isak je sve vreme mrmljao nešto za sebe i gledao u reku. A kada je primetio da je most srušen, zastavio je svog konja u ukrutao se u sedlu.

– Ono je delo đavola! – uzviknuo je.

Njegovi sinovi su bez reči sedeli na konjima pored njega, posmatrajući divlju bujicu koja je tekla preko i između ostatka mosta, praveći neobuzdane čudne vrtloge. Isak je poterao konja napred i prišavši bliže mostu, pogledao tragove na tlu.

– Kola su prešla preko reke, a Nejl je prešao za njima. Ali, Holidej nije prešao ovde, došao je do reke suviše kasno. Budući da ga dobro poznajem i da znam kakve je vrednosti čove, povećemo se za njegovim primerom. Ali, jedno morate da imate na umu, i to vam više neću ponavljati. On je čovek finih manira i izgleda častan i pošten, ali, kada ga budemo stigli i kada se sretnemo s njim, neka ni jednoga od nas ti njegovi fini maniri i izgled ne zavaraju. Pohlepa za zlatom živi u svakom čoveku i tu pohlepu ne mogu izbeći ni sve mudrosti svete biblije. Zato pazite šta radite. A sada pođimo dalje.

Rekavši to, Isak je poterao svog konja u trk. Puna dva časa četvorica konjanika su jahali prema severu. Stari gorostas se znojio kao da je izašao iz reke i sav mokar, konačno je zategao vodice na mestu gde

je Holidejev trag vodio prema vodi. Na tom mestu reka je bila šira i verovatno plića.

– Izgleda da je ovde prešao preko, tata – rekao je Luk.

– To i sam vidim, dečake. Moje oči gopod je blagoslovio da vide ono što je potrebno. A sada, u ime svevišnjeg da predemo na drugu stranu. Mark i Luk će poći prvi.

Dvojica Medijevih sinova pogledali su u brzu rečnu maticu, a onda su unezvereno pogledali jedan drugog. Po kretanju jabučice na grlu videlo se da su krajnje nervozni. Ali, pod ostrim pogledom njihovog oca Isaka, poterali su konje da zagaze u reku. Voda se zakovitlala oko njih i Mark je sleteo sa sedla, pre nego što su stigli do sredine. Sa svog mesta na obali, Isak ih je posmatao proklinjući tiho đavolja posla, a Džon je bez reči stajao bled i probijen hladnim znoje Džon je znao da svom ocu ne sme odbiti poslušnost i bio je ubeđen da će uskoro biti mrtav. Srce mu je zatreptalo od straha kada mu se Isak okrenuo i naredio:

– Ulazi u vodu sa mnom dečko i drži se desno od mene, ali što je moguće dalje. Ako zapaziš u vodi neko deblo ili drugi predmet koji može povrediti mog konja, blagovremeno me upozori.

Isak je naterao svog ždrepcu u vodu, a Džon je ušao u reku nekih desetak metara više uzvodno. Reka je odmah ponela Džonovog umornog konja prema konju njegovog oca nizvodno. Na dodir dve životnije, Isak se ljutito okrenuo prema svome sinu. Na drugoj strani reke Mark i Luk su već bili stigli do druge obale i sada su se mučili da iz plićaka izađu na čvrsto tlo. Pošto su njih dvojica bili prošli kroz glavnu opasnost, mogli su sada mirno da posmatraju kako preko reke prelaze Isak i Džon.

Držeći bibliju u jednoj ruci, Isak je

svom snagom drugom rukom odgurnuo Džonovog konja. Ali, rečna bujica je i dalje gurala mladićevu kobilu prema konju starog gorostasa, tako da njegov napor nije urodio plodom. Isak je dobro znao da ako u sudaru sa kobilom njegovog sina, njegov ždrebac potone, da će on potonuti zajedno s njim jer nije znao da pliva. Očajnički impuls nagona za samoodržavanjem naterao ga je da se okrene i zamahne rukom na svog sina, nesvestan da bi time možda ovog drugog poslao u smrt, kada je njegov konj odjednom naišao nogamana zemlju blizu obale i u nekoliko krupnih skokova s naporom se otrgao iz maticе. Rečna matica je, međutim, ponela Džona niz vodu, a njegov konj više je plivao kao stvar nego što se borio da se dočepa čvrstog tla. Džon je sleteo iz selda i našavši se u vodi razmahnuo rukama da bi se dočepao obale nekih dvadesetak metara niže od mesta gde su stajali Mark i Luk. Obojica braće nisu ni pokušali da mu pođu u pomoć.

Kada se konačno mladić bauljajući na rukama i kolenima izvukao na obalu i tamo ostao da leži pljujući i grcajući, zagušen vodom i boreći se za izgubljeni dah, njegove oči su bile širom razrogačene od samrtnog srta. Njegov konj izašao je iz reke nekih dvadesetak metara nizvodno od njega.

Kada je Džon posle nekoliko minuta konačno digao glavu, pored njega je stajao njegov otac sa biblijom čvrsto prigrljenom na njegova široka prsa. Mark i Luk su se nalazili dalje na obali, držeći tri konja, spremni za dalje jahanje. Isak se sagnuo, očisto svog sina od trave i mulja i držeći ga ispod miške, takoreći ga izvukao uz kosinu korita reke do vrha obale. Mrmljajući nerazgovetne reči koje su izražavale njegovu zbunjenost i strah, Džon je klizeći, puzeći i batrgajući se uz pomoć svog oca uspeo da izađe do vrha.

Isak je išao pored njega vukući ga kao mlitavu vreću, a kada je izašao do vrha obale, gurnuo je na kolena njega, a onda Marka i Luka, a sam je ostao da stoji zagledan u zvezdano nebo iznad njih.

Dok mu je ispod nogu bučno šumela razuzdana reka, Isak je biranim rečima zahvalio nebu za spas. Sva trojica njegovih sinova klečali su pognute glave, ali u jednom momentu, Mark i Luk su pogledali jedan na drugoga i nešto kao ozbiljan osmeh zaigralo je na njihovim usnama.

V

Dok Holidej je prešao reku i pustio konja da se desetak minuta odmori i izduva pre nego što se ponovo vinuo u sedlo da bi nastavio gonjenje. Ali, samo desetak metara dalje, njegova noga je upala u rupu koju je iskopao neki pustinjaški kunić i od trzaja, konj je posrnuo. Još uvek nedovoljno učvršćen u sedlu, Holidej je poleteo preko konjskog vrata. Napravio je veliki luk kroz vazduh i pao na zemlju, pri čemu je udario glavom u jedan kamen. Kroz izmaglicu nesvestice video je konja kako se uspinje da ustane na noge, a onda je njegovu svest obavila neprozirna tama.

*

Koliko dugo je ležao bez svesti, Dok Holidej nije znao. Oko njega je još uvek vladao mrak kada je na licu osetio dodir hladne i vlažne njuške, a topot udaljenih kopita mešao se sa potmulom tutnjavom u njegovoj glavi. Sa dosta napore Dok se pridigao na kolena i protresao glavom, zbacivši sa lica vlati trave i komadiće vlažne zemlje. Ostao je da kleči nekoliko trenutaka pognute glave, priželjkujući da dosta jak vetar donese nešto drugo sem vreline koja je izazivala smušenost i zno-

jenje. Dok je digao ruku i pipnuo bolno mesto na glavi, ali, taj dodir kao da mu je prostrelio oštar bol delom lobanje.

– Kada malo dođete sebi, Holideje – začuo se neki glas kao iz daljine, koji je Doku odnekud bio poznat... porazgovaraćemo malo.

Dok se odjednom potpuno pribrao i brzo digao glavu. Pred njim su stajali Džon, Mark i Luk i netremice ga gledali. Malo dalje na jednom oborenom deblu sedeo je Isak Medi sa biblijom na krilu. Glas koji je čuo, prisetio se Holidej, pripadao je Isaku Mediju.

Holidej se s naporom digao i nesigurno stao na noge, a onda, ne obraćajući pažnju na Medijeve sinove, prišao nekoliko koraka do konja i uzeo sa sedla čuturicu sa vodom. Odšrafio je zapušač, popio nekoliko gutljaja, a onda nasuo vode u šaku i pljusnuo se nekoliko puta po licu. Prijatna svežina hladne vode putpuno ga je vratila u stvarnost. Zapušio je čuturicu i vratio je na sedlo, a onda uzeo sa zemlje svoj šešir i očisti rukom prašinu i komadiće zemlje sa njega. Tek kada je s tim završio, dozvolio je sebi da ukaže pažnju Isaku Mediju.

– Mogli ste mi i pomoći, učiniti nešto za mene, Medi – rekao je Dok Holidej sa prizvukom negodovanja.

– Možda smo mogli, i ja sam na to pomišljao, Holideje. Pomišljao sam, takođe, na pomoć koju ste vi meni jednom ukazali, ali, kad čovek jednom đavo uzme pod svoje, onda se čovek promeni i sve se oko njega menja. On onda više nije onaj isti čovek kao i pre, on je sada nešto sasvim drugo, postaje zauvek proklet.

– Zadržite vi te vaše propovedi za sebe – rekao je Dok Umorno.

Isak je ravnodušno slegnuo svojim širokim mišićavim ramenima. – Čovekove ovozemlske želje i pohlepa određuju tok njegovog života, Holideje, i od toga ni vi

niste izuzetak. Čini mi se da vas muči miris zlata koji osećate u nozdrvama, kao što miris divljači muči lovačkog psa i tera ga da trči za njom.

Holidej ga je pogledao ispod oka i nezadovoljno dunuo kroz nos. Pokušao je da rukom otkloni blatne fleke sa svog odela, ali, kada mu to nije pošlo za rukom, otišao je odmerenim korakom do reke i izvadiвши iz džepa čistu maramicu nakvasio je u vodi i skinuo sa sakoa i pantalona ostatke polusuvog blata. Zatim je u reci oprao prljavu maramicu i pošto je dobro iscedio, vratio se do svog konja i stavio je u svoju putnu torbu, a iz nje izvadio drugu i stavio je sebi u džep. Izvadiвши iz džepa tabakeru, odabrao je jednu cigaru i zapalio.

Povukavši prvi dim, Dok Holidej je rekao. – A sada objasnite mi u čemu je stvar i šta je razlog ovakvog vašeg ponašanja, Medi?

– Razlog je u tome što nemam poverenja u vas – rekao je Medi kratko.

– Nemate poverenja? – rekao je Dok i digao obrve. – Zašto?

– Zato što u vama vidim zlo! – odgovorio je stari gorostas. – Vidim i osećam miris zla – dodao je.

– Ne razumem zbog čega to. Mi se dosta dobro znamo, Medi, i čemu ove glupe reči.

– Da li su glupe pokazaće prst svevišnjeg – izdeklamovao je stari kveker. – Meni se čini da sve ukazuje na vaše grešne namere.

– Kakve grešne namere, čoveče? – zaustio je Dok ljutito i dodao – Znaite i sami kuda sam pošao.

– Znam i zato i kažem. Lov na ucene nije hrišćanski posao, a ja mislim da ste vi pošli u lov na ucenu, Holideje. Ne želim da čujem nikakve priče i laži o tome kako ste zabrinuti za sudbinu one grešne žene koja je pobjegla s ubicom. U celu igru umešano je nešto drugo, četrdeset hiljada

dolara u zlatu. Vi hoćete da se dočepate tog prokletog zlata.

Dok Holidej se osmehnulo krajičkom usana. Sada mu je, napokon, bilo jasno na šta stari kveker cilja.

– Znači, vi to mislite, mister?

Isak je ozbiljno klimnuo glavom.

– Tako je, Holideje. Jedan od mojih dečaka čuo je kada ste razgovarali sa šerifom Lasingom pre nego što ste se kradimice išunjali iz Glori Krika i pošli u poturu za čovekom koji se zove Nejl.

Holidej je upitno digao obrve. – To vam je poznato, je li?

– Kao skromni sledbenik svevišnjeg, Holideje, ja imam mogućnosti da dođem do svih vrsta informacija. Nejl je u stvari čovek koga moji dečaci gone. Nejl, a ne Zeb Regnel. Prema tome, odsada možemo zaboraviti da smo tu ubilačku svinju ikada zvali Regnel, jer to nije njegovo ime.

Dok je povukao gust dim iz cigare i pustio da mu lagano izlazi kroz nozdrve i na uste.

– Predite na stvar, Medi. Oduzimate mi dragoceno vreme.

Isakove obrve su se nakostrešeno nabrale i sakrile njegove crne oči. Starac je duboko uzdahnuo i prostrelao pogledom svoje sinove kao da im je time stavljao do znanja da ga ne prekidaju. Ali, njima to nije bilo ni na kraj pameti.

– Imamo dovoljno vremena, Holideje, i nameravam da to vreme iskoristim za službu svevišnjem. Evo kako su stvari išle ako vam to već nije poznato. Onaj zlikovac i pakleni sin Nejl opljačkao je poslovnicu „Vels Fargo“ kompanije uz pomoć mog zlosrećnog sina Metjua. Šta da vam kažem, Metju nije bio rdav čovek. Možda je bio malo ispušten iz ruku, ali, u dubini duše, Metju je bio čovek dobrodušan, iskren, pošten i častan i pod mojim save-

tima i sugestijama on bi svakako postao ugledan i častan građanin.

Holidej je odbio jedan gust dim iz svoje mirišljave cigare. Isak je žmirnuo očima i posle kratkog predaha nastavio.

– Njegova smrt će biti osvećena, Holideje, možete mi verovati na reč. Ne mogu dozvoliti da jedan veliki grešnik prođe nekažnjeno. On će biti očišćen od njegovih grehova, kunem se u to, i ako svoju zakletvu ne ispunim, neka me ispeku sve vatre pakla.

Holidej je palcem zabacio šešir na zatiljak i naslonio se na Miga. – Da bismo ga kaznili i očistili od greha, moramo ga najpre uvhatiti, Megi, a ako budemo nastavili sa pričanjem i obećanjima, to će mu dati još više vremena da umakne. Zato predlažem da skratimo priču i predemo na dela.

– Strpljenje je velika vrlina, Holideje, i zato neću dopustiti da me neko požuruje. U žurbi se prave greške, a meni je stalo da ovoga puta greške ne bude. Zlato koje je moj sin ukrao i zbog kojeg je ubijen, da bi mu to zlato bilo oteto, sada pripada meni. Osvetiću smrt svoga deteta, a onda ću uzeti to zlato i iskoristiti ga za dalje širenje božijeg dela i božje istine.

– A šta će biti sa „Vels Fargo“ kompanijom? – zapitao je Dok Holidej, zapošavajući da se Medijeve namere da prisvoji novac koji je pripadao drugome, ne slažu baš sa njegovim hvalisanjem o bogougodnim namerama.

Isak Medi je pobledeo u licu. – Fariseji! Trgovci! Piju krv i život siromašnom časnom narodu. Oni ne oru niti kopaju, ne muče se da seju, ali zato žanju i ubiraju plodove. Paraziti! – Zagrejan propovedničkim osvetničkim žarom, Isak Medi se stuštio žurnim nervoznim koracima duž obale i odgurnuvši u stranu svoje sinove, počeo da maše biblijom iznad svoje glave. – Izopačena, grehom zaslepljena, bogat-

stvima ovog sveta opijena banda zabludelih izroda odbačena od svevišnjeg, koja se nikada neće vratiti na put pravičnosti, skromnosti i odricanja. Oni su hulje, ogavne hulje koji zaslužuju da budu lišeni svega što su prigrabili.

Dok Holidej je rezervisano zavrteo glavom i prihvativši zelenka za vodice priveoga bliže sebi. Kada se bez reči vinuo u sedlo, Isak je pokretom glave dao znak svojim sinovima i Mark i Luk su izvadili revolvere i uperili na Doka Holideja. Ne pokazajući ni trunku uzrujanosti, a još manje straha, Dok se nagnuo u sedlu prema Isaku Mediju.

– Medi, zapamtite šta vam kažem. Vi vaše sinove gurate u opasnost kojoj oni nisu dorasli i u kojoj neće moći da se snađu. Ja polazim da nađem mis Grant i da je izbavim iz ruku zlikovca koji joj je natukao glavu lažima. Ne tiče me se i ne dajem pet para na to da li ćete vi poći za mnom ili nećete, ali, ja idem svojim putem, svojim tempom i rešavaću stvar na svoj način.

Lice starog kveker se smračilo, i on je ukrutio vrat. Mark i Luk su se udaljili korak dalje od njega, a Džon se svojim priprostim i priglupim licem okrenuo prema Holideju i plašljivo ga pogledao.

– Nećete se dočepati blaga gospodnjeg, Holideje – povikao je gorostas.

– Ama fučka se meni za to zlato, Medi, shvatite to. Ali, ako se ipak desi da to zlato dođe u moje ruke, postaraću se da ga „Vels Fargo“ dobije, jer na kraju njima i pripada.

Isak Medi je na to duboko uzdahnio. – Zar se usuđujete da mi prkosite, Holideje?

Holidej ga je pogledao ispod oka, i slab osmeh je zaigrao na krajičku njegovih usana. – Medi, vi i vaše reči nimalo me ne zabrinjavaju niti me zabrinjavaju vaši sinovi. Ja odlazim dalje. Činite šta vam je

volja, nije moja stvar da vam budem tutor, ali, tako vam svega na svetu, pazite da mi se ne popnete na glavu.

Holidej je okrenuo konja i poterao ga u lagani hod. Gledajući pravo pred sebe, činilo se kao da ne primećuje preteći upe-rene revolvere i mržnjom ispunjene oči. Stigavši do vrha padine, skrenuo je prema jugu i poterao konju u lak kas.

Ostavši iza njega, Mark Medi je upitao svog oca. – Tata, šta ćemo da činimo?

Isak se namrgodio, a onda počeo glasno da proklinje. – Šta čekate, penjite se na konje brzo! I ostavite nazad te revolvere. Najverovatnije da biste u nekoj gužvi pre pogodili mene ili sebe nego onoga na koga ste ciljali.

Isak se lako viknuo na leđa velikog belog ždrepcu. Pogledao je žmireći za Dokom Holidejom i nešto nerazgovetno promrmljao sebi u bradu. Za to vreme, Mark i Luk su, takođe, pojahali svoje konje i kada je Isak poterao svog belca u galop, oni su pošli za njim. Šeptrljasti Džon, međutim, odgurnut u stranu nalemotom konja njegove braće, ponovo je izbugio ravnotežu i glavačke pao na zemlju. Stenjući s mukom je ustao na noge, dograbio vodice svog mršavog kljakavog konja i s naporom se uzverao na njegova leđa. Ništa na svetu ne bi moglo Džona da skrene u drugom pravcu od puta kojim je išao njegov otac.

*

Sunce je sijalo visoko sa zenita, a vetar je duvao vreo i suv. Endžela Grant je gonila konje žestokim tempom, pokušavajući da na što bližem rastojanju prati Zebe Regnela koji je jašući ispred nje izviđao teren levo i desno. Brdski prevoj ispred nje ličio je na izlomljenu petlovu krestu, izbrazdanu sa nekoliko drvenih glečera, a ispod jednog od tih, u čijem se podnožju

u blagoj padini nalazilo dosta stena i komada polomljenih stabala, Regnel je zategao vodice i zaustavio konja. Endžela je duboko odahnula s olakšanjem. Ruke, šake i ramena bolele su je od zatezanja vodice, a koža na licu i vratu pekla je kao da se opekla vrelom vodom. To su bile posledice dugotrajnog izlaganja suncu i toplog vetra. Od silnog znojenja, haljina joj je bila mokra, kao da je izvađena iz vode i Endželi se činilo da toliko znojava i slepljena nije bila nikada u svom životu.

Usporivši vožnju kola, Endžela ih je do-terala u hlad jednog poluosušenog drveta i tu je zastala na nekoliko metara daleko od Regnela koji je čekao u hladu.

– Već sam mislio da se nikada nećeš zaustaviti – rekla je Endžela umorno, na šta je on pogledao s uzdržanim osmehom i pokazao rukom u pravcu kuda su se uputili. Kada je videla kako iznad ispucane prostrane pustoši ispred nje poigrava izmaglica od vrelog vazduha, njene obrve su se skupile u nakostrešenu liniju sastavljenu na čelu.

– Mislio sam da bi bilo dobro da ovde malo odmorimo konje i da napravimo privremeni logor za nas – rekao je Regnel. – Ti si se stvarno izvanredno dobro držala, Endžela.

Endžela je osetila kako joj se lice obliva rumenilom. Regnel je umeo da je posmatra na neki poseban način, pogledom koji je razgolićavao, a ipak nije bio drzak.

– Već sam se toliko zamorila da ne znam koliko dugo bih još izdržala – rekla je Endžela, ali u njenim rečima i u njenom tonu nije bilo ni znaka prebacivanja ili zameranja. – Kuda mi idemo u stvari, Zebe?

Regnel je sjahao sa konja i otpustio kolan na sedlu. Zatim je skinuo sedlo i bacio ga u hlad pored drveta, sapeo konja da bi mogao da hoda i potraži trave za pašu. Onda je skinuo čuturicu sa sedla i popio nekoliko gutljaja vode, prosipajući sitne

bistre kapi po kosmatim prsima. Stojeći tu pored nje, visok, snažan, sa samopouzdanom raširenim nogama da bi izgledao postojaniji i čvršći, izgledao je Endželi prikladan i lep kao najprikladniji i najzgodniji čovek koga je ikada upoznala. Naravno, s izuzetkom jednog čoveka, onog istog sličnog njemu, visokog, vitkog i mišićavog, sivoplavih očiju i duge crne talasaste kose. Bio je istina vrlo sličan Zebe Regnelu, ali ipak među njima je bilo neke razlike. Pogled njegovih očiju bio je energičniji, a ipak topliji, oštrij, a ipak blaži.

– Pa lepo, Endžela, mislim da samo ono što je najgore ostavili iza nas. Odsada će biti nešto hladovitije pa čak i kada udemo u pustaru ne verujem da će ti se putovanje učiniti suviše teškim. Najvažnije je da se sada malo odmorimo a sa dolaskom večeri sve će biti bolje.

– Pustara? – zapitala je Endžela uznemirenim glasom.

– Samo jedno malo parče, mada ni to nije baš prava pustinja. Trebalo bi da do nje stignemo negde u zalazak sunca. Ako se budemo žurili, to jest ako budemo održali tempo kojim smo dosada išli. Naravno, ako osetiš da si se umorila ti samo reci, pa ćemo usporiti brzinu.

Endžela je zabacila pramen kose sa lica i prihvatila čuturicu sa vodom koju joj je pružio Regnel. Pošto se napila vode, vratila je čuturicu Regnelu i prešavši do drveća nekoliko koraka, spustila se na zemlju i naslonila se na deblo. Opuzila je noge i odmah osetila duboko olakšanje.

Regnel je vratio čuturicu na sedlo i prišao da sedne pored nje. Uzeo je komadić grane sa zemlje i vrhom počeo da šara po prašini, praveći krugove u koje je upisivao svoje inicijale. Činio je to nesvesno, kao što čini čovek kada misli o nečem drugom. Endžela ga je posmatrala. A onda je njen pogled zastao na krugovima i na ini-

cijalima koji su predstavljali dva slova: R. N.

– Šta znači to: R. N? – zapitala je.

Regnel je odjednom spustio štapić i vrhom čizme naglo izbrisao slova u prašini.

– To su inicijali nekog Reda Nelsona – rekao je posle kratkog ćutanja. – On je bio vlasnik ranča na kome sam poslednji put radio.

– Je li on još uvek tvoj prijatelj, Zebe? – zapitala je nadajući se da će iz njegovog odgovora saznati nešto više o njemu.

Regnel je neodređeno slegnu ramenima. – Pa, ne znam. Nelson je bio dosta dobar čovek rekao bih! Kao poslodavac nije bio ništa gori od drugih i nije tražio da se čovek satre na poslu.

– Ne voliš da radiš za druge, je li, Zebe?

Regnel je pogledao oštro. – A ko voli? – presekao je kao nožem.

Ona se zavalila na deblu i zategla haljinu preko kolena. – Ne verujem da ljudi vole, bar većina njih, Zebe. Je li ti razlog što si napustio posao kauboja i postao kopač zlata? Hteo si da budeš svoj sopstveni gazda.

– Tako nešto.

Regnel je ustao, istegao noge i prošetao po krugu hladovine. Endželu je opet obuzelo osećanje da se u njemu nešto kuva, da ga muči neko neodređeno nestrpljenje, da bi želeo da što pre krene i da što pre bude daleko odatle.

– Zebe, da li si ikada bio usamljen, mislim stvarno usamljen?

Regnel se lagano okrenuo. Gledao je pogledom koji je bludeo negde u prošlost kao da gleda kroz nju. – Da, bio sam usamljen, Endžela.

– I ja sam bila. Ponekad sam bila tako usamljena da mi je dolazilo da počnem da plaćem na ulici ne bih li time privukla nekoga da mi pride da me pita šta nije u redu.

Regnel se vratio do nje i zastao u blizini. Pružio je ruke i uzeo je šake. – Tako je bilo i sa mnom punih pet godina. Radio sam, radio i radio kao što sam ti rekao i trpeo samoću koja je bila najgora od svega. Čak i sada, kada su ta strašna teška vremena prošla, zauvek ostala iza mene, ja ne mogu da ih zaboravim.

Regnel je uzdahnuo duboko. – Čovek nikada ne zaboravlja takva vremena i laž je kada se kaže da se protekom vremena i ta loša, ružna vremena čoveku postaju lepša, pa čak i prijatna. Ono što je nekada bilo rđavo ništa ne može učiniti lepim i ništa ga ne može izgladiti sem ako čovek ima novca, mnogo novca kojim može sebi pribaviti sve što mu je nedostajalo ranije.

Endžela je liznula jezikom suve usnice. Osećala se nelagodno. Još uvek nije znala šta i kako oseća prema tom čoveku koji je na mnogo načina za nju ipak bio kompletan stranac. Ali, jedno je bilo izvesno, znala je sasvim sigurno da joj nije antipatičan i verovala je da će jednoga dana za njega osećati i nešto lepše i toplije. Ali, činilo joj se da nikada neće osećati ljubav za njega.

– Ja sam se dočepao ogromnog bogatstva, Endžela. Kopao sam i iskopao neverovatno mnogo zlatnog praha i kamenčića i to sam prodao za zlatne poluge. Sa zlatnim polugama čovek može kupiti bilo šta čak i bilo koga. Sutra ujutru mi ćemo stići do mesta gde sam ostavio to zlato, uzećemo ga i natovarićemo ga na ova kola. Onda ćemo preći preko granice i uputićemo se dalje na jug. Ja volim jug, volim sunce i plavo nebo, bistre reke i peščane obale. Tamo ćemo kupiti jedan lep ranč i nešto stoke pa ćemo se posvetiti gajenju goveda. Imaćemo susede, prijatelje koje ćemo pozivati u goste i koji će nas gostiti, i živjećemo ne može biti bolje i zabavnije. Eto vidiš, takav sam ja čovek koga ti

možeš uzeti za muža, Endžela, istog trenutka kada ti se to prohte.

Endžela je pokušala da izvuče ruke iz njegovih, ali su je njegovi prsti čvrsto stegli. Endžela je bila iznenađena da su njegove ruke tako nežne, a koža tako glatka. Nije joj dolazilo do svesti šta tu nije u redu, ali joj se činilo da bi ruke kopača zlata morali imati više žuljeva.

– Kada si prestao da kopaš i da radiš teške poslove, Zebe? – zapitala je.

On se namršti, bacio kratak pogled na svoje ruke i lukavo se osmehnuo. – Pa, čim sam mogao, Endžela, od toga ima već nekoliko meseci. Noćima sam sedeo i mazao ih kremovima da bih izgladio žuljeve na njima, danima sam ih negovao da bih izbrisao svaki trag koji me je mogao podsećati na nekadašnja teška vremena.

Gledajući u zemlju, Endžela je nastavila. – I to ti je uspelo.

– Vidiš i sama kako su te kreme delovale izvrsno. Ruke su mi glatke kao da nikada u životu nisam radio.

Endžela je odsutno klimnula glavom, ali je crv sumnje počeo da je nagrizi. Dok su se u njoj kovitlale protivrečne misli, Regnel je odjednom privukao sebi i zašavši rukom iza nje, podišao joj ispod kose koje je padala na dugi vitak vrat. Bez protesta dopustila je da se njegova ruka klizne od pojasa naviše i da se zaustavi sasvim blizu njenih grudi. Tek tada ona se trgla.

– Sanjao sam da jednog dana budeš moja, Endžela – rekao je Regnel dišući malo brže – i ne vidim zašto bi bilo neke razlike ako bi to bilo sada, a ne kasnije.

Endžela je ustuknula. – Ne, Zebe, ne ovako i ne sada. Ne ovde na ovom mestu.

Njegov ozbiljan pogled se dugo zadržao na njenim očima. – Prešla si veliki put i došla ovamo na moj poziv u pismu. Mislio sam da to znači da je tvoja odluka konačna.

Ona se napregla i ustala na noge, ali je

i Regnel ustoa zajedno s njom i dalje je držeći čvrsto uz sebe. No, ona se izvila iz njegovog zagrljaja i pošla nekoliko koraka dalje, osećajući da u njoj raste plima zadovoljstva što njegovo telo više nije u blizini njenog tela.

– Ne znam, Zebe – rekla je ne okrećući se. – Treba mi vremena, moram ipak da razmislim. Ti si čovek veće vrednosti nego što sam očekivala, daleko veće nego što sam mogla da se nadam.

Regnel je zastao pored nje, a onda, kada je Endžela već bila spremna da dočeka njegov sledeći korak, čegrtanje zvečarke je sledilo i ostavilo bez pokreta. Imala je samo toliko snage da pogleda dole i na zemlji je ugledala zmiyu zvečarku savijenu u krug spremnu za skok.

Munjevitim pokretom, Regnel je odgurnuo u stranu, a onda je njegova ruka poletela ka futroli revolvera brzinom koja se nije mogla meriti ljudskim okom. U njegovoj ruci našao se „kolt“, pucanj je prolomio tišinu i teško tane je odvojilo zvečarkinu glavu od tela. Endžela je ustuknula nazad lica bledog kao smrt.

Regnel je kratko vreme posmatrao, a onda je napravio dva koraka do mesta gde je ležala zmija i udarcem čizme odbacio njeno telo van hlada drveta. Vrativši se do devojke, rekao je tihim glasom. – Čovek ponekad ima i sreće, ne treba to da zaboraviš, Endžela.

Odjek njegovog glasa vratio je Endželu iz stanja obamrlosti. Ruke su joj klonule pored tela, i ona ga je prestrašeno pogledala njišući glavom levo-desno kao neko ko se vajka zbog svoje nemoći. Ali, iza toga, nalazila su se i druga osećanja koja Regnel nije shvatio. Ona ga je sada gledala u sasvim drugom svetlu i prisećala se mnogih nerazjašnjenih i zbunjujućih detalja o njegovoj ličnosti koje ranije nije mogla da razume. Setila se načina kako joj je zakazao susret u Glori Kriku, njego-

ve apsolutne anonimnosti i tajnosti, njegove navike da baci pogled preko ramena uvek kada bi se negde zaustavili, dizanja u vazduh drvenog mosta . . . setila se njegovih ruku na kojima nije bilo ni traga od žuljeva. A sada je svemu tome trebalo dodati i način kako je potegao revolver i obračunao se sa toliko uspeha sa zvečarkom. Sve to, znala je, bili su detalji i postupci čoveka kome oružje nije bilo strano i koji je, naprotiv, revolverima baratao sa velikom veštinom. Da li je jedan običan rudar mogao biti tako vešt u potezanju revolvera – pitala se ona.

– Mislim da su se konji do sada već dovoljno odmorili, Endžela – obratio joj se Regnel i prošao pored nje da bi osedlao svog konja. Endžela je mahinalno poslušala ono što joj je rekao i vratila se do kola. Popevši se na sedište, ostala je nekoliko trenutaka da sedi potpuno mirna, zagledana u užareni blesak ispućane i suncem ispečene zemlje koja se pružala pred njima. Još uvek je podrhtavala od straha zbog nedavnog događaja, a usta su joj bila suva. Mašila se za čuturicu koja je visila sa strane kola i pošto je ispila nekoliko gutljaja, prosula je malo vode u dlan i pljusnula je sebi na potiljak i zadnji deo vrata. Pošto je vratila čuturicu na svoje mesto, uzela je vodice u ruke, otpustila ručicu kočnice i poterala zapregu. Nije se čak nijednom okrenula da pogleda čoveka koji se zvao Zeb Regnel.

VI

– Ovde ćemo se zaustaviti.

Isak Medi je priterao svog konja u hlad tri velika drveta i umorno se svukao iz sedla. Udaljio se jedan korak od svog konja, ali na prvom koraku leva noga je poklecnula pod njegovom težinom. Gorostas se zateturio unazad i obema rukama se

prihvatio za jabuku sedla da ne bi pao. Pogledao je sumorno Marka i Luka koji su lako i bez napora skočili iz njihovih sedala i koji su se već osvrtnali oko sebe tražeći mesto gde bi se mogli opružiti. Džon Medi je, međutim, još uvek bio daleko iza njih i dok su se oni baškarili po privremenom logoru, on je još uvek jahao kroz sprženu ravnu pustaru, na konju koji je sitnim tromim korakom polako išao prema malom šumarku. Džon je na svom mršavom konju izgledao kao isti takav, mršav, žgoljav dodatak.

Dok Holidej nije sjahao već je ostao u sedlu gledajući pažljivo starog propovednika. Znao je da je Isak na kraju svojih snaga, i da toga dana jahanja više neće biti. Za njega se zbog toga postavljalo pitanje da li da put nastavi sam ili da sačeka da se odmori i osposobe za dalje gonjenje.

– Konj je iscrpljen do krajnjih granica – rekao je Isak Holideju.

Holidej je klimnuo glavom u znak da je to i njegovo mišljenje. Isak se šepajući udaljio od svog konja u istom trenutku kada je do hladovine dojahao njegov najmlađi sin. Stari grdosija je zamrmlijao.

– Postaraj se za mog konja, dečko, a onda naloži vatru. Pozovi ovu tvoju lenju braću da ti nešto pomognu, umesto što ležeći cepaju pantalone i odelo na leđima.

Trudeći se da normalno hoda, Isak je čvrstim korakom prošao pored Holideja, ali su mu noge bile krute i utegnute i stari nije mogao da se uzdrži da pri hodaњу ne zastenje nekoliko puta. Došavši do jednog drveta, seo je i naslonio se leđima na deblo, a onda je umornim pokretom skinuo šešir sa glave, obrisao čelo nadlaničkom i izvukao bibliju iz džepa svog ogrtača. Počeo je da hladi lice mašući biblijom kao lepezom, a sve vreme njegov pogled počivao je bez prestanka na Doku Holideju.

Holidej nije obraćao pažnju na njegovo ponašanje, već je izvesno vreme stajao zagledan u daljinu, a onda je, nagnut u sedlu na jednu stranu, poterao konja.

– Koliko mi se čini, oni su najviše dva do tri časa daleko ispred nas, Medi. Ja idem dalje. Ako budem imao sreće, možda ću ih stići pre nego što padne mrak.

Isak Medi je nezadovoljno izvio kraj usnice i duboko uzdahnuo. Nakostrešene obrve su mu se nadvile nad crne oči. – Niko neće napustiti ovaj logor, Holideje. Svi ostajemo tu gde smo sada. Odmorićemo se ovde do mraka i preko noći, a sutra ujutru poći ćemo svi zajedno kao i do sada.

Isak Medi je pokretom ruke dao znak svojim sinovima da priđu bliže. Gledajući Holideja ispod oka, pogledom koji nije nagoveštavao ništa dobro, Mark i Luk su prišli i stali pored njega. Isak je odjednom pružio ruku i izvukao Markov revolver iz futrole. Onda je odgurnuo nazad obojicu svojih sinova.

– Niko neće maknuti odavde dok ja ne budem odmoran i spreman da pođem, Holideje. Džone, založi tu vatru a ti Mark zajedno sa Lukom uzmite konje i odvedite ih tamo dole i vežite ih da mogu da pasu. Tamo i ostanite, a ja ću kasnije poslati Džona da vam donese nešto za jelo.

Sinovi su bez pogovora poslušali a stari kveker je prišao Holideju i oduzeo mu revolver koji je zadenuo sebi za pojas. Doku se nimalo nije svideo nastup starog Medija i malo ljut zbog svoje popustljivosti, procedio je kroz zube. – Medi, nemojte preterivati. Ako mi se smučio mogao bih okrenuti drugi list u rešavanju nesporazuma sa vama.

– Radiću ono što mi se sviđa, preterivao ili ne, mister. A ovo sa revolverom je predostrožnost koju i vi ne biste zanemarili. Uostalom, još mi nije jasno kakvi su

vaši motivi što ste se upustili u ovu avanturu.

Dok ga je pogledao ispod oka i izraz njegovog lica se smračio. – Mnogo pitate, Medi. To su moje privatne stvari koje se ne tiču nikoga sem mene. Uostalom, rekao sam vam zašto sam pošao u potragu a da li mi verujete, to je vaša stvar.

– Nikome ne verujem kad je u pitanju zlato. To su đavolja posla.

Dok Holidej je još više oborio glavu i usne su mu se stisnule u čvrstu, pravu liniju. Očigledno da je njegovo strpljenje bilo pri kraju, ali, Medi to nije zapažao. – Ne, mister, nikome ne verujem. Konj mi je premoren, a ja sam čovek koji na životinje gleda čak možda i bolje nego što gleda na većinu ljudi koji hodaju zemljom. Životinje nisu pokvarene, a ljudi jesu. A sada sjašite lepo s konja, sedite ovde pored mene i budite društven čovek.

Holidej je nezadovoljno uzdahnio ali je ipak sjahao iz sedla znajući da protiv revolvera nema mnogo šansi. Odveo je svog Miga u dublju hladovinu visokih drveta, privezao vodice za jednu nisku granu žbuna da bi konj mogao da pase, a onda se vratio do starog čoveka koji je nezadovoljnim pogledom posmatrao Džona koji se još uvek mučio da zapali vatru. Izgubivši konačno strpljenje, Isak je čušuo svog sinčića i pošto je veštim pokretom palca zapalio palidrvce, naložio je vatru oko koje se Džon toliko mučio. Isak je dreknuo na njega.

– Donesi lonče za kafu i kafu. I nemoj slučajno da zaboraviš vodu dečko, jer je za kafu potrebna i voda! Zar moram celog svog života da te vučem za taj tvoj šmrkavinos?

Džon je poskočio na noge i pohitao do mesta gde su Mark i Luk bili sapeli svoje konje. Mark mu je dobacio ogaravljeni lonac za kuvanje kafe, a Luk mu je otvorio

čuturicu i nalio vode u sud. Onda mu je Mark dođao džakčić sa kafom i rekao.

– Pokušaj da se vratiš do oca, a da ništa ne prospeš, Džone.

Džon se okrenuo i žurno pošao nazad do mesta gde je njegov otac stajao pored vatrišta, stavljajući u tek raspaljenu vatru nove suve grančice. Kada je Džon prišao, iskusni Zapadnjak je na vatrište uporedio jednu do druge stavio dve debele sirove grane, a na njih lonac sa vodom. Zatim je ispod lonca dodao još suvog granja, a onda se ponovo zavalio na zemlju puštajući da se njegov dugačak ogrtač vuče po prašini.

Holidej se posadio dalje od vatrišta i dohvata dima koji se sa vatrišta dizao i izvadivši iz tabakere jednu od svojih cigara zapalio je komadom užarene grančice. Povukao je nekoliko gustih dimova, a onda bacio grančicu nazad u vatru i zagledao se u medveđe lice starog propovednika obraslo kratkom sedom dlakom. Uprkos njegovoj ličnoj nezainteresovanosti da se bavi karakteristikama svih ljudi koje je sretao, Isak Medi je u njegovim očima stekao izvestan ugled. Starog propovednika nikada nije uzimao suviše ozbiljno, ali sada, kada je počeo bolje da ga razumeva i da u njemu sagledava ličnost inteligentnog starog podvaladžije, odlučio je da mu pokloni više uvažavanja i poštovanja. Što se tiče njegovih pričanja o dobroti i pravičnosti i drugim praznim brbljarijama o svevišnjem i svemogućem, Dok time nije bio naročito impresioniran.

Dok je sedeo i puštao da minuti prolaze, pušeci posmatrajući poigravanje plamčaka vatre i razmišljajući o mnogim neprilikama koje su iskrsnule na njegovom putu od kada je došao u Glori Krik. Zatim se u mislima vratio nazad do Parson Folsa i ljudi koje je tamo upoznao, a onda je pošao dalje još nazad u uspomene

u gradove i naselja kroz koje je prošao i u kojima je ostavljao delić sebe.

Uzdahnuo je. Od svega toga doživljenog, na njegovoj duši bilo je dosta ožiljaka i Isak je možda bio u pravu što mu nije u svemu verovao. Stari listac je upoznao dosta ljudi i na neki način između njega i Holideja postojala je izvesna sličnost. Pre nego što je postao lukavi podvaladžija i Medi je možda imao svoje iluzije i svoja razočarenja, možda je i on u mladosti ležeći u hladu bora osećao njegov prijatan miris, gledao pred očima svetlucanje bistre reke u kojoj su se ogledali niski oblaci, uživao u beskrajnom zelenilu prostrane prerije nad kojom su nošeni lakim povetarcem leteli zeleni listići i lepršale ptice.

– Slušajte – rekao je Isak prekidajući nit Holidejevih razmišljanja – kada se budemo sreli s tim Nejlom koji je ubio mog sina, hteo bih da vodite računa o svojim postupcima. Gospod bog mi je dao Metjua i odlučio je da on treba da odraste i postane čovek po mom uzoru. Ali, onaj ubica je tome učinio kraj. Ja ne znam šta bih drugo mogao da zahtevam, sem ono što je i u bibliji zapisano: oko za oko, zub za zub ... Moje je pravo da okončam njegov život kao što je on okončao život mog dečaka.

Dok je povukao nekoliko gustih dimova iz cigare i zagledao se u daljinu. Nedaleko oko njih nije se čuo nikakav šum sem pucketanja vatre i struganja Medijevih čizama po zemlji, izazvanog njegovim pokretima nogu. Dok se zavalio na leđa i namakao šesir na oči. Nije mu se dopadala Isakova tiranija, ali ga nije ni mnogo ljutila. Na kraju, pred njim je stajao samo jedan izbor: morao je da se prilagodi ili da uđe u obračun s njim. Pošto nije imao revolver, obračun nije dolazio u obzir. Preostajalo mu je, dakle, da čeka bolju priliku.

*

Zeb Regnel je jahao napred preko pustinskog pojasa sve vreme motreći budnim okom na Endželu Grant koja je vozila kola iza njega. Činjenica je da je nešto ranije izbegla njegove ponude za ljubav, nije ga mnogo mučila. Pred njim je bila pustinja koju je trebalo preći, zlato koje je trebalo iskopati i natovarati na kola i, posle toga, lako i bezbrižno putovanje do granice i preko nje. Tę misli zaokupljale su ga više od pretrpljenog neuspeha i zato u njegovom srcu nije bilo gorčine niti u glavi osvetoljubivih namera. Planirao je da logor napravi blizu malog potoka nedaleko od Čejena. U tom logoru, obavijen plaštom mrkile noći, Endžela će biti njegova sa njenim pristankom ili bez toga. Tako će konačno sve biti odlučeno i ona će biti njegova jednom za svagda, posle čega će moći da radi s njom sve što ga bude volja.

Jahao je kroz sumrak koji se brzo spuštao, a Endžela je vozila kola za njim ponovo umorna do obamrlosti i željna da se zaustave na potoku ili na reci, gde bi se mogla oprati od prašine koja joj je pokrivala lice, a možda čak i okupati i oprati oznojene i prašnjave haljine. Od kako je videla kako je Regnel ubio iz pištolja zmiју zvečarku, u njenoj svesti su se ocrtavale linije i detalji jedne nove njegove fizionomije. Od tada je nekoliko puta pomišljala da se vrati nazad u Glori Krik, ali je duboko u sebi sumnjala da bi joj Regnel to dozvolio.

Dok Holidej je bio u pravu kada joj je rekao da Divlji zapad nije za ženu bez ičije zaštite.

Odjednom je osetila da je hvata strah. Konačno se ispostavilo da Regnel nikako nije istraživač zlata, koji je godinama radio i štedeo dok nije nakupio veliko bogatstvo. Taj čovek je bio suviše uveren u

sebe, suviše vešt i brz na potezanju revolv-
era. A što se tiče njegovog odela koje je
u prvom trenutku zavaravalo, to odelo bi-
lo je malo neobično: ručno rađene skupo-
cene cipele, lep sako od dobrog štofa i
uštirkana košulja sa naborima. To nije
odavalo oveštalog kopača zlata, ali, tada
ona nije mogla da dokuči šta bi se iza toga
odela moglo kriti. Sada je, činilo joj se,
bila bliže istini.

Dok je razmišljala o tome da veže
vođice za kanate i da sebi dopusti nekoli-
ko minuta odmora i sna, Regnel je okre-
nuo konja i vratio se do nje. Pokazao je
prstom napred i rekao dosta oštrim to-
nom. – Pođi tamo na zapad iza onih stena.
Prešli smo dosta za danas. Ja idem da ma-
lo osmotrim teren.

Od truckanja u kolima i dugog sedenja
na neudobnom sedištu, Endžela je bila to-
liko umorna da je umesto odgovora samo
klimnula glavom. Okrenula je kola i po-
terala ih prema stenama čiji su se obrisi
nejasno jedva nazirali u rumenosivom
sumraku. Regnel je, međutim, nastavio
napred i uskoro se njegova silueta izgubi-
la u daljini.

Stigavši do stena, Endžela je skočila sa
kola i zamalo što nije pala. Od dugog se-
denja utrnule i ukrućene noge nisu mogle
da podnesu nagli pritisak težine njenog
tela. Prišavši jednoj steni, sela je i zagle-
dala se u nebo. Ubrzo zatim uhvatila je
sebe da razmišlja o Doku Holideju, tom
snažnom, tihom i dostojanstvenom čove-
ku koji joj je mnogo pomogao ne tražeći
zauzvrat ništa i koji joj je dao nekoliko
dobrih saveta koje ona nije poslušala. Pi-
tala se kakva se vrsta žena njemu dopada.
Bilo je u njegovoj ličnosti nečeg izdvoje-
nog što ga nije izjednačavalo ili dovodilo
u vezu ni sa kakvom određenom vrstom
ljudi ili žena. Da li je razlog njegove
uzdržanosti i nekog neodređenog distan-
ciranja bila neka žena?

Endžela je pretpostavljala, tačnije reče-
no naslućivala da je to bila žena. Zbog
čega joj se uvek događalo da su svi ljudi
od vrednosti i svi zgodni ljudi koji su je
privlačili, bili ili oženjeni ili su na sebi no-
sili žig odnosa sa nekom drugom ženom
u prošlosti? Bilo je to pitanje koje je
mučilo, na koje nije znala da odgovori, ali,
koje je osećala kao nepravdu svoje zlosre-
ćne sudbine. Zabacila je kosu na leđa i
umorno uzdahnula. Osetila se usamlje-
nom kao brodolomnik na usamljenom
ostrvu. Sedela je apsolutno mirna, bez po-
kreta, a u očima su počele da joj naviru
suze.

Nešto kasnije, Regnel se vratio. Na nje-
govom licu lebdeo je osmeh. – Hajde
Endžela ustani, samo još jednu milju ili
nešto više i ulogorićemo se na jednom le-
pom mestu gde možemo provesti noć. Pri-
premićemo kafu i nešto za večeru, a onda
možemo i lepo da odspavamo. Obećavam
ti da je to poslednja sirotinjska večera ko-
ju ćemo zajedno pojesti.

Endžela je ukrućeno ustala i uputila se
prema kolima. Samo milja ili možda nešto
više, pomislila je. Poterala je kola za Re-
gnelom i u širokom luku zaobišla oko raz-
bacanog stenjara. Posle vožnje, za koju joj
se činilo da traje miljama, Regnel je uh-
vatio vođice jednog konja i skrenuo za-
pregu na jedan mali proplanak. Tu je
zaustavio kola i sjahavši iz sedla privezao
svog konja za jednu granu, a onda pomo-
gao Endželi da side sa svog sedišta.

– Smesti se što udobnije možeš – rekao
je. – Za danas su tvoje muke završene i
zaslužila si pravo na odmor.

Zatim je poveo konje iza skupine
drveća i malo kasnije Endžela je čula pot-
mulu odjek udaraca nečeg tvrdog o drveni
pod. To je Regnel tovario nešto u kola.

Zlatne poluge. To joj je kao prvo sinulo
u glavi i ona se osetila do krajnosti zbu-
njenom. Ako je svoje zlato iskopao u ne-

kom rudniku, zašto ga nije uložio u neku banku? Banke su sigurne, ne apsolutno sigurne, ali svakako sigurnije nego kada se toliko bogatstvo drži kod sebe ili sakriveno negde u pustinji kao što je Regnel učinio. I drugi rudari koriste se uslugama banaka. I kao drugo, postavljalo se pitanje zašto su zlatni prah i zrnevlje zamenjeni za zlatne poluge? Ta pitanja su joj se kovitlala u glavi, ali još jednom je zaključila da je suviše umorna da bi je se ma šta ticalo.

Za nekoliko minuta Regnel je završio utovar zlatnih poluga u kola. Zapravo, Endžela je to pomislila, jer je potmula lupa prestala i sav moka od znoja, Regnel se pojavio iz šumarka, vozeći kola nazad prema Endželi. Endžela je primetila da su točkovi sada dublje zasecali prašnjavo tlo, tako da je kolski trag bio jasno vidljiv i pri slaboj svetlosti polumraka.

Regnel je ispregao konje i pustio ih da slobodno pasu, jer onako umorni nije bilo opasnosti da će uteći, a onda se posvetio loženju vatre, a kada je vatra planula, stavio je lonče za kafu i zdela pasulja da se kuvaju. Sve vreme je netremice posmatrao Endželu očima sjajnim od pritajene vatre. Endžela je osećala na sebi njegove poglede i srce joj je stegla hladna ruka strepnje. Sve dok bude zauzet pripremanjem jela za njih, ona će biti bezbedna i to je trenutno umirilo. Kasnije, ako je bude doveo u nepriliku postavljanjem nekih zahteva, nadala se da će joj poći za rukom da ga nečim zabavi i da pobegne i sakrije se negde gde je neće naći. Gde bi se sakrila, nije znala, ali je bila suviše umorna čak i da razmišlja o tome.

*

Mark i Luk su tiho jahali kroz noć. Još sa ivice pustinje nekoliko milja ranije primetili su svetlucanje logorske vatre i od

tada, koristeći blago talasast predeo posut kamenjem i retkim stenama koje su koristili kao zaklon za privlačenje, uspeali su da pridu na nekih stotinak metara od logora. Iz okrilja mraka zapazili su jednog čoveka koji je nešto poslovaio oko vatre, a neka žena sedela je u podnožju jednog drveta naslonjena na stablo.

– To je ona, smeo bih da se zakunem – rekao je Luk Medi. – A onaj čovek koji se muva oko vatre, mora biti da je nevaljalac Nejl. Misliš li da je se dočepao zlata, Mark?

– To ne bih znao da ti kažem – rekao je Mark i uzdahnio osvrćući se oko sebe. Po njegovom izgledu, moglo se zaključiti da se oseća nespokojnim.

– Tata neće doći. Spavaće kao zaklan celu noć i kada se probudi biće sve kasno – rekao je Luk.

– Ako nas bude uhvatio, sto mu muka, sručiće se na nas kao najopasnija paklena oluja. Ne bih nikako voleo da mi se to desi. – Pri toj pomisli, Mark je stresao ramenima kao da mu je zima. – Možda bi trebalo da se vratimo – rekao je i upitno pogledao svog brata.

Luk je iskolačio oči na svog brata. – Neće mu uspeti da nas stigne to ti garantujem. I zato neće moći da se sruči na nas kao paklena oluja čega se ti bojiš. Mi smo na dohvat ruke ogromnog bogatstva u zlatu i nemam nameru da onom ubici i hulji Nejl i njegovoj ženturači dozvolim da to bogatstvo zadrže za sebe, shvataš li me. Prvi put u našem životu došli smo u mogućnost da sebi nešto priuštimo, da možemo da se vladamo kao ljudi. Bogatstvo nam je takoreći u rukama i ja se neću vratiti, nikada i nimalo me nije briga šta će otac reći i šta će s njim biti. Neka on čita svoje knjige za sebe, može i da ih pojede ako mu se toliko sviđaju i nadam se da će se njima zadaviti. Znaj da mi ne bi bilo ni najmanje žao.

Mark je nervozno liznuo osušene usne. Još od trenutka kada su samovoljno krišom napustili logor, mučila ga je zebnja da se njihova avantura neće završiti dobro. Smetalo mu je što je tim gestom uzeo na sebe deo odgovornosti na koju nije bio navikao. Sada je zapitao – Šta ćemo da radimo Luk?

– Ubićemo ga, šta drugo?

Mark je s mukom progutao vazduh. Uprkos noćnoj tmini jasno je mogao da vidi Lukovo mršavo, oštrim linijama ocrtano lice. Divlji sjaj Lukovih očiju uneo je u njega nespokojstvo, jer, Mark, mada i sam surov, nije bio hladnokrvni ubica.

– Kako misliš, da mu jednostavno pridemo i da ga ustrelimo?

– Jednostavno tako. Ostavićemo konje ovde gde su. Ti pođi na jednu stranu, a ja ću na drugu. Kad mu pridemo sa dve strane, neće znati kuda da se okrene.

Mark je sumnjičavo odmahnuo glavom. – Ja nisam... ja nikada nisam pucao na čoveka, Luk. Ja nisam kao ti i Metju; vas dvojica ste oduvek bili čvršći i iskusniji od mene.

– Pa lepo, brate, ako do sada to nisi učinio, krajnje je vreme da počneš da učiš, i da naučiš. Samo pomisli šta je ta hulja učinila Metjuu i pomisli na sve silno zlato koje je prigrabio zajedno s onom ženom koja je umešana od početka. Moraš da znaš da se na ovom svetu ništa ne dobija na poklon. Gladnim očima si piljio u one žene u Glori Kriku i nemoj mi reći da ih nisi želeo. A za njih je potrebno dosta para, to valjda znaš. Da tata nije naišao, ko zna na kakvu bi ideju došao.

– I ti si mislio isto što i ja, Luk.

Luk se osmehnuo krajičkom usana, izvukao revolver i proverio da li je pun. – I ne poričem da sam isto mislio, Mark. Ali, nije to važno, hoću da ti kažem nešto drugo. Pošto se dočepamo tog blaga i pošto

zbrisemo od našeg tatice i iz ove proklete zemlje u kojoj sem njegovih grdni nizam video ništa dobro, provešću svaki božji dan i svaku božju noć zabavljajući se sa ženama do besvesti... sa svim vrstama žena na koje naidem, jesi li me čuo, Mark? Pobeći ću toliko daleko od tate da dok sam živ, ništa više neću čuti o njemu niti će on čuti o meni.

Mark je nabrao obrve i obrisao čelo maramom koja mu je visila o vratu. Uzdahnuo je duboko i nastavio. – O'kej, onda ti pođi prvi. Ali do vraga Luk, pazi šta radiš, gledaj da ga središ pre nego što dođe u situaciju da odvrati paljbom. Ako je tačno ono što sam čuo o Nejlu...

– Šta si ti čuo nije važno, ali, ono što će drugi čuti o njemu biće da je mrtav, jednom zauvek i za svagda mrtav.

Luk je sjahao s konja i nečujno kao zmija počeo da se šunja kroz žbunje. Prišavši na nekih dvadesetak metara daleko od vatre, ugledao je Ringo Nejla nagnutog nad vatru. Žena je sedela naslonjena na stablo jednog drveta i polusklopljenih očiju gledala u krošnje drveća.

Slab vetar doneo je do Lukovih nozdrva miris kafe i kivanog pasulja sa slaninom. On je čvršće stegao dršku revolvera i krenuo na levo prema gušćem žbunju.

*

Zeb Regnel je obišao oko vatre i zastavio se neposredno ispred Endžele Grant. Stojeći pred njom, pružio joj je lonče sa kafom i rekao:

– Uzmi ovo lonče sa kafom i pij, ali pij sasvim bezbrižno, kao što obično radiš. Ostani da sediš tu gde si. Nemoj ništa govoriti i nemoj se micati.

Endžela je uzela lonče sa kafom iz njegoze ruke. Zapazila je da je prstima obuhvatio dršku revolvera i ako joj još nije bio

jasan razlog takvog njegovog ponašanja. No, sledećeg trenutka zagonetka je razjašnjena, jer se Regnel munjevito okrenuo, potegao revolver i čučnuo. Pištolj je dva puta planuo osvetlivši proplanak crvenožutim bleskom revolverске munje. Zatim se Regnel ponovo okrenuo i njegov pištolj je još dva puta planuo. Endžela je začula kako je neko muklo zastenjao, a onda je jedan visok mršav čovek posrćući izronio iz gustog žbunja. Izbivši na čistinu, pao je na kolena, a onda se pružio napred i pao licem okrenut zemlji. Kako je pao, tako se više nije ni pomerio.

Zeb Regnel se ispravio očiju hladnih kao dve grudve leda, lica zategnutog u svirepu masku. Endžela je ispustila svoj lončić sa kafom i ustuknula nekoliko koraka od njega, a na njenom licu ogledao se izraz straha. Ne gledajući devojkę, on je povikao:

– Hej ti tamo u žbunju! Ako nisi mrtav izlazi ovamo!

Niko nije odgovorio. Regnel je bacio pogled na Endželu i u njenim očima zapazio strah. Osmehnulo se dobroćudno, ali je njegov osmeh bio lažan.

– Pokušali su da nam se privuku, Endži, devojčice moja.

Rekavši to, pošao je prema žbunju sa naperenim revolverom u ruci. Kada je stigao do žbunja, čizmom je razdvojio nekoliko grančica i izvukao otuda nečije mlitavo telo. Povukao ga je nekoliko metara i pustio ga u blizini vatre. Regnel je vrhom čizme okrenuo telo na leđa i onda prišao i drugome. Pošto je pogledao i drugog poginulog, digao je glavu i mirno rekao. – Medijevi sinovi.

Endžela nije mogla oka da skine sa dvojice poginulih. Sećala ih se kao dvojice od tri nasilnika koji su joj pretili u Glori Kriku. Niz kičmu su joj počeli mileti ledeni žmarci.

Regnel je zakoračio preko mrtvih tela i

prišao do devojkę. Endžela je izbezumljeno ustuknula korak nazad.

– Ne! – Povikala je Endžela, a onda se okrenula i nagla u bekstvo.

Bila je sasvim blizu kola, kada je Regnel stigao. Dograbio je za ruku i zavitlao je na stranicu kola. Strah koga se bila oslobodila sada se ponovo uvukao u njeno srce.

– Ne, molim te, nemoj! – vrisnula je.

On se samo nasmejao. – Madam, mislim da je vreme da naučiš nekoliko stvari o ovom životu. Kao prvo, moraš da znaš ko je ovde gazda.

Endžela je zamahnula i lupila ga šakom po licu. Regnel ju je zgrabio za ruku i udario je nadlanicom po licu a onda joj je opalio još nekoliko šamara ne obazirući se na njenu viku.

– Ti si ubica! – Kriknula je ona. – Nisi im pružio mogućnost da se brane. Pre svega, nisi znao ni šta hoće.

– Znam ja dobro šta su oni hteli, hteli su moje zlato! – rekao je Regnel.

Endželi se smračilo pred očima. – Ti nisi ništa drugo nego obična svinja! – zaječala je.

Regnelovo lice se izobličilo od besa i jednim pokretom ruke on je zderao bluzu sa nje. Dve oble čvrste dojke zaigrale su pred njegovim očima kada je sa njih sleteo komad odeće koji ih je sputavao. Endžela ga je braneći se nekoliko puta udarila pesnicama, a onda je, kada se on ustremio na nju, pokušala da ga ugrize za lice, pri čemu ga je zubima zakačila po usnama. Sada već sasvim razjaren, osećajući u ustima ukus krvi, Regnel je zamahnulo i pesnicom je udario u vrh brade. Endžela je pala na kolena, a on je surovo odgurnuo rukom i srušio na zemlju. Devojkę se stropoštala na tlo i otkotrljala se, a haljina joj je lepršajući poletela uvis. Regnel je stao iznad nje, brišući rukavom krv sa usana. Odblesak vatre poigravao je

na njenim obnaženim butinama i punim čvrstim dojčkama.

Stajao je tako izvesno vreme i gledao je sa visine, zadovoljan onim što je video. Zatim je pošao do mesta gde su ležali Luk i Mark Medi. Njih dvojica su bili mrtvi i od njih mu nije pretila nikakva opasnost. Ali, da li su bili sami? To je morao proveriti, jer onaj ko je gonjen na Dalekom zapadu, ništa nije smeo prepustiti slučaju.

Sa usana mu je sletela ogorčena psotka i on je pošao njihovim tragom do mesta gde su stajali vezani njihovi konji. Izbrojao je samo dva konja što je donekle ublažilo njegovu brigu. Sem dvojice poginulih Medijevih sinova, dakle, na licu mesta nije bilo više nikoga.

Ali, kako je došlo do toga da ga stignu samo dvojica gonilaca? Šta je bilo s ostalima i, najvažnije, šta je sa Dokom Holidejem? Prišao je konjima i pogladio ih rukom po sapima. Dlaka im je bila još vlažna od znoja, što je značilo da su terani žustrim tempom i da su, verovatno, ostali dosta zaostali iza njih. Regnel se popeo uz blagu padinu do vrha jednog niskog uzvišenja i upiljio u noćnu tamu. No, pred njim se kao bedem videla samo tišina i prazan prostor.

Mahinalnim pokretima izbacio je prazne čaure i ponovo napunio svoj revolver. Zatim se vratio nazad do vatre. Nezadovoljan nečim, Regnel je čizmom nabacao prašinu na poluugašenu vatru. Zatim je sa lončićem u ruci prišao kolima i naslonivši se leđima na stranicu, zagledao se zamišljeno u daljinu.

VII

Isak Medi se probudio i poskočivši pogledao ljutito oko sebe. Nije imao neposrednog razloga za ljutnju, i takav njegov pogled poticao je verovatno iz podsvesti.

Pogledao je Džona koji je ležao savijen u klupko i Doka Holideja koji je opružen na zemlji još uvek spavao dubokim snom.

Ustao je i protegnuo ruke iznad glave da bi se razmrdao i odagnao sanjivost. Prišavši bliže Džonu, čušnuo je vrhom čizme mladića u mršava rebra. Džon je bunovno poskočio na noge, mašući suludo rukama iznad glave. Na Džonovo smešno ponašanje Isak je nezadovoljno šmrknuo. – Idi i pozovi braću da dođu ovamo. Do sada su se konji već dovoljno odmorili. Krenućemo odmah.

Džon je nadlanicom protrljao oči da bi se sasvim rasanio. Zatim je šepajući i spotičući se potrčao uz brežuljak i stigavši do vrha otvorio usta sa namerom da dozove svoju braću. Ali, kada je otkrio da su Mark i Luk nestali, on je zastao kao ukopan blesasto znutih usta. Pošto se nekoliko puta zaprepasčeno okrenuo oko sebe i pošto uprkos tome ipak nije zapazio ni traga od svoje braće, Džon je konačno potrčao nazad do svog oca.

– Tata... njih nema! Otišli su! Mark i Luk... nema ih tamo gde su bili.

Iz grla Isaka Medija kao udaljena grmljavina zakotrljala se bucija reči. Kao nošen olujom, istrčao je uz padinu do vrha brežuljka da bi se uverio da li je istina ono što njegov sin govori, a taj sin Džon u stopu ga je pratio.

– Mora biti da su otišli da malo prošetaju konje – rekao je Džon.

Isak se okrenuo kao da ga je nešto ujelelo. – Blesasti, glupavi idiote! – Rukom je grubo gurnuo Džona niz kosinu, a onda se sagnuo da ispita tragove koje su na tlu ostavili njegovi sinovi i njihovi konji. Uspravivši se, zavitlao je iznad glave pesnicom velikom kao najteži malj.

– Prokleto đavolje seme? Izopačene, podle, nevaljale hulje!

Ali, Isak je brzo uspeo da se savlada i da ponovo kontroliše svoje osećanje i po-

stupke i odlučnim korakom uputio se ka mestu gde je Dok Holidej ležao pored oborenog stabla jednog drveta. – Ustajte – dreknuo je drmusajući ga za rame, a zatim je pošao do svog konja i na njegova leđa bacio najpre ćebe, a onda sedlo i potom pritegao kolan oko trbuha. Čuvši Holidejeve korake na tvrdom tlu, koji su mu se bližili s leđa, rekao je ne okrećući se:

– Dva moja sina začarani su sjajem davoljeg zlata. Tako mi svega što je u meni ostalo dobro, uspeću da ih stignem i da učinim ono što mi je dužnost.

Dok je za to vreme trljao i istezao mišiće da bi odstranio ukrućenost udova. Dok se Džon upinjao da baci sedlo na leđa svoje mršave kobile, Holidej je skoro nezainteresovanim glasom rekao. – Hoću li dobiti moj revolver, Medi.

– Ne mister, nećete. – Isak je iz džepa izvadio svoju bibliju i digavši je do visine čela pokazao je Holideju. – Ovo je jedino oružje koje će nam trebati, vama i meni. Videćete uskoro kad uhvatim te nevaljalce, nateraću ih da puze i mile i da preklinju za milost. Isteraću zlo iz njih, makar me to koštalo života, mojeg i njihovog života!

– Time što ćete naterati vaše sinove na pokajanje, nećete uhvatiti i savladati onog zlikovca Ringo Nejla – rekao je Dok. – Kako ja vidim naš položaj, vaš sin Džon je više nego potpuno beskoristan u slučaju nekog sukoba. Na taj način preostajete samo vi, jedan jedini čovek naspram dvojice sinova prevaranata i još jednog opšte poznatog revolveraša koji će vas skinuti iz sedla dok čovek trepne okom.

Isak je dugo vremena čuteći posmatrao Holideja, razmišljajući o odluci koju bi morao doneti, jer je uviđao da je Holidej u pravu. – Kad dođe vreme, vratiću vam vaš revolver Holideje. A dotle, zavezite jezik i jašite mirno bez razmišljanja o nekim glupostima.

Dotle je Džon konačno namestio sedlo i pritegao kolan i sada je sedeo na leđima svog konja. Smešeći se bojažljivo na gorostasnog čoveka, on je sa mnogo strepnje promućao. – Ja nisam otišao od tebe, tata, je li tako? Ostao sam s tobom.

Isak se mrgodno okrenuo prema njemu. – Podi napred. Ako bilo koga vidiš, daj nam znak.

– Idem odmah tata i naravno da ću vam javiti ako nešto primetim – kriknuo je Džon zadovoljno i poterao svoju kobilu u bangav kas.

– Medi, od prvog dana stekao sam uverenje da je ono što govorite obično prazno blebetanje. Sada sam sasvim siguran da je tako.

Isak ga je besno pogledao ispod oka. – A ja vam opet kažem da vas niko nije pitao za mišljenje.

– Svejedno, ja vam ga ipak dajem. Sve vaše proklete besmislene priče su samo kulisa. Sve je to prašina koju bacate drugima u oči zbog zlata, Medi. Zlata!

– To nije istina, naprotiv, to je paklena laž Holideje! Ja nemam nikakve sklonosti prema zlatu... ali, dobro znam šta mogu učiniti s njim i kakvo dobro svetlu mogu pružiti sa velikim bogatstvom. Sa zlatom mogu da izgradim crkvu i da u nju dovedem grešnike koje bih mogao da naučim koji je pravi i poštenu put življenja. Mogao bih i svoje sinove da okupim oko sebe da slušaju meni i velikoj istini koju bih propovedao. Ja bih se potrudio da proširim reči istine i pravde na sva četiri kuta ove pokrajine i kazna gospodnja stići će sve one glupake koji budu pokušali da me u mojoj misiji zaustave. A to znači i vas Holideje, ako se budete usudili da mi stanete na put.

– Nećete uspeti u tome, Medi.

Isakove duboko usađene oči skoro su iščezle pod nakostrešenim, smrknutim obrvama. – A ko će me to sprečiti, mister?

– Ja ću vas sprečiti.

Isak je nekoliko trenutaka žmirio usjaktelim očima, a onda se zavalio u sedlu i prasnuo u gromak smeh.

– Vi mister? Vi jedan običan skitnica i kockar sa glavom prepunom pogrešnih predstava o svetu, vi koji imate osećaj jedino za luksuz i udobnosti belosvetkog života? Zar vi Holideje mislite da biste mogli zaustaviti jednog propovednika gospodnjeg?

Holidej je okrenuo svog konja uz padinu rekavši. – Postaje sve toplije i toplije i put će biti sve teži i teži, Medi. Na vašem mestu ja bih prištedeo snagu koja će mi trebati.

Rekavši to, Dok Holidej je odjahao. Kada je stigao do vrha brežuljka ugledao je ispred sebe usamljenu odbačenu siluetu Džona Medi. Holidej je poterao konja u lagan kas, jer je imao nameru da ga prištedi pošto je bio sasvim siguran da će uskoro naići u neprilike, gde mu, sem veštine baratanja revolverom, može zatrebati brz i odmoran konj.

*

Zeb Regnel je podigao Endželu Grant sa zemlje gde je ona u strahu od njega te noći ležala šćućurena. Pri bleđoj svetlosti dolazećeg dana, mogla je dosta jasno da vidi Regnelovo lice. Setila se kako je vešto i nepogrešivo ubio zmiju zvečarku a posle toga i obojicu braća Medi. Konačno, zaključila je, on nije rudar kopač zlata. On je bio čovek koji je živio od revolvera i bila je sigurna da mu te noći nije bilo prvi put da nekoga ubije.

Regnel ju je grubo gurnuo prema kolima. Ona je prikupila suknju i pokušala da rukom pridrži pocepanu bluzu na svojim ogolelim grudima. Kada se uputio prema njoj sa namerom da joj pomogne da se

popne na kola, ona je uplašeno ustuknula od njega.

– Ne dodiruj me!

Regnelov pogled je odjednom postao podrugljiv i otvoreno bezobrazan. Pogled mu je šetao od njenih bedara do tek upola sakrivenih grudi i Endžela je osetila da joj vatra stida udara u lice. Odjednom se u sećanju probudila ružna uspomena na neprilike od prošle večeri i ona je kriknula i izgubila dah.

Glasom isprekidanim od očajanja, zavapila je. – Ti... nisi valjda! Nije moguće da si to učinio!

Regnel se tiho zacerekao. – Ne, madam. Nije moj običaj da uzimam neku ženu onda kada ona ne zna šta se dešava s njom. Takvo uživanje je prazno i pravi sladokusac tako nešto ne dozvoljava sebi. Nisam te ni dotakao. Ali, imaću te Endži devojčice, kada za to dođe čas i kada budem za to spreman.

Endželina gornja usna se digla prkosno. – Radije ću se ubiti nego to!

– Kako ti se sviđa, madam. No, to je stvar budućnosti a sada penji se na to sedište i uzmi vođice u ruke. Vozi kola i pazi šta radiš. Noćas smo imali dvojicu posetilaca i bojim se da bi se moglo desiti da se danas pojave i drugi.

Endžela je zakoračila na kola i sela na vozarsko sedište. Konji su već stajali upregnuti. Ona je uzela vođice u ruke i bacila pogled pozadi, gde je na podu kola ležala cirađom pokrivena gomila zlatnih poluga.

Regnel se digao na noge u uzengijama i rukom pokazao napred.

– Pazi Endžela, pozadi u kolima imaš vrlo skupocen teret, zato pazi dobro kako voziš. Ako nešto zabrljaš, časti mi moje, upoznaćeš me u takvoj boji da će ti se od užasa podići kosa na glavi.

Endžela je pljesnula vođicama konje po leđima i vredne životinje su nalegle na amove. Kada su se točkovi zakotrljali po

neravnom tlu, kola su zaškripala pod težinom zlatnog tovara. Endžela je poterala konje sa malog proplanka i usmerila ih prema ravnoj pustari koja se prostirala miljama ispred njih. Sve dotle, dok joj je pogled dopirao, predeo u koji su zalazili bio je ravan kao dlan i bez ikakvog rastinja i jedva da je bilo neke razlike između tog terena i onog pojasa pustinje preko koga su prešli jedan dan ranije.

Puna tri časa kretali su se ubrzanim tempom prema jugu, a tamni obrisi brda u daljini kao da im se nisu nimalo približili. Onda joj je Regnel dao znak da skrene nadesno.

– Tamo će biti lakše za vožnju, ali pazi dobro na stene. Ova kola koja si kupila mojim novcem nisu baš od onih najboljih koja se mogu kupiti za te pare.

Endžela nije obratila pažnju na njegovu primedbu. On je izvesno vreme jahao ispred kola, pokazujući put i nekoliko stotina metara dalje, zaustavio se između dve dosta velike stene koje su izgledale kao dva stuba postavljena za vratnice. Kada je Endžela prošla pored njega i nastavila da vozi, on je poterao svog konja do jednog uzvišenja i zagledao se nazad, u treptavom jarom zamagljenu daljinu. Nije bilo ni traga nekoj poteri.

Kada je teren postao neravniji, Endžela je usporila brzinu zaprege, ali ipak, zamašlo što nije pala sa sedišta kada je desni prednji točak naišao na jedan visok kamen. Teret na zadnjem delu kola poleteo je u vazduh i tresnuo o kola. Istovremeno je odjeknuo oštar prasak lomljenja drveta i mada dosta daleko, Regnel ga je čuo. Okrenuo se kao munjom ošinut i videvši šta se desilo, dojurio je kao furija crven u licu od besa.

– Glupačo! Jesam li ti rekao da paziš!

– Pazila sam, ali šta вреди kad ne vidim sve. Ako si baš toliko zabrinut, zašto onda ne uzmeš vođice i ne voziš sam?

Regnel je obuzdao ljutinu i rukom joj dao znak da nastavi vožnju. Kada su kola ponovo krenula, on je ostao da jaše pored njih zureći netremice u prednji točak sa svoje strane. U jednom momentu sa njegovih usana sletela je bujica pogrda i ružnih reči. Zatim se okrenuo prema Endželi gledajući je pretećim pogledom.

– Silazi sa tog mesta vrag te odneo! Izgubila si osigurač za točak. Vidiš li da točak samo što nije pao?

Endžela ga je pogledala hladno. – To ne valja – rekla je tek da nešto kaže.

Regnel je pobledo od uzdržanog gneva. Dohvatio je Endželu rukom za mišicu i svukao je sa sedišta. Kada je devojkica stala nogom na tlo, on je sjahao iz sedla i grubo je odgurnuo prema konjima. – Drži ih čvrsto da ne krenu. To ćeš valjda umeti.

Endžela je prišla do ispred zaprega i stala pred konje praćena Regnelovim gnevnim pogledom. Pošto se uverio da zaprega neće krenuti, izvukao je revolver iz futrole i vratio se nazad do velikog kamena na koji je točak nekoliko minuta ranije naleteo. Tu je stao i počeo da se osvrće oko sebe, sve vreme mrmljajući psovke i pogrde na račun devojkice nebrižljivosti i tako je nastavio nekoliko minuta, sve dok nije našao čelični osigurač. Zadovoljnog izraza lica digao ga je sa zemlje i čisteći ga rukom od prašine, pošao nazad ka kolima koja su stajala. Dobacivši Endželi Grant pogled pun otrovne zlobe, stavio je osigurač nazad na točak i drškom revolvera ukucao ga na njegovo ležište. Pošto je završio s tim, dohvatio je točak rukama i nekoliko puta prodrmao ga svom snagom. Točak je nastavio da se klima i Regnel je ponovo opsovao.

Brišući znoj sa čela i obrva, Regnel je bacio pogled nazad u pravcu odakle su došli i, kao da je želeo da samog sebe umiri, rekao dosta smirenim glasom. – Možda će izdržati. Sada se penji na kola i vozi, ali

pažljivo. Ako se još jednom desi da naletiš na nešto slično i ponovo pokvariš točak, časna reč zažalićeš dan kada si prvi put pročitala moje pismo.

– Ja sam to već zažalila – odgovorila je Endžela spremno.

Regnel je razvukao usne u cinično keženje. – Madam – rekao je podsmešljivim tonom – još nisi ni počela da se kaješ u pravom smislu reči. Tek ćeš se kajati, to ti garantujem.

Endžela ga je pogledala širom otvorenim očima i uputila se na drugu stranu kola. Penjući se na vozarsko sedište proklinjala je svoju zlu sudbinu i dan i čas kada je uopšte naučila da čita. Uzevši u ruke vođice, pljesnula je kajasima konje po sapima i kola su pošla.

– Lakše, vrag te odneo – upozorio ju je – Treba da predemo još samo deset milja i preći ćemo ih samo pod uslovom ako si jako obazriva.

Slušajući njegovo naređenje, Endžela je usporila hod zaprege. Zaneta u misli, na svom sedištu, setila se dvojice koji su prošle noći pokušali da na prepad iznenade i uhvate Regnela. Kada ih je videla u gradu oni su bili u društvu njihovog brata. Prema tome, mogla se nadati da je njihov brat bio u blizini, ili, ako ne on, onda neko drugi ko je bio dovoljno umešan i smeo da pođe za njima. Zadigla je rukom kosu na potiljak i pustila da joj jutarnji povetarac hladi vrat. Da nije bila sa Zebom Regnelom, ovakav topao dan bi joj se verovatno mnogo dopao. Sunce je blistalo, a pod naletima vetra, šumeli su bokori suve trave, što je pustari davalo romantičan, čak mističan izgled. Ali, bila je s njim i nije videla nikakvu realnu mogućnost da mu umakne.

*

– Pogledaj tata! Pogledaj ovamo!

Džon Medi je zategao vođice svog konja i prstom pokazao otiske točkova i konjskih potkovica na mekanom zemljištu. Isak je upiljio pogledom u otkriće svog sina, a Dok Holidej je priterao svog konja za propovednikom. Isak se okrenuo i dobacio Doku.

– Izgleda da su ga se dočepali.

– Nema sumnje da je tako – složio se Holidej. – Od ovog mesta pa dalje, tragovi točkova su mnogo dublji nego pre. Sada valjda znate šta ko ima i kuda se ko uputio. Pretpostavljam da ćete mi sada dati moj revolver? – rekao je Dok sa naivnim izrazom na licu.

– Kasnije mister, kad ocenim da je za to sazrelo vreme – rekao je Isak i natkrilio oči šakom, gledajući u daljinu. Horizont je poigravao u vreloj izmaglici i dokle god je oko dopiralo, nigde nije bilo traga od oblačića prašine koje su obično za sobom ostavljali konji ili kola. Posle nekoliko sekundi okrenuo se Džonu. – Dečko, poteraj konja do onog uzvišenja i pokušaj da osmotriš okolinu. Vidi ima li čega na vidiku i požuri.

Džon je mamuznuo konja i pojurio što je mogao brže, radostan što može udovoljiti želji svog oca. Za to kratko vreme od kako je bio sam s njim, otkrio je da je Isak Medi mnogo blaži prema njemu. Izбивši do vrha brežuljka, Džon je zakrilio oči šakama i zagledao se u daljinu. Ali, sem koprene ugrijanog vazduha koja je poigravala ispred horizonta, nije mogao da vidi ništa drugo. Verovatno da bi tako osmatrajući ostao na vrhu krut i nepomičan kao posađeno drvo, da ga posle kratkog vremena nije trgao žučan povik njegovog oca:

– Vrag te odneo, momče, jesi li otišao tamo gore da spavaš? Ima li čega ili nema?

– Nema ničega tata. Ništa ne vidim!

– Onda silazi ovamo!

Poslušao kao ovčica, Džon je poterao konja nizbrdo zbunjen naglim povratkom rđavog raspoloženja svog oca. Nikako mu nije bilo jasno šta je to loše učinio ovoga puta.

Dok se Džon približavao, Isak se obratio Holideju. – Pa dobro, u svakom slučaju od sada ćemo moći lako da pratimo njihov trag. Natovarena kola usecaju linije duboko u zemlju, a sem toga, sa tere-
tom neće moći tako brzo da se kreću. Koliko računate da su daleko ispred nas, Holideje?

Dok je pažljivo osmotrio trag. – Teško je reći tačno, ali mislim najviše dva časa.

Isak je žmirnuo očima. – Zar samo toliko? Sto mu muka, to znači da ćemo im skoro biti na leđima.

– Možda – rekao je Holidej zamišljeno. Sve vreme dok je razgovarao s Isakom, njegov pogled je šetao po otiscima utisnutim u zemlji, prateći tragove koji su vijugali oko kolskog traga prema maloj čistini koja je nastajala malo ispred njih. Stigavši do kraja žbunja koje je ivičilo mali proplanak, Dok je stao kao ukopan. Pod štedrim zracima sunca na zemlji su ležala tela dva mrtva mladića. Tanak sloj sivkaste prašine na njihovim licima bio je dokaz da se u tom položaju nalaze već dosta časova.

Kada je Isak Medi poterao konja na proplanak, Dok Holidej je već bio tamo. Kada je ugledao mrtve, starac je zaprepasčeno zinuo. Skočio je iz sedla i pustio svog konja da slobodno potrči. Kleknuvši na kolena, digao je sa zemlje Markovu glavu. Na licu mu se ogledala neverica, a onda zgranutost i iz njegovih obraza nestalo je poslednje kapi krvi. Zatresao je sinovljevu glavu u očajničkoj nadi da će u njemu zapaliti iskru života. Ali, Markove beživotne oči belo su zurile u prazninu smrti. Život u njima bio je davno ugašen.

Isak je nežno spustio glavu svog sina na

zemlju, a onda je pružio ruku da okrene Lukovo lice i očisti ga od prašine. Iz njegovih grudi oteo se dubok bolan uzdah. Do tada je Džon već bio dojahao i sada je stajao pored svog oca pogleda usredsređenog na njega i njegov jad.

– Tata?

– Mrtvi su sinko, mrtvi, ubijeni od strane davoljeg poklonika.

Džon je odmahnuo glavom sa dubokom nevericom, kao da do njegove svesti ne dopire činjenica da su mu braća mrtva. Dok Holidej je stajao nekoliko metara dalje i posmatrao, zapažajući na starčevom licu nagoveštaj pravog iskrenog bola. Prvi put od njihovog sadašnjeg susreta osetio je izvesnu simpatiju za starog propovednika.

Dok Holidej je gipkim pokretom sjahao iz sedla, privezao konja za jednu granu i opreznim korakom ušao u žbunje. Opreznost je ovde bila više stvar navike nego potrebe, jer je neprijatelj svakako bio već davno daleko. Nekoliko metara dalje našao je Markovu „vinčesterku“. Proverio je magacin i zaključio da iz nje nije pucano. Par metara dalje naišao je na mesto gde je Marka zadesila tragična smrt. Dok je primetio oprljene i polomljene grančice, komadić zemlje izgažen nogama i jedno parče košulje zakačeno na trnovitu granu.

Isak je, međutim, i dalje klečao pored svojih mrtvih sinova, gledao u zemlju i teško, duboko disao, bled skoro siv u licu. Džon je stajao pored njega i tupavo zurio u njegovo lice.

– Tata?

– Čuti, ne govori ništa, sine! – rekao je Isak, a glas mu je bio skoro blag.

Dok Holidej je napravio krug po malom proplanku u potrazi za mekšim terenom, gde bi se mogao iskopati grob za dvojicu gramzivih, ali nesrećnih mladića. Dvadesetak metara dalje, našao je komad

peščanog terena i u želji da pomogne starom propovedniku, prišao je njegovom konju i skinuo mali ašovčić. Činio je izuzetak, jer je mrtve trebalo sahraniti, a Isak je bio ophrvan bolom i nemoćan za ozbiljan rad.

Pošto je vrhom ašova obeležio prostor dovoljan da primi dva tela, Dok Holidej je počeo da kopa i kada je već bio donekle odmakao, začuo je iza sebe nečije korake. Bio je Isak koji je ćutke prišao i kleknuo pored njega. Starac je spustio na zemlju svoju bibliju i počeo da kopa golim rukama. Holidej je primetio kako mu je nokat na jednom prstu izlomljen i kako je ispod njega počela da curi krv, ali, starac je nastavio da radi bez jauka i bez reči žalbe, lica bezizraznog, kao da je i sam mrtav. Kada je grob bio dovoljno dubok, Isak je ustao i uz Džonovu pomoć preneo Markovo telo i spustio ga na mesto gde će večito počivati. Zatim su obojica otišli da uzmu i Lukovo telo. Kada su obojica njegovih sinova ležali u grobu jedan pored drugog, Isak je digao bibliju sa zemlje i stojeći počeo da lista stranice sve dok nije došao do mesta koje je tražio.

Mnogo minuta Isakove usne su se bezglasno micale čitajući molitve onome u koga je verovao, a onda je stisnuo usne i smirenim pokretom stavio bibliju u spojene ruke njegovih sinova. Zatim je rukama počeo da baca zemlju preko njih. Holidej mu je u tome pomogao ašovčićem i Džonim se pridružio u punjenju groba zemljom, koristeći svoj šljampavi stari šešir kao korpu. Kada je zemlja bila dobro nabijena i pokrivena teškim kamenjem, Isak Medi se vratio do svog konja i pre nego što je pojahao iz njegovih grudi oteo se dubokim uzdahom.

Stajao je tako zamišljen neko vreme, a onda se okrenuo Holideju i bez reči mu vratio njegov revolver.

VIII

Glava Endžele Grant je s vremena na vreme mlitavo padala čas na jedno čas na drugo rame i mlada žena je svaki put sa dosta muke uspevala da je podigne. Vručina joj je crpila poslednje ostatke snage. Celog jutra nisu zastali ni da predahnu i Regnel je, kao neki gonič robova, neprekidno zasipao kišom pretnji i naređenja, ne dajući joj ni jedan momenat da stane. Ali, njene uši su već dosta dugo bile zatvorene za njegove grdnje i sada je pokušavala i žudela samo za tim da ne misli na bol koji joj je sve više obuzimao telo.

Bilo je čas ili nešto više poslepodne i vreo vazduh je mrtvo pritiskao zemlju, kada je Regnel mokar od znoja i zabrinutog lica izjahao do vrha jednog malog brdašca. Endžela je zategla vođice i mlitavo klonula, puštajući da joj vođice iskliznu iz ruku. Umorni konji su se zaustavili.

Regnel je sjahao iz sedla i pošao prema vrhu, pazeći da njegov konj ostane ispod linije brdskog prevoja. Kod jednog kamena pustio je uzde i na rukama i kolenima počeo da puzi ka samom vrhu, vodeći računa da mu u revolver koji je držao u ruci ne upada prašina. Izvirio je preko prevoja samo šeširom, čelom i očima i pažljivo osmotrio pustaru iza njih. Odjednom, polegao je po zemlji kao da je nešto opazio, najpre puzeći, a zatim u pognutom stavu vratio se do svog konja i jednim skokom našao mu se na ledima. Našavši se u sedlu, okrenuo je glavu levo-desno i pogledom obuhvatio teren. Konačno se odlučio i pokazao rukom prema gustom žbunju udaljenom stotinu metara dalje.

– Tamo ćemo sakriti konje. Tako mi svega na svetu, ako pričiniš neki glasnjiji šum, ubiću te makar sto puta bila žena!

Endžela je bila i suviše umorna i izmučena vrelinom sunčevih zraka, da bi joj

neke buntovne ideje pale na pamet. Pridrжала je Regnelovog konja dok je on ispregao konje iz zaprege i odveo ih do žbunja. Pošto ih je privezao na skrovitom mestu, vratio se nazad i dograbivši iz njene ruke vođice svog konja, odveo ga i vezao pored druga dva. Onda je zgrabio Endželu za ramena i gurnuo je prema kolima.

– Ulazi unutra i lezi na pod!

Primitivši u njegovom držanju strah, Endžela je kolebljivo zastala. – U čemu je stvar? – zapitala je.

– Ne pitaj u čemu je stvar, vrag te odneo, nego polazi kad ti kažem! Dolaze ovamo.

Dolaze! Endžela je pomislila da je to šansa koju je čekala, možda jedina šansa koja će joj se ukazati. Okrenula se s namerom da pokuša da pobegne, ali je Zeb Regnel bio suviše brz. Podigao je sa zemlje i prebacio preko stranice kola. Zatim se i sam uzverao i legao pored nje, a Endželi pritisnuo glavu na pod.

Do Endželinih nozdruva dopro je miris Regnelovog znoja, izazvanog strahom. Proračunala je da su njene šanse za bekstvo sada minimalne, manje nego što su ikada bile. Ali, možda je ipak mogla da u njemu probudi neku iskru milosrđa.

– Zašto me ne pustiš? – zapitala ga je. – Ja ti nisam učinila nikakvo zlo...

– Učinila si mi dovoljno zla samim tim što si polomila točak na kolima. Da nije bilo toga, do sada bismo bili već blizu granice.

– To nije moja greška – usprotivila se Endžela.

– Nije važno čija je greška u pitanju. Kažem ti da niko neće skleptati Ringo Nejla. Niko, jesi li me čula?

– Ringo Nejla?

– To sam ja Endži, devojčice. Možda si videla to ime na poternicama ili u novinama?

– Ko je Zeb Regnel? – zabezeknuto je zapitala Endžel. – Jesi li ga ubio... ili opljačkao?

Ringo Nejl se nasmejao glasno. – Zeb Regnel nikada nije ni postojao, ženo. To je izmišljeno ime za koje sam mislio da će odgovarati jednom kopaču zlata. Prvi put kad sam te video u Čejenu, zarekao sam se da ću te jednoga dana imati. Posle sam se malo raspitao i saznao sam o tebi sve što me je interesovalo... Ostalo je bilo lako. Bacio sam udicu i ti si zagrizla.

Endžela je zastenjala i stenjanje joj se otelo iz dubine duše. – Svinjo! Bio si u stanju da iskoristiš jednu ženu...

– Bio bih u stanju da iskoristim sve i svakoga, draga gospodice. Moraću i neke ljude da zbrišem s ovog sveta, pretpostavljam da će to biti ona stara budala Isak Medi i njegov budalasti sin i onaj visoki čovek na zelenku, za koga su u Glori Kriku Isakovi sinovi pomislili da sam ja. Ipak, to je nepravilno. On je u tom idiotskom gradu preuzeo na svoja pleća dosta onoga što je meni bilo namenjeno.

– Mister Holidej... – zapitala je Endžela gubeći dah. – Da li... i on dolazi?

– Čini mi se da dolazi – Nejl je kratko pogledao i namršti se. – Šta je, u čemu je stvar? Izgleda kao da nisi ravnodušna prema njemu, je li? Kako se to desilo?

Endžela je odmahнула glavom. – Ne, ništa nema od toga što ti misliš. Jedva da ga poznajem, ali sam mu zahvalna, jer mi je pomogao. Zašto želiš da ga ubiješ, nje-ga ili bilo koga drugog? Zar tvoj dželatski posao nikada neće prestati?

– Čoveku namaknu omču na vrat za jedno ubistvo isto kao i za pola tuceta ili tuce. A što se tiče toga, zašto ću ubiti Holideja i one ostale za njim, odgovor na to pitanje je sasvim prost i lako ću ti ga dati. – Nejl je ćušnuo nogom zlato iza sebe. – Razlog je ovo, mis Endžela Grant. Ovo zlato. Zbog čega misliš da su me Medijevi

momci napali prošle noći ako ne zbog toga da svoje lopovske šape stave na moje zlato? To je bio razlog. A isto važi za tog Holideja, Isaka Medija i njegovog maloumnog sina. Ista sudbina čeka i njih.

Endžela je odjednom osetila hladnoću oko srca, uprkos vrelom suncu koje je peklo sa zenita i ta hladnoća je počela da joj se širi ka glavi i udovima. Odjednom, više nije bila u stanju da razmišlja. Prepustila se čekanju, uplašena i usamljena kao brodolomnik na okeanu, upinjući se da smisli način kako da pobjegne iz ruku hladnokrvnog ubice.

*

Jahali su preko jednog uzanog pojasa čistog, brisanog prostora kada se Medijev konj spotakao i stari Isak ga je jedva zadržao da ne padne. Gorostas je opomenuo konja vođicama i potapšao ga po vratu, ali, konj se nije ni pomakao. Stajao je glave oborene nisko do zemlje i bokovi su mu se ubrzano dizali i spuštali od naporog disanja. Životinja je bila do krajnosti umorna. Isak je kliznuo iz sedla i stao pored konja. Dok Holidej i Džon Medi su usporili hod svojih konja, okrenuli se i vratili se do njega.

Isak je pomilovao živinče po gubici i skinuo sa sedla čuturicu sa vodom. Bio je crven u licu kao pečeni rak, a niz obraze i vrat slivali su mu se potoci znoja. Kaput od crnog satena bio je mestimično flekavo beo od sasušenog znoja.

– Otpisan je – rekao je obraćajući se Holideju. – Pretpostavljam da sam suviše težak za njega.

Holidej je pažljivo pogledao konja i klimnuo glavom u znak da se slaže. – Ne preostaje vam ništa drugo nego da podete pešice, a njega da povedete.

– Nemamo vremena – rekao je Isak.

– Ili to ili ga moramo ostaviti.

Džon je sjahao pored svog oca i pružio mu vodice svoje kobile. – Uzmi je, tata. Ona na izgled nije ništa naročito, ali je bolja nego što izgleda. Ti nastavi, a ja ću se nekako snaći.

Oči Isaka Medija zasenčio je oblak zamišljenosti. Izvesno vreme je netremice posmatrao Džona, a onda je pružio svoju masivnu ruku i pomilovao ga po glavi. – Ne, dečake, zadrži ti samo tvog konja. To je jedino što si u toku celog života imao samo za sebe. Ja ću nastaviti pešice i neću zaostati mnogo iza vas.

Džon je okrenuo svog konja i pošao pešice pored svog oca, vodeći oba konja za sobom. Dok su otac i sin Medi hodali, Dok Holidej je poterao konja u kas i brzo je prešao preko čistine. Zatim je doterao konja u hlad jednog granatog drveta i netremice se zagledao napred. Kada je ugleđao kola, on se trgao i obrve su mu se zamišljeno nabrale. Kola su stajala napuštena, a konja nije bilo. U blizini nije primećivao nikakav pokret, niti živo biće.

Holidej je dosta dugo sedeo u sedlu i osmatrao. Dosta dobro je poznavao tipove kao što je Ringo Nejl i baš zato je bio zabrinut. Bez kola, Nejl nije mogao da ponese sve opljačkano zlato sa sobom, bar ga nije mogao odneti brzo i daleko. Zbog toga je sumnjao da je ubica odjahao. Ako se logično razmišlja, morao je biti negde u blizini.

Okrenuo je konja i vratio se do Isaka Medija. Objasnio je Isaku Mediju šta se nalazi ispred njih. Isak se prenuo.

– Nema nikoga?

– To nisam rekao – izustio je Dok.

– Rekli ste da su kola tamo i...

– Rekao sam da nisam nikoga video.

Moj vam je savet da izvesno vreme ostanete ovde pritajeni. Trčanje na rudu moglo bi da bude opasno.

Isak Medi ga je besno pogledao. – Malo ranije smo pokopali moje sinove, moje

meso i moju krv, Holideje! Možda oni nisu bili najbolji i najčasniji ljudi na ovoj zemljinoj kugli, ali, mnogo gori nego što su oni bili, šetaju se u bankama i na ulicama, mnogo gori od njih sede u klupama za porotnike, verujte mi. Ja sam njihov otac, dobro sam ih znao i tvrdim da je to istina. Zato moram da ih osvetim.

– Možda je tako, Medi, ali nećemo ih vratiti iz mrtvih ako upadnemo u zasedu. Ako treba kazniti krivca za njihovu smrt, onda ne smemo ludo poginuti.

Isak je nešto promrmljao sebi u bradu, a Džon je na to spremno izjavio. – Tata, mogao bih ja da pođem i osmotrim umešto tebe. Ja umem da se šunjam.

– Ne! – Isak je odgurnuo Džona i pogledao Holideja. – Šta vi predlažete, Holideje?

– Predlažem da ja pojašem na konju do onog žbunja, pa ako tamo ima nekoga, taj će se oglasiti.

– A ako nema nikoga, šta će onda biti? U tom slučaju da se dočepate zlata i odmaglite? Mislite li da sam budala?

– Ako me ne budete poslušali, smatraću da vas je uhvatila groznica od pohlepe za zlatom, Medi. Znaate i sami da je Nejl ubica i da onu devojkicu drži u rukama. On je tip koji neće ništa rizikovati i ako zatreba, poslužiće se njom kao taočem.

– Rekli ste da su konji ispregnuti i da ih nema. Zašto bi ih koga vraga isprezao ako ne da ih iskoristi za bekstvo. Čemu bi mu to trebalo?

– Da nas prevari. Po mojoj računici, do sada smo nadoknadili nekih čas i po od dva časa početne prednosti koju je imao. Prema tome, imao je još pola časa vremena da se pripremi da nas dočeka. To je dovoljno vremena da ispregne konje i da ih negde sakrije.

– Da ih sakrije? Gde, vrag vas odneo? Šta vi to imate na umu, mister?

– Ništa osobito. Vidite li ono žbunje? – rekao je Dok i pokretom glave pokazao na gustiš iza koga su bili skriveni konji.

– Mislite na onaj šumarak stotinu metara daleko?

– Da. Taj šumarak je dovoljno veliki da se u njemu sakrije pola tuceta konja.

Isak Medi je nabrao nakostrešeno obrve i razmaknuo noge. Zagledao se ozbiljno u šumarak, a onda u jasno plavo nebo bez oblaka. Onda je glasno rekao:

– U redu Holideje, pođite napred. Ali upozoravam vas... ako pobegnute sa tim zlatom, goniću vas do kraja sveta i do kraja života, tako mi bog pomogao. Baciću prokletstvo na vas i moja kletva pratiće vas i u snu!

Holidej je bez razmišljanja odgovorio: – Gluposti, to mi ne pada na pamet. Pratite me na što bližem rastojanju. Ako dođe do pucnjave, ležite i ne mičite se.

Isak Medi nije odgovorio ništa. Čvrsto stisnutih usana pošao je ispred Džona, ostavljajući svom sinu da za sobom vuče dva umorna i bezvoljna konja. Dok je usmerio ždrepcu pravo prema kolima, pazeci da mu sunce dolazi s leve strane, kada ga je iznenadan povik upozorenja nagnao da munjevito okrene svog konja. Vatreni zelenko je smesta odgovorio i mada je u okretanju skoro pao na sapi, istog trenutka je skočio i krupnim skokovima pojurio. Tane ispaljeno iz puške zviznulo je Doku pored glave i on je plegao po konjskom vratu nastojeći da stigne do žbunja, pre nego što strelac iz zasede ispalili drugi metak.

*

Prepoznavši među trojicom gonilaca Doka Holideja na njegovom velikom zelenku, Endžela Grant je naumila da sačekala da pride. Kada se ovaj dovoljno

približio ona se odjednom pridigla na kolena i iz sveg glasa povikala:

– Ne prilazite, mister Holideje, ne prilazite!

Ringo Nejl je dograbio Endželu za ruku i oborio je na pod kola. Kada je počela da se otima, on ju je tresnuo dlanom po potiljku. Od snažnog udarca Endžela je zastenjala i pručila se po daskama, ostavši da leži u tami polusvesti.

Ringo Nejl je prineo kundak puške ramenu i nanišanih na Holideja, ispalio jedan hitac. Ali, do tada je Holidej već bio okrenuo svog zelenka koji je krupnim skokovima grabio prema šumici žbunja. Nejl je upiljio pogled kroz drhtavu izmaglicu jare, a onda je nešto drugo privuklo njegovu pažnju.

Mašući rukama kao da je izbezumljen, ka njemu je trčeci dolazio Isak Medi. Krajevi njegovog kišnog ogrtača lepršali su oko njegovog gorostasnog tela.

Odmah iza Medija, trčao je njegov sin Džon, dozivajući svog oca da ga sačeka. Ali Isak Medi nije ništa video ni čuo, imao je oči samo za kola koja su se nalazila ispred njega i za čoveka koji je klečao u njima sa puškom koja se još dimila u ruci. Isak je trčao vičući koliko ga je grlo nosilo.

– Ti si davo, Nejle, prokleta seme sata-ne.

Ringo Nejl je pažljivo nanišanio i ispalio još jedan hitac. Isak Medi je zastao u mestu i klonulo pustio ruke niz telo. Oborio je glavu i pogledao je svoju košulju na kojoj se sa leve strane širila crvena mrlja od krvi. Sa njegovih usana sletela je grozna kletva.

Džon mu je pritrčao i videvši mrlju na prsima, izbezumljeno iskolačio oči. – Tata... tata, ti si ranjen!!

Isak ga je grubo odgurnuo u stranu i Džon je pao na zemlju gde je ostao da leži. Škripeći zubima da bi prigušio ste-

njanje i zaboravio bol od rane na prsima, Isak Medi je ponovo pošao napred. Uspeo mu je da upola digne ruke i da ponovo ospe grdnjama Ringo Nejla. Ali, ni glas ni mahanje rukama nisu imali živosti kao trenutak ranije.

– Ne možeš zaustaviti vojnika svevišnjeg tvorca, Nejle! Gospod me je odredio da budem izvršilac njegove volje, da svet spasem od svih grešnika, da očistim prljavštinu i iz svesti izopačenih, da sprem gadost zla i zlobe iz duša onih koji ruže sliku ovog sveta.

Nejl je nešto opsovao i po drugi put digao pušku. Misleći da je njegov poslednji hitac promašio starog propovednika, nanišanio je mnogo pažljivije i sasvim lagano je pritisnuo okidač. Puška je grunula i Isak Medi je zastao i zaljuljao se kao da su mu se noge zalepile u tlo. Iz velike rane na prsima sasvim blizu one prve, lopio je mlaz krvi i kvasio mu košulju.

Džon je puzio za njim držeći glavu što bliže uz zemlju, uplašen da će i sam biti pogođen, ali nemoćan da spreči sebe da ide za svojim ocem.

Isak je pritisnuo šaku na prsa i ruka mu se za čas obojila crvenom bojom od krvi, koja mu se slivala između prstiju. Lice mu je bilo blede od bola i disao je duboko kao da mu nedostaje vazduha. – Nedokučivi su putevi gospodnji – rekao je pevajući glasom – i teško ih je razumeti.

Kao da su mu te reči dale dodatnu snagu, on se isprsiu i u punoj veličini pošao lagano napred. Nalazio se na nekih dvadesetak metara daleko od kola i sa te udaljenosti mogao je jasno da vidi zlokobno zgrčeno lice i oči koje su piljile u njega. Isak je pljunuo krv i prkosno digao glavu.

– Huljo! – zakričao je krkljajući. – Proklet si u rođenju, odgajen u prljavštini i poroku.

Nejl je žurno repetirao pušku i obrisao znoj sa čela. Sada je jasno video gorosta-

sovu košulju koja se na suncu presijavala od vlažne krvi. Ponovo je digao pušku do ramena, ali je morao još jednom da obriše znoj sa obrva i protrlja oči da bi jasno sagledao gorostasnog starca.

– Neka vrag nosi đavolje zlato! – Grmnuo je Isak Medi poslednjim snagama.

– Neka vrag nosi tebe, Medi! – Povikao je Nejl i ispalio treći metak na gorostasnog starca. Udar taneta oborio je Isaka Medija na kolena, ali, starac je odbio da padne na lice. Klečeći na kolenima ljuljao se na jednu i drugu stranu, lica zgrčenog od divljačkog bola.

Nejl je ponovo pripucao na Isaka Medija koji je s naporom uspeo da se upola digne na noge. Nekoliko hitaca je pogodilo Medija i on se od siline udara nekoliko puta okrenuo oko sebe. Zatim se zateturao u stranu, povratio ravnotežu i ukrućeno se isprsi, a onda zakoračio još korak napred i srušio se na zemlju.

Isak je počeo da se vuče na kolenima po zemlji prema kolima koja su pred njegovim očima podrhtavala u samrtničkoj izmaglici. Bio je na nekih desetak metara daleko od kola kada ga je snaga izdala. Zaljuljao se na kolenima i tresnuo na zemlju uz potmulu tresak, ali uspeo je da i posle toga digne glavu. Oči su mu bile zamagljene od bola kada je hrapavim, izmučenim glasom povikao:

– Nemoj im oprostiti, preklinjem te svemoguću, jer, oni ipak znaju šta rade!

Zapenušeni Nejl je ponovo digao pušku i njegov poslednji hitac probio je Isakove grudi. Propovednik je pao i zakopao noktima zemlju. Za njega više nije bilo spasa.

IX

Dok Holidej je vešto kliznuo iz sedla i

skočio u zaklon iza jedne stene. Čuvši pucaj puške očekivao je da će čuti i zvižduk kuršuma kroz vazduh ili šuškanje kroz granje i lišće obližnjeg žbunjaka. Pošto se to nije desilo, digao je glavu i ugledao Isaka Medija koji je prkosnim hodom koračao prema kolima mašući rukama i prizivajući gospoda boga da mu pomogne.

Nije video više nikakvu mogućnost da mu pomogne i ostao je da čuti šćućuren iza stene, van trenutne opasnosti, ali bespomoćan, suviše zabrinut za Endželu Grant da bi se usudio da rizikuje i ispali hitac, mada je bio dovoljno blizu Nejla da upotrebi revolver. Video je Nejla kako izviruje iz kola i puca i kako se tanad zarijavu u Isakovo telo, video ga je kako posrće i kako na kraju, posle uporne borbe, pada pod težinom zadobijenih rana. Gledao je sve to, grozio se i donekle ljutio na sebe zbog svoje nemoći. Ali je njegovo poštovanje Isakove hrabrosti preraslo u divljenje.

No, Medi je nastavio da hoda, zatim da posrće i najzad da mili, sve dalje i dalje, sve bliže svom cilju. Izgledao je neuništiv kao planina od kamena, a onda je kraj došao naglo, surovo. Dok je dohvatio konja za vodice i poveo ga u krug sa ciljem da zaobiđe oko žbunja i da se na taj način postavi između konja i planine. Ako bi mu to uspelo, došao bi u poziciju da dočepa Nejla, da ga uhvati bilo živog bilo mrtvog. Kretao se tiho, osluškujući kako u podnevnoj tišini u brdima zamire odjek pušćanih hitaca.

*

Endžela Grant je obrisala krv sa rumenih, trešnjastih usana i besno pogledala Ringo Nejla. U njegovim očima videla je želju za ubijanjem koja se više nije mogla prikriti, jer je Nejl nije bio ni svestan, a na

drugoj strani, pak, svaki ispaljeni hitac odjekivao joj u ušima kao grmljavina od koje se intenzivno trzala. Ali, nešto je ipak koliko iznenadilo toliko i obradovalo: na njegovom licu videla je izraz straha i njen strah od tog čoveka odjednom je nestao, a samim tim u njoj je planula želja za otporom, za suprostavljanjem zlu i nasilju. Pružila je ruku i dograbila pušku koju je držao, ali je Nejl istrgao „vinčesterku“ iz njenih ruku i zamahnuvši na nju, udario je po potiljku iza uha. Endžela se pručila preko zlata i ostala nepomično da leži.

Nejl je jastrebovskim pogledom osmotrio čistinu i žbunjak iza koga je nestao Holidej. Isak Medi je potpuno upropastio njegovu dobro zamišljenu i postavljenu zasedu. Da devojka nije iznenada povikala i opomenula Holideja, verovatno da bi ga sa malo više sreće likvidirao i skinuo sa dnevnog reda.

Ovako, sve je bilo mnogo komplikovnije, jer Holidej nije bio običan revolveraš. Odlučio je da je bolje da se u ovom trenutku ne sukobljava s njim. Motreći četvorim očima prema šumarku, prebacio se preko stranice kola i iz sve snage potrčao prema proplanku na kome su nervozno kopajući nogom, stajali njihovi konji. Nejl je dograbio zaprežne konje i brzo ih upregao s jedne i druge strane rude. Zatim je potrčao nazad, uzeo svog konja za vodice i vezao ga za kola. Endžela Grant je još bila u nesvestici. Odlučio je da je povede sa sobom. Može biti da će mu u nekom trenutku zatrebati.

Tek što se popeo na sedište i zamahnuo da bičem ošine konje i potera ih u trk, sa zemlje je skočio Džon Medi i mašući rukama, hramljućim, ćopavim trkom potrčao za kolima. Koščat i žilav, oštarih idiotskih crta lica, podsećao je na prikazu iz ružnog sna.

Pošto je dopuzao do svog oca, Džon je kao zanemeo ostao da leži pored njega,

nesposoban da shvati da je njegov otac zaista mrtav. Od kako je znao za sebe, on je postojao i usmeravao svaki njegov pokret i svaki postupak. Sada je odjednom ostao bez tog apsolutnog regulatora njegovog bitisanja. Prineo je svoje usne starčevom licu i poljubio sasušene suze i krv na njegovim obrazima. Na to je Isak otvorio oči. Dograbilivši koščatim prstima Džona za rame, starac ga je privukao sebi i prošaputao.

– Dečko, osveti mu se! On je đavolji nametnik i zakužiće svet ako ga ostaviš da živi. Ubij ga umesto mene, učini to za tvog oca!

Iako suznih očiju, Džon je ipak dobro video kako se jedan čovek penje na vozarsko sedište kola i kako uzima bič u ruke. Potrčao je što je mogao brže. Noge mu više nisu klecale niti se u trčanju saplitaio i spoticao. Držao je revolver u ruci, ali, nije mogao naterati sebe da opali. On nikada nije opalio metak iz pištolja, čak ni da bi se vežbao, kao što su Metju, Mark i Luk često činili. Njima je to išlo lako kao što im je mnogo šta drugo išlo lako i od ruke.

Brzo se približavao kolima i kada je stigao na dvadesetak metara daleko, Nejl se okrenuo i digao revolver. Iskonski instinkt samoodbrane odjednom se probudio u njemu, i on je digao revolver i opalio, a onda se s očajničkom nadom zagledao u Nejla, očekujući efekat. Lice mu je radosno zasijalo kada je video da se Nejl naginje na stranu i pada iz kola. Poskočio je trijumfalno i prepun radosti počeo da se busa u prsa. To ga je bolelo, jer je u ruci držao revolver, ali mu je bilo svejedno.

Ubio je Ringo Nejla. On, Džon Medi, najmlađi sin Isaka Mediija ubio je najbržeg revolveraša u pokrajini.

Džon je konačno prestao da skače. Okrenuo se i potrčao nazad ka svom ocu.

Bio je već sasvim blizu njega kada je Nejl ustao sa zemlje, prineo pušku ramenu i nanišanio u mladićeva leđa. Džon je i dalje trčao, ne sluteći šta dolazi. Delić sekunde kasnije, Nejl je ispalio hitac.

Džon je osetio udar taneta. Nešto vrelo kao da ga je gurnulo u sredinu leđa i razlilo se oko kičme. Udar ga je poneo kroz vazduh nekoliko stopa pre nego što ga je bacio na zemlju. Ne shvatajući šta se desilo, ostao je da leži izvesno vreme pored svog oca, skoro nadohvat njegove ispružene ruke. Uhvatio je njegov ukočen pogled u kome se gasio život.

– Ubio sam ga tata! – promućao je krkljajući. – Ubio sam ga!

Izraz očiju Isaka Medija je postao blaži, kao da je shvatio značaj sinovljevih reči i zgrčeni prsti njegove ispružene ruke su se pomerili. Džon je pružio ruku da prihvati prste, ali nije mogao dostići do njih. S naporom se pridigao na lakat i privukao svoje koštunjavo, mršavo telo još par stopa bliže do svog oca. Morao je da se do krajnosti napregne da bi izgovorio još nekoliko isprekidanih reči.

– Uspeo sam... tata! Ubio... sam ga! – ponovio je još jednom.

Isak Medi je klimnuo glavom da ga je čuo. Džon je dograbio ruku svog oca, a Isak Medi je stisnuo ruku svog sina i promrmljao. – Sine, dokazao si da si najbolji od mojih sinova. Najbolji... od svih sinova na svetu.

Džonovo lice se malo pridiglo i oči su mu radosno zasijale. A onda su starčevi prsti mlitavo klonuli i njegova gromadna prsa su se poslednji put šumno napunila vazduhom. Džon je ostao dignute glave, gledajući svog oca i odjednom mu se učinilo da brzo dolazi sumrak, a odmah zatim tama. Začudio se što je noć došla tako brzo i iznenada. Još koliko maločas bio je dan.

Držao je čvrsto očevu ruku, ali poste-

peno su njegovi prsti gubili snagu... ali za čudo izgledalo je kao da mu ta snaga više neće ni biti potrebna, jer su ga u prijatnoj tami okružili spokoj i tišina.

*

Dok Holidej je zauzeo položaj između brda i kola, smatrajući da je to mesto koje mu obezbeđuje najviše prednosti. Nalazio se samo nekih pedesetak metara daleko od Nejla kada ga je video kako iz kola pada na zemlju. Sa negodovanjem i brigom posmatrao je kako je posle toga Džon Medi pojurio nazad ka mestu gde je ležao njegov otac, da bi samo posle nekoliko koraka dobio metak u leđa iz Nejlove puške.

Holidej je sjahao i svezao konja za granu gustog žbunja. Zatim se popeo do vrha jedne stene i stavivši ruke oko usta u vidu trube, povikao.

– Nejle, čuješ li me?

Ringo Nejl se sagnuo u zaklon iza kola. Mada su ga donekle štitila, kola nisu bila nikakav savršen zaklon i Dok je imao dosta šansi da ga na toj udaljenosti pogodi. Ali, ipak, je bio zabrinut za Endželu Grant i nije hteo da je izloži ni najmanjem procentu rizika. Gde li se ona nalazila?

– Jesi li ti to, Holideje? – začuo je Nejlov glas, trenutak kasnije.

– Ja sam Nejle. Presekao sam ti put i dalje ne možeš. Ne možeš ni nazad, jer su tamo šerif Lasting i potera iz Glori Krika. Kao što vidiš, pao si u klopku.

– Vraga sam pao u klopku, Holideje! U mojim rukama su zlato i devojka. Izvući ću se.

– Neće ti uspeti, mister.

– Ko će me zaustaviti? – doviknuo je Nejl besno, ali glas mu više nije zvučao sigurno. – A sad slušaj šta ću ti reći. Uklo-ni se odatle ili, časne mi reči, ova žena će pasti kao žrtva tvoje gluposti.

Saznavši da je Endžela živa, Dok je osetio veliko olakšanje. Ali, na drugoj strani, Isak Medi je najverovatnije bio mrtav. Isto tako bio je mrtav i Džon Medi. To je značilo da su sada u igri ostali samo on, Endžela Grant i Ringo Nejl, a Ringo Nejl je držao sve adute u rukama.

– Ostavi zlato i devojkicu – rekao je Dok Holidej. – Učini to i pustiću te da odeš. Idi dok još imaš mogućnosti, jer ako učiniš još veće zlo, povratka više neće biti.

– Sa moje tačke gledanja razvoj događaja nije rđav i nema nikakvog razloga da se sada zaustavim, Holideje. Prideš li mi bliže, devojkica će dobiti metak... a onda i ti. Mogu ja tebe lako da sredim, mister, kao što mogu da pljunem. Udesio sam one druge, pa ću srediti i tebe.

– Udesio si ih, tačno, ali udesio si ljude koji su išli grlom u jagode, Nejle. I balavo derle je moglo da uradi isto. Ali, ja sam nešto drugo, videćeš i sam.

Nejl je ljutito dunuo kroz nos i naslonivši se na obojene drvene stranice pogledao zlatne poluge na podu. Stigao je nadomak ostvarenja svojih želja, nedostajao mu je samo još jedan korak, još jedna prepreka. Ta prepreka bio je Dok Holidej.

– Holideje, čuj me dobro – doviknuo mu je – ja odlazim. Neću da gubim vreme da te ubeđujem, pogotovo što su šerif i potera za nama. Ti, mister, ostani gde si i budi miran kao bubica. Ako se mrdneš odatle ili slučajno pripucaš na mene, mis Grant će dobiti ono što sam rekao, metak!

Holidej je razmišljao kakve bi mu bile šanse za uspeh ako bi sada napao Nejla. Šanse su postojale, ali je odlučio da ništa ne pokušava, jer bi Nejl mogao da izvrši svoju pretnju.

– Čuješ li me Holideje? Ako podeš za mnom, devojkica će biti mrtva. Kada bu-

dem prešao planine, ostaviću je vezanu za drvo, pa ćeš je lako naći.

Pošto nije dobio nikakav odgovor, Ringo Nejl se popeo u kola. Digao je one-sveščenu Endželu i stavio je na sedište pored sebe, a da ne bi pala, morao je da je pridržava rukom oko ramena. Onda je drugom rukom uzeo vođice i poterao konje u umeren kas. Izveo je kola sa čistine i poterao ih najkraćim putem prema brdima.

Iza njega ostao je Holidej zabrinut i oznojen, brišući lice čistom svilenom maramicom. Nije znao šta da preduzme. Nije znao zbog toga što se rizik nije odnosio na njega, već i na drugu osobu.

Pošto je Nejlu dao deset minuta prednosti, pošao je u poteru za njim, čvrsto rešen da ga kao uporan lovački pas goni do na kraj sveta. Dugovao je to Endželi Grant i porodici Medi koja više nije postojala.

*

Šerif Kerli Lasting je pogledao široko, sveže zatrpan grob i duboka bora urezala mu se između obrva. Pre toga njegovi ljudi su pretražili šumarak i proplanak okružen žbunjem i otkrili tragove dvo-prežnih karuca i jednog konja, a zatim tragove još dva konja.

– Izgleda da je ovde bio dvoje, a troje ih je otišlo za kolima. Ranije smo pratili trag petorice konjanika – rekao je.

Niko od članova potere nije ništa odgovorio. Ceo dan jahanja na nepodnošljivoj žegi oduzeo im je snagu i volju za razgovor. Pogureni u sedlima, ostavljali su utisak umornih i zlovoljnih ljudi.

Kerli Lasting je bacio pogled na žegom ispečenu preriju. – O'kej, smanjili smo rastojanje i ne bismo smeli da to prokockamo. Ja nastavljam dalje, a vi kako hoćete. Ako nastavite za mnom, brzinu regulišite

prema vašim mogućnostima. Odmorite se kad nađete da vam je odmor potreban, a onda nastavite. Ali, pazite šta radite. Naš cilj je da vratimo vlasniku četrdeset hiljada dolara u zlatu i da jednog ubicu otprovimo na vešala.

Lasting je mamuzama podbo konja u trk i usmerio ga tragom koji su ostavila kola. Kada se posle nekoliko minuta osvrnuo nije bio iznenađen kad je video da ga građani prate. Odabrao je dobru grupu, pomislio je zadovoljno.

Jahao je za vreme najstrašnije podnevnge žege i dugo popodne. Došavši do čistine gde je Ringo Nejl logorovao i gde se odigrao okršaj između njega i poslednje dvojice iz porodice Isaka Medija, odmah je prepoznao Isaka Medija i njegovog sina Džona i umorno uzdahnivši, sjahao s konja. Naredio je dvojici ljudi da sahrane mrtve a ostalima je dao kratak odmor za predah. Ali, on sam nije mogao da se odmori, jer ga je mučilo mnogo uznemirujućih misli.

Kao broj jedan, tu su bila kola natovarena polugama. Dublji trag točkova je to dokazivao. Drugo, jedan točak se krivio i pretio je da će se slomiti. To je značilo da se Nejl i Grantova ne mogu kretati tako brzo kao ranije. Ako bi ipak požurili, izvesno bi zapali u još veću nevolju, jer točak to ne bi mogao da izdrži. Zaključio je, sem toga, da je Nejl sedeo na vozaarskom sedištu, jer je njegov konj, vezan za kola, kaskao sitnim koracima, što je sasvim izvesno značilo da je povodnik kratko vezan. Jedini trag, sem tragova kola i vezanog konja bio je trag konja koji je kasao krupnim skokovima.

Da li je to bio Holidej? Da, Kerli Lasting je računao da je to morao biti on. Holidej je i dalje pratio Nejla, sada sasvim sam. Čim je grupa sahranila Isaka Medija i njegovog sina, on je pojahao svog konja. Četvorica njegovih pratilaca svrstali su se

pored njega, ali ostali se nisu pomerili. Ležali su na zemlji i čekali.

– Ja nastavljam dalje – rekao je Lasting. – Ako ste osmotrili tragove kola, videli ste da je Nejl natovarao zlato na njih. Prema tome, odavde da nadalje nije mogao da se kreće velikom brzinom i verujem da ćemo ga ugledati pre večeri. Oni koji žele da idu i dalje i da eventualno učestvuju u Nejlovom hvatanju, mogu da pođu sa mnom. Ali da se razumemo, niko nikoga ne tera. Nejl će se boriti na život i smrt i u ovom poduhvatu lako može da zaigra glava. Kako hoćete. Neki od vas nisu više mladi i možda je u vama presahlo oduševljenje koje ste pokazivali u gradu. I to razumem, to nije ništa novo.

Lasting je okrenuo konja i pošao tragom. Ali, kada je stigao do ivice proplanaka, osmeh je zaigrao na njegovim usnama. Začuo je škripanje sedala i zveckanje mamuza. Njegove reči došle su do ušiju voljnih da čuju i poslušaju. Posle nekoliko minuta u koloni iza njega jahala je cela potera. Zadovoljan svojom uverljivošću, Lasting nije rekao ništa dok je jahao kroz vrelu ravnicu.

X

Dok Holidej je jahao lagano, motreći ispred sebe budnim okom, vodeći računa o tome da ne sme biti primećen. Oko njega teren se pružao pust, skoro mrtav, okupan žarećim bleskom usijanog sunca. Ništa se nije micalo, a nije bilo ni daška vetra. Razmišljao je o Isaku Mediju i četvorici njegovih sinova. Svi su mrtvi, a samo pre nekoliko dana još su hodali zemljom. Razmišljao je i o životu uopšte, o njegovim čudnim i neizvesnim obrtima, o slučajnostima koje mogu imati nepredvidive posledice, kao što je njegov susret sa Isakom Medijem koji se odigrao pre

nekoliko meseci i doprineo da se njegov sukob sa Markom, Lukom i Džonom završi srećno.

U oblast Glori Krik došao je zbog toga što nikada ranije nije bio u tom kraju i što je podlegao trenutnom impulsu da pustolovine potraži tamo gde je bilo verovatno da će ih naći. Oblast Glori Krik bila je dosta zabačena i slabo povezana komunikacija, a to je obećavalo veću neposrednost života. Naravno, u ovo žarko letnje doba nedostatak komfora ga je dosta mučio, tako da je nekoliko puta pomislio da se vrati na Misisipi gde je život imao uhodane oblike. Ali, bio mu je dosadio isti, monotni šum brodskih mašina i pogled na ista, svakog dana ista lica. Jednom na putu za Zapad nije više hteo da se vraća.

Misli su mu se vratile na Endželu Grant, pitomu naivku u kandžama bezobzirnog ubice. Setio se kako je izgledala patetična kada je s njom razgovarao u predvorju pansiona. Sećao se načina kako ga je gledala svojim izrazitim, bademastim očima koje su u njemu tražile čoveka muškarca. Pri pomisli na to, nešto hladno ga je dirnulo u srce. Zapitao se da li je i druge ljude gledala tako kao njega.

Začeshljao je prstima kosu na zaliscima i odbacio od sebe pomisao na njen odnos prema drugim ljudima. Morao je da misli na druge važnije stvari. Zadatak mu je bio da stigne Nejla i da ga uhvati ili ubije.

Oprezno je izbio na vrh jednog brežuljka i izvirivši preko prevoja, ugledao je pred sobom kola, nedaleko od podnožja brežuljka. I dalje su se kretale laganim tempom. Daleko napred, brda su se na jednom mestu spuštala u okomiti prolom, u uzan zamračen prolaz koji je, koliko je znao, vodio u graničnu oblast i dalje preko granice. Samo ako mu pođe za rukom da prođe kroz taj prolaz, Nejl će se naći na teritoriji gde bi za novac mogao da ku-

pi pomoć plaćenika i nevaljalaca kao što je i sam.

Holidej je puštao zelenka da kaska umerenim, ujednačenim kasom. Pratili su kola još neke dve milje i, mada se držao na pristojnoj udaljenosti da ne bi bio primećen, Holidej je jasno video Nejla na vozarskom sedištu sa puškom oslonjenom na kuk i Endželu koja je sedela okrenuta leđima vozaču.

Holidej je jahao i pažljivo osmatrao teren pred sobom. Nije se plašio sudara sa Ringo Nejlom, jer je i do sada imao prilika da se sukobi sa ljudima njegovog kova. Problem mu je bila devojka za koju nije znao da nađe rešenje. Sve dok bude sedela pored Nejla, neće smeti da puca, iz straha da slučajno pogodi i ubije nju. Prema tome, morao je da ih prati u nadi da će pasti mrak pre nego što Nejl stigne do tačke bezbednosti.

Okolo jednu milju dalje, kola su skrenula prema ulazu u klanac. Dok je progundao nešto nezadovoljno kada je video da kola povećavaju brzinu i da Nejl šiba umorne konje da bi ih nagnao da izdrže još malo.

Više nije bilo vremena za čekanje. Ako zađe u prolaz, Nejl će mu postati nedostižan i ceo trud i muke biće uzaludni.

Holidej je petama dirnuo konja u slabine i izvukao revolver. U tom trenutku, kao da je i ona shvatila Dokovu strepnju, Endžela je iznenada skočila sa kola i potrčala, lepršajući dugom kosom i suknjom koja joj se plela oko nogu. Dok se ispravio u sedlu. Bila je to šansa koju je čekao i on je poterao konja u trk. No i Nejl nije seдео skrštenih ruku, već je u oštrom luku okrenuo kola i dao se u poteru za Endželom.

Dok se, međutim, nije osvrtao na to. Jurnuo je napred i kada se nalazio na nekih pedesetak metara daleko od kola, otvorio je vatru. Pucnji iz njegovog revolvera privukli su Nejlovu pažnju. Nejl

je okrenuo kola prema napadaču i zaustavio ih u oblaku prašine. Još kola nisu sasvim stala, a on je skočio u zadnji deo i Dok je video da se cev puške pruža prema njemu. Poterao je konja levo desno i ver- na životinja, kao da je shvatila šta se od nje traži, nastavila je da ševrda. U trku je napunio ispražnjen revolver novim meci- ma iz opasača. Dok je punio revolver, Ho- lidej je čuo Nejlove kletve upućene koliko njemu toliko i životinji.

Kada se našao na samo desetak metara daleko od kola, Nejl se uspravio na kole- na nišaneći puškom, čvrsto oslonjenom na rame. Holidej se sagnuo i skočio iz sed- la puštajući konja da sam odjuri dalje. Pao je na zemlju ramenom i otkotrljao se ne- koliko metara. Poskočio je u trenutku ka- da se tane iz puške zarilo na mesto gde je on ležao delić sekunde pre toga. Nejl je stajao u kolima gledajući ga sa visine, oči- ma usjaktelim od mržnje.

Dokov revolver je planuo. Tane je po- godilo Nejla u rame i on se zateturio do druge stranice kola. Nogama se zapleo na zlatne poluge prekrivene ciradom, po- srnuo i pao preko ograde na zemlju. Dok je opalio ispod kola i mada nije nišanio, hitac je precizno pogodio cilj i izbio Nejlu pušku iz ruke. Nejl je zauriao, uhvatio se drugom rukom za povređeni zglavak na ruci i izbezumljeno se počeo osvrutati oko sebe, a onda se okrenuo i nagao u bek- stvo. Holidej je ustao, pritrčao do kola i ispalio još dva hica. Prvi metak je proma- šio, ali drugi metak je pogodio begunca ispod kolena. Nejl se srušio blizu jedne stene i okrenuvši se na leđa, potegao re- volver. Da bi ga preduhitrio, Dok je u ma- gnovenju nanišanio i pritisnuo okidač. Prazno metalno škljocanje zaglušio je prasak Nejlovog revolvera i tane je proz- viždalo Holideju kroz sako. Dok se bacio u stranu, a Nejl je, vukući se rukama po zemlji, zamakao u zaklon.

Dok Holidej je ubacio nove metke u cilindrični magacin njegovog „kolta“. Endžela Grant je stajala pored jedne ste- ne i nije skidala oka sa Holideja. Dok joj je rukom dao znak da se skloni iza stene i da ne izviruje. Kada se ona sagnula, Dok je krenuo napred prema Nejlovom zaklo- nu.

Njegovo nastupanje izazvalo je Nejlovu reakciju i iza stene je planuo revolver. Dok je odgovorio i tanad iz njegovog re- volvera odbila su komadiće stene iza koje se Nejl skrivao. Trčeći poguren, Dok je ispraznio revolver, a onda je priskočio iza jednog debla da bi ga napunio. Okršaj je uzeo maha, okršaj koji on nije želeo, ali, desilo se tako kao što se desilo i sada više nije bilo uzmicanja.

Zaklonjen iza drveta, Dok je izvadio maramicu i obrisao oznojano čelo. Trča- nje i skakanje podstakli su znojenje na io- nako vrelom danu. A glavno je tek predstojalo i trebalo je nešto preduzeti.

Ne našavši neko konkretno rešenje, okrenuo se prema steni iza koje se skrivao Nejl i doviknuo. – Ti si ranjen, Nejle. Ne- sposoban si za borbu. Odbaci oružje!

Nejlov odgovor bio je hitac iz pištolja i olovno tane je otkinulo komadić kore od drveta. Dok je uzdahnuo. Moraće, znači, da se bori do kraja, na život i smrt. Popod- nevno sunce palilo ga je po licu i doprino- silo još više nervozi i napetosti trenutka. Ali, u dubini duše, Dok Holidej je bio pot- puno pribran i hladnokrvan. Nejl je bio otpisan i više mu nije značio ništa.

Išunjao se iz zaklona drveta i uputio se oko stene, držeći revolver na gotovs u vi- sini kuka. Druga ruka mu je bila stisnuta u pesnicu. Koraćao je lagano napred, pa- zeći kako gazi, pogleda okrenutog prema tlu da bi izbegao lomljenje grančica ili prouzrokovanje nekog drugog izdajnič- kog šuma.

Iza stene je izvirilo Nejlovo uho, zatim

obrva i najzad dva široka razrogačena iznenadena oka. Nije mogao da veruje ono što vidi, još manje u svoju neizmernu sreću. Dok Holidej je stajao pred njim, kao meta na strelištu, a još uz to nije gledao u pravcu opasnosti, već u svoje noge. Verovatno da je Dok mislio da je on mrtav.

Proturio je ruku pored stene i njegov revolver je planuo. Ali, delić sekunde pre nego što je pritisnuo okidač, olovna kugla ga je pogodila tačno između očiju i trijumfalan poklič mu je zamro u grlu. Metak iz njegovog revolvera odleteo je daleko od cilja.

Holidejeva rizična igra se isplatila.

Nejl je pao po steni i prsti su mu kao kandže zagrebali hrapavu površinu. Holidej mu je prišao i pošto se uverio da je Nejl mrtav, vratio je revolver u futrolu. Odjednom, osetio je da je jako umoran.

*

Endžela Grant je ćutke posmatrala Doka Holideja, tog visokog, hrabrog neznanca koji je u njoj budio divljenje. Po drugi put je uhvatila sebe da tog čoveka gleda sa neskrivenim obožavanjem. Nikada nijedan čovek nije za nju učinio ništa ni približno tome što je učinio Holidej. Od prvog trenutka, od samog početka njihovog poznanstva, on joj je pomogao. Oterao je braću Medi, pratio je kroz grad do pansiona, saslušao je njenu istoriju i dao joj savet koji se pokazao kao tačan.

Čvrsto je stisnula zube. Da li je to učinila od straha ili zbog osećanja praznine koje je obuzelo, nije tog trenutka bila svesna. Ispostavilo se da je Nejl bandit, ali, i takav kakav je bio, sa nekim eventualnim korekcijama, predstavljao je neko rešenje. Ali sada je sve to palo u vodu, jer je Nejl mrtav.

Nije biko Zeđa Regneta, a to je značilo

da nema ni njegovog novca, u najmanju ruku ne za nju.

Endžela se odjednom odlučno ispravila. Posmatrala je kako je Dok vrhom cipela okrenuo Nejl na neda i zagledao se u okruglu rupu na njegovom čelu. Kola s upregnutom zapregom stajala su na ivici proplanka van odmašaja kuršuma i konji su mirovali kao da su i oni osećali da je opasnost prošla. Prolaz kroz brdo do granice i dalje do slobode bio je otvoren pred njom i trebalo je samo uskočiti u kola i poterati ih punom brzinom. Holidejev konj je mirno pasao nekoliko stotina metara dalje od svog gospodara.

Endželi je zastao dah pri pomisli da je izlaz iz ćorsokaka tako jednostavan i na domaku ruke. Sledećeg trenutka već je trčala prema kolima onoliko brzo koliko su je noge nosile. Uzverala se preko točka na vozarevo sedište bacivši samo jedan usputan pogled na zlatne poluge koje su se sijale na blistavom popodnevnom suncu. Osetila je da od oduševljenja gubi dah, da se skoro guši. Dohvatila je vodice i pljesnula njima po konjskim leđima. Životinje su poslušno polegle na amove, Endžela je okrenula kola u širokom krugu i nastavljajući da ih bodri kajasima, poterala ih najvećom mogućom brzinom prema prolazu u brdima. U toku vožnje primetila je da je Dok Holidej digao pogled sa mrtvog Nejl i mahinalno uperio revolver prema njoj. Nanišanio je, ali nije opalio.

Odmah posle, našla se u levkastom proširenju koje je vodilo u klisuru i vozila je kroz suton koji je plašio. Ispred nje se pružao dugačak, uzan koridor koji je vodio prema slobodi, tačnije rečeno, prema slobodi u kojoj bi nesmetano mogla da uživa blagodeti ukradenog bogatstva.

*

Čuvši kloparanje kola, Dok Holidej je digao glavu i usne su mu se bezglasno pomerile i prećutale nameravanu pogrdu. Zviznuo je i njegov konj je poslušno dokaskao do njega. Ne čekajući da zelenko stane, Dok se lako vinuo na njegova leđa i blagim zatezanjem vođica usmerio ga u željenom pravcu. Snažni ždrebac je jur-nuo u trk i za tren oka se našao u levku iz koga se ulazilo u prolaz preko granice.

Skoro jednu milju Dok je jurio za kolima, jer je Endžela neštedice terala zapregu, bez obzira na točak koji je svakog momenta mogao izdati. Ali, na kočici je bio veliki ulog i tu logičnom razmišljanju nije bilo mesta. Tek posle duže jurnjave izbio je ispred zaprege i dograbivši vođice, zaustavio bezumni trk. Endžela Grant je pružila ruku da uhvati bič, ali, Dok joj je sa lakoćom istrgao bič iz ruku kada je ona zamahnula da ga udari. Od-bacivši bič, ljutito se obratio devojci.

– Izgleda mi da vam je šibanje ušlo u naviku, gospođice. Treba biti uzdržaniji s tom vrstom oružja, naročito kad su u pitanju prijatelji.

Endžela ga je pogledala širom otvorenih očiju, a onda su njene oči dobile molećiv izraz. – Preklinjem vas mister, Holidej, pustite me da odem. Zlato mi je neophodno potrebno.

– Uzmite ga i završićete život u zatvoru – rekao je Dok. – Zbog tog zlata je ubijeno suviše mnogo ljudi, a zakonitim vlasnicima je sasvim svejedno da li je lopov muškarac ili žena. U svakom slučaju će krivac dobiti zasluženu kaznu, a pošto ste pripadnik slabijeg pola, to će biti doživotna robija. Ne znam da li smrt nije bolja od toga.

– Niko ne zna ko su zakoniti vlasnici, zar ne? Zlato je zlato, ničije ime nije utisnuto na njemu.

– To su zlatne poluge, izlivenne u specijalnim kalupima. A zakoniti vlasnik je kompanija „Vels Fargo“, jedna moćna grupacija koja iznad svega ceni čiste račune i neće se libiti da lopove goni ni na kraj sveta, samo da bi se dočepala onoga što je njeno. Nećete uspeti da pobegnute, Endžela, čak i ako bih vas pustio.

– Zašto onda ne pođete i vi sa mnom? Možemo ga podeliti, možemo se čak venčati ako želite... i nastaniti se negde na nekom dalekom mestu. Niko nikada ne bi saznao.

– Ja bih znao, a to je dovoljno.

Na to je izraz njenih očiju postao oštar, a usne su joj se stisnule. Ponovo je uzela uzde u ruke. – Onda ću poći sama. Ako vi nećete da ga podelimo, uzeću ga ja. Imam pravo na to, dovoljno sam prepatila, i ako ga uzmem, to će biti pravična naknada za preživljene muke. Zahvalna sam vam za sve što ste za mene učinili, ali sada više ne mogu da odustanem. Hoćete li poslati šerifa za mnom?

Holidej je pokazao prstom duboke otiske koji su ostajali iza točkova kola. – Neće biti potrebno. Ne verujem da je u ovom trenutku daleko. Šerif Lasting je čovek starog kova, od glave do pete privržen časti, poštenju i pravilima igre, ali i oštar kao sablja ako zatreba. Njega nećete dirnuti vašim pričama. Kad vas dočepa, biće nemilosrdan kao da je u pitanju okoreli zločinac.

Endžela je čežnjivo pogledala prema slobodi udaljenoj samo nekoliko milja. Holidej je priterao bliže svog konja.

– Zbog tog zlata šest ljudi je izgubilo život i meni ono nije potrebno, ni jedan jedini gram – rekao je Dok. – Ali, ako ga vi toliko želite, zašto ga onda ne zaradite na zakonski način?

Endžela je nabrala obrve. – Kako?

– Okrenite kola nazad i vratite zlato vlastima. Vaša priča će biti primljena kao

istinita, a vi ćete dobiti uobičajenu nagradu.

– Nagradu? – U njenim plavim očima je kresnula varnica oduševljenja.

– „Vels Fargo“ kompanija uvek daje nagradu u visini od deset procenata od ukradene vrednosti. To je način da poštene ljude privole i zainteresuju da sarađuju s njima u iskorenjavanju zločina. Tako će učiniti i sada, ne vidim razloga zašto bi ovaj slučaj bio izuzetak.

– Sigurno?

– Kao što su jedan i jedan dva. I sam sam nekoliko puta sarađivao s njima u hvatanju pljačkaša. Nagrada nikada nije izostala.

– I koliko bi to bilo? – zapitala je Endžela sa strepnjom u glasu.

– Računajte sami. Deset procenata od četrdeset hiljada dolara je četiri hiljade, Endžela. To bi bilo dovoljno da vas obezbedi za dosta vremena.

– Četiri hiljade dolara! – izustila je devojka bez daha.

Dok Holidej je klimnuo glavom i dopustio Migu da se okrene nazad u pravcu odakle je došao, ali, nije skidao pogled sa devojke. – Da, velika suma za pametnu osobu. Vratimo se nazad i neka zakon radi svoje.

Posle tih reči, kojima je zaključio razgovor, Dok je poterao konja kroz prolaz između brda vulkanskih stena. Ali, dok je jahao, pažljivo je osluškivao da li će ponovo čuti klopavanje kola. Kada je kontrolisanje točkova odjeknulo, napregao je pažnju da bi procenio da li se šum udaljava ili približava. Kada je šum postao razgovetniji on se osmehnuo.

Izašavši iz klanca, izbio je na svetlost dana i zaustavio konja u blizini tela Ringo Nejla. Endžela je priterala kola do njega.

– Šta da radimo s njim? – zapitala je.

– Ponećemo ga sa sobom – rekao je

Dok. – Za njegovu glavu raspisana je nagrada.

Endžela ga je pogledala ozbiljno. I on je kao svi ostali, pomislila je. Spustio se konačno na pitanje novca. Pratila ga je pogledom dok je sa zemlje dizao Nejlovo telo i spustio ga na zadnji deo kola. Uzdrhtala je i talas jeze prostrujao joj je telom pri pomisli da se leš nalazi tako blizu nje. Zatim je Dok ponovo uzjahao konja i pojahao ispred kola kroz otvorenu preriju. Endžela je pustila zapregu da hoda brzinom koja joj odgovara.

Negde jedan čas pre večeri, u daljini se pojavila potera sa šerifom Lastingom na čelu. Endžela i Dok Holidej su zaustavili konje. Prošlo je još nekoliko minuta u muklom ćutanju, pre nego što je Lasting priterao svog konja do kola i podozrivo žmireći pogledao Doka i Endželu.

– Zlato je pozadi u kolima, šerife – rekao je Dok.

Pri pogledu na gomilu zlatnih poluga koje su izvirivale ispod cirade i tela Ringo Nejla, na licu šerifa Lastinga ukazao se izraz iznenađenja. Njegov pogled se ponovo vratio na Holideja.

– Kako se to desilo?

Holidej je pokretom glave pokazao prema Endželi. – Mis Grant je navela Nejla u bezizlazan položaj, a onda me je upozorila i omogućila mi da ga ustrelim. Jedina joj je želja bila da zlato otme iz njegovih ruku i da ga vrati njegovim zakonskim vlasnicima.

Lasting je upitno nabrao obrve. – Je li to tačno mis Grant? Ako je tako, onda vam dugujemo izvinjenje. Ja lično sam mislio da ste do grla uvaljeni u ovu pljačku. Izgleda da sam pogrešio i, časna reč, moram da kažem da mi je drago što je tako.

Lasting se nije trudio da sakrije olakšanje i zadovoljstvo. Što se tiče Endžele, ona se stidljivo osmehnula.

– Mister Holidej mi je nešto pomenio da se za vraćeno zlato daje nagrada – rekla je. – Je li to istina?

– Sušta istina. I ja ću se postarati da je dobijete, mis Grant, sve do poslednje parice. – Ponovo je njegov pogled prešao na Holideja. – Vi tražite nagradu za Nejlovu glavu, Holideje? Pretpostavljam da ste ga vi ubili?

Holidej je odrečno odmahnuo glavom. – Preživljuju i bez te nagrade, Lasting. Želite li još nešto od mene?

– Samo da mi ispričate šta se desilo, mister. Od kako smo pošli iz Glori Krika nailazili smo samo na sveže grobove ili na leševe. Ukupno pet, računajući i Nejla koji leži ovde.

Holidej je skinuo šešir i začesljao kosu prstima, a onda ponovo vratio šešir na glavu. – Mis Grant vam može reći isto toliko koliko i ja, šerife, čak možda više i tačnije nego ja, jer je sve vreme bila bliže događajima. Stoga, ako nemate ništa protiv, ja bih se udaljio svojim putem. Je li u redu?

Endžela se okrenula Holideju. – Zar se vi ne vraćate u Glori Krik, mister Holideje?

– Ne. Taj grad mi ne znači mnogo i više me nimalo ne zanima, madam. Možda bih u nekim drugim okolnostima misli drugačije, ali sada je ovako.

Endžela je ustala sa vozaškog sedišta i rukom zagladila suknju, što je Lasting propratio zainteresovanim pogledom punim odobravanja i zadovoljstva. Ne primećujući njegov pogled, rekla je. – Ako nemate ništa protiv, šerife, htela bih da razgovaram sa misterom Holidejem... nasamo.

Lasting je sa razumevanjem klimnuo glavom. – Kako god želite mis Grant. Posle ovog što ste učinili, mislim da nemam nikakvog razloga da vam govorim šta da radite a šta da ne radite.

Endžela se osmehnula. Sačekala je dok su se Lasting i potera udaljili na pristojno rastojanje i onda se obratila Holideju. – Zar baš morate da odete, Holideje? Sa novcem koji ćemo dobiti, mogli bismo sasvim lepo da živimo. Zar vam je toliko stalo do lutanja i avantura? Zar vam nikada nije palo na pamet da se negde skrasite?

Holidej je odmahnuo glavom. – Mi smo na različitim životnim putevima, Endžela. Vi od života tražite jedno, a ja opet drugo. To je, nažalost, tako.

– Volite li neku drugu, Holideje? – zapitala je nežno.

Dok je pogledao u oči. – Ne, Endžela, ali, nije jednostavno naći osobu koja u svemu odgovara. Vi ste lepi i pametni i to što predlažete laskavo je za mene. Ali, vi biste brzo videli da ja ne odgovaram vašem idealu. Razočarali biste se, zato mislim da je bolje da ostanemo samo prijatelji.

Endžela ga je gledala širom otvorenih suznih očiju. Nije mogla da mu kaže da je i ovakvim ishodom razočarana.

– Zbogom Endžela.

Dok je okrenuo konja i udaljio se od kola. Veliki zelenko je nervozno poigravao pod njim. Gospodar ga je stisnuo koljenima i poterao ga u trk. Endžela se umorno spustila na sedište i bezvoljno uzela vodice u ruke. Kada joj se Keril Lasting približio, ona je rekla:

– Vrlo sam iscrpljena, šerife. Ne verujem da ću biti u stanju da vozim više ni jednu milju. Da li bi neko mogao da vozi umesto mene?

Lasting je zbunjeno liznuo usne i oči su mu zasijale. – Pa, kako da ne, mogao sam toga i sam da se setim. Oprostite. Sali – silazeći sa konja pozvao je jednog od članova potere. Jedan konjanik se izdvojio iz stroja i priterao konja do kola. – Odvedi ljude do grada, Sali. Ja ću se postarati za

mis Grant. Nemojte nas čekati, jer ćemo voziti lagano.

Sali Mičener je radoznalo pogledao Lastinga koji je vezao konja za kola i popeo se na karuce sedišta, a onda je okrenuo svog ždrepcu i doviknuo ostalima da krenu prema gradu.

Endžela se pomerila u stranu da bi Lastingu napravila mesta. Kada se ovaj namestio pored nje, ona se okrenula i pogledala sićušnu figuru Doka Holideja gordo uspravljenu na snažnom zelenku koja se sve više udaljavala i gubila u magličastoj daljini. Izraz tuge zamračio je kao koprena njene sjajne oči, a onda je duboko uzdahnula i s naporom se osmehnula Lastingu.

– Kakav je život u Glori Kriku, šerife?

Lasting je neodređeno slegnuo ramenima. – Teško je reći. Za one koji imaju porodične obaveze sređen i malo dosadan. Za nas ostale kao i svuda na Zapadu. Obavljamo svoje poslove preko dana, a uveče se nalazimo u salunu. Što se tiče žena... – Lasting je nastavio da govori, ali ga Endžela više nije slušala.

Neoženjen je, pomislila je i njene misli su pošle svojim tokom. Lasting je bio snažan i dopadljiv čovek, ne tako lep i muževan niti tako neprikosnovan samostalan i nedokučiv kao Dok Holidej, ali ipak muškarac vredan pažnje i pouzdan u sebe. Istina, njegove oči nisu imale onaj inteligentan, iskričav sivoplavi sjaj kao Holidejeve, ali, šerif je gledao kao neko ko nije bez srca i duše.

Endžela se ugnjezdila pored njega i misao joj je ponovo poletela do Doka Holideja koji je sada bio već daleko. Takvog čoveka neće više nikada sresti, niti će ga dobiti za sebe. Ali, možda život nije samo radost i uživanje, nikome se ne ostvare sve želje koje iznedri poletna, mladalačka duša. Morala je uzeti ono što joj život pruža, jer, ko zna, možda to što joj pruža jeste najbolje za nju.

Izbrisala je iz svesti sliku Holidejevog lica i usredsredila se na Kerli Lastinga, solidnog neženju i čoveka sa rizičnim ali odgovornim zanimanjem.

Od njega može postati dobar muž, zaključila je.

KRAJ

HOGAR STRAŠNI

by
Dik Browne

USKORO KREĆEMO NA
ENGLESKU!

PA ŠTA
ČEKAMO ?

PLIMU,
BUDA-
LO!

DIK BROWNE

© King Features Syndicate, Inc., 1978

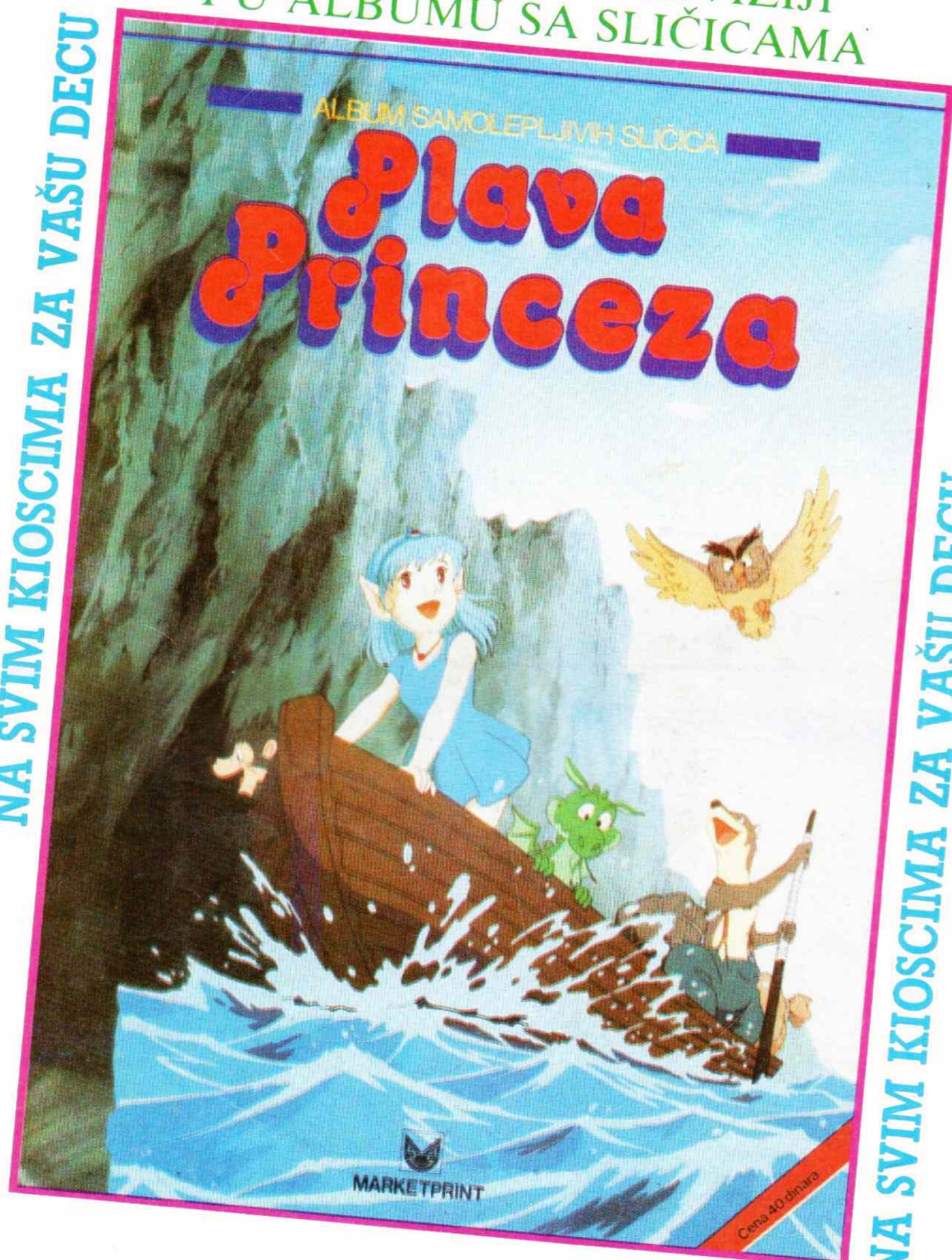
3-6

A • L • B • U • M

samolepljivih sličica
PLAVA PRINCEZA

PRVI PUT NA TELEVIZIJI
I U ALBUMU SA SLIČICAMA

NA SVIM KIOSCIMA ZA VAŠU DECU

NA SVIM KIOSCIMA ZA VAŠU DECU